

P. III 549

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

8
1965

J. M. F. TIRNOCU
BIBLIOTECA

**TRĂIASCĂ
A XXI-A
ANIVERSARE
A
ELIBERĂRII
PATRIEI NOASTRE
DE SUB
JUGUL FASCIST!**

* 550016059 *

**TRĂIASCĂ
REPUBLICA
SOCIALISTĂ
ROMÂNIA !**

ARTICOLUL 1. România este republică socialistă

**Republica Socialistă România este stat al oamenilor
muncii de la orașe și sate, suveran, independent și unitar.
Teritoriul său este inalienabil și indivizibil.**

(Din Constituția Republicii Socialiste România)

MENIREA CĂRȚII

Țara întreagă, de la un capăt la altul, a primit cu entuziasm și satisfacție documentele celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român. Pentru fiecare sector de activitate, documentele trasează liniile directe de dezvoltare, stimulând energii și mobilizând efortul creator al tuturor celor ce muncesc.

Determinantă în îndeplinirea acestor sarcini mărețe, este formarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, creșterea neîncetată a responsabilității lor față de tot ceea ce au de îndeplinit.

„O sarcină de mare însemnătate a activității partidului — se spune în Raportul prezentat la cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român — este intensificarea muncii politice de masă pentru formarea omului nou, însuflețit de idealurile nobile ale socialismului, de principiile moralei comuniste, cu un larg orizont cultural. În această muncă un rol important revine organizațiilor de masă și obștești, instituțiilor de artă și cultură care trebuie să-și îmbunătățească activitatea educativă, folosind mai eficient baza materială de care dispun.“

În acest sens, pe linia formării conștiinței socialiste a oamenilor, a educării lor complexe și multilaterale, bibliotecilor le revine un rol deosebit. Folosind cât mai judicios baza materială de care dispun, bibliotecile își îmbunătățesc neîncetat activitatea educativă, răspundând în rindul cititorilor, prin mijloace de activitate specifice, bogăția spirituală cuprinsă în cărți.

Munca cu cartea nu înseamnă în concepția noastră mijlocirea cărții de la editor la cititor, ci o activitate educativă complexă, plină de răspundere socială, îndreptată spre propagarea politicii partidului nostru, a ideologiei comuniste, asigurarea necesităților de carte a tuturor sectoarelor de activitate economică, științifică, culturală.

Perfecționarea metodelor muncii cu cartea, pe linia indicațiilor prețioase trasate de Congres, reprezintă preocuparea actuală a bibliotecilor. Îmbogățirea conținutului, sporirea eficacității muncii noastre depășesc însă cadrul strict „profesional“ — viziunea bibliotecarilor asupra realizărilor și perspectivelor muncii noastre se cere întregită cu aceea a creatorilor cărții și a celor care beneficiază de serviciile bibliotecii.

În legătură cu diferitele aspecte ale acestei probleme își exprimă unele opinii în paginile revistei noastre: scriitorul **Demostene Botez** — președintele Uniunii Scriitorilor, membru corespondent al Academiei R.S. România; **Oliviu Gherman** — conferențiar la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, candidat în științe fizico-matematice; **Constantin Negulescu** — directorul Bibliotecii Centrale Universitare Cluj, **Ion Bilaniuc** — inginer șef al Combinatului de industrializare a lemnului de la Sighetul Marmăției; **Silvia Dumitru** — directoarea Bibliotecii raionale „Grivița Roșie“ din Capitală.

DEMOSTENE BOTEZ

președintele Uniunii Scriitorilor,
membru corespondent
al Academiei R. S. România :

I Munca bibliotecarului este o artă

— *Cum apreciați relația scriitor-cititor ?*

— Relațiile dintre scriitori și cititori nu sînt uniforme. Ele depind de cititori, și mai cu seamă de scriitori.

— *Și, mai concret ?*

— Sînt cititori pasionați care practică lectura ca pe o patimă de unul singur și se încuie în odaie s-o officieze cu delectare, precum își contempla așarul lui Moliere, arginții. Relațiile lor sînt cu cartea, nu cu cel care a scris-o. Și nu știu dacă nu tocmai aceștia au dreptate...

Alții, dimpotrivă, concep aceste relații ca fiind mult mai directe, aș zice chiar personale. Ei vor să fie în același timp cititori și totodată un fel de cronicari ai biografiei scriitorilor. Aceștia formează categoria curioșilor care privesc trecătorii pe geam.

— *Aceasta în legătură cu cititorii. Dar scriitorii ? Cum privesc această problemă ?*

— După părerea mea și punctul de vedere al scriitorilor este extrem de variat. Unii consideră cartea scrisă ca pe un copil natural. O dată desăvirșită, îi dau drumul în lume să se descurce cum poate, treaba ei. Alții, se ocupă de tomul apărut pînă ajunge în raftul bibliotecilor.

În concluzie, sînt scriitorii întirziați în turnul de fildeș, pentru care cititorii sînt o masă anonimă lipsită de interes. Și sînt dimpotrivă alții, care iubesc contactele cu cititorii, considerînd scrisul un fel de dialog multiplu, iar pe scriitor, un om care stă la dispoziția tuturor.

— *Vă rugăm să ne spuneți, bineînțeles și în calitatea dv. de scriitor și în aceea de președinte al Uniunii Scriitorilor din țara noastră, ce răspunderi considerați că revin creatorilor pe linia educării oamenilor, a formării conștiinței socialiste, a dobîndirii unei culturi multilaterale ?*

— Formarea conștiinței socialiste este, în societatea noastră, prima chemare a scriitorilor. Nu una de moralisti plicticoși și dogmatici, ci una de artiști care prezintă cititorilor, respectînd adevărul, tot ce este nobil în viață. Scopul pe care îl au în vedere poate să nu fie în mod manifest acela de a educa, dar acest efect vine de la sine din etica scriitorului, ce transpare din toată opera sa față de care el are neapărat, vrînd-nevrînd, o atitudine. Ea iese în evidență din subiectul ales, din tema operei, din atitudinea față de proprii eroi, din atmosfera morală a mediului, din judecata și comportarea personajelor.

— *Ce perspective trasează activității scriitorilor Documentele celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român?*

— Scriitorul creează lumea în fiecare carte a sa. Răspunderea lui pentru felul în care se prezintă această lume este deci totală. Și e cu atât mai mare această răspundere cu cât opera scrisă este mai valoroasă, căci atunci, într-adevăr, ea exercită o influență asupra cititorilor. Scriitorii mari sînt și mari educatori. Scrisul, literatura, nu sînt un joc gratuit, — o distracție pentru sine și pentru alții, ci o misiune, așa cum o are orice făuritor de bunuri, materiale sau spirituale. Altfel, ce rost mai are îndeletnicirea lui, oricare ar fi ea? Scriitorul nu trăiește de unul singur. El face parte din societatea noastră. Nu poate fi detașat și străin de ea. El împărtășește năzuințele și idealurile colective ale societății. E o datorie firească să ajute această societate, prin mijloacele sale, prin toate puterile. Scriitorul e un muncitor ca oricare altul. Ceea ce face el, este parte constitutivă a construcției socialiste. În întreaga lor activitate, scriitorii noștri trebuie să se călăuzească după cuvintele exprimate în Raportul la cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român. Ei sînt îndemnați să-și dedice opera poporului, singurul făuritor al tuturor frumuseților și bogățiilor patriei, să cînte în creația lor țara și poporul și pe toți cei care și-au pus întreaga viață în slujba înfloririi României.

— *Și acum, o problemă pentru rezolvarea căreia mai sînt multe de făcut: cum se face popularizarea cărții bune, pentru ca în primul rînd aceasta să ajungă în mîinile cititorilor?*

— În primul rînd, printr-o prezentare critică obiectivă, diferențiată în funcție de valoarea reală a cărții. Recenziile publicate în revistele de specialitate sînt adesea stereotipe, scrise prin bunăvoință. Toate cărțile sînt, după unii critici, la fel: nici prea-prea, nici foarte-foarte. Călduțe! Cititorul, nu mai are astfel în critica literară un criteriu de selecție și de apreciere.

— *Prin popularizarea cărții am înțeles și publicitatea ei propriuzisă. Cum vedeți dv. realizată, în bune condițiuni și cu eficiență această publicitate?*

— Să se facă publicitate. Pe editor să-l doară dacă volumul nu se vinde. Dacă volumul e într-adevăr bun, nu e nici o greșeală să procedăm așa. Orice mijloc de publicitate e bun, pentru ca o carte bună să fie citită. Acum, nu se face destul în această privință. Orice carte e anunțată prin aceeași informație anodină. Librarul sau bibliotecarul trebuie să știe să se transforme, pentru cartea bună, în adevărați propagandiști.

— *Pentru că ați amintit și de rolul bibliotecarilor în popularizarea cărții bune, ne-ar interesa să știm care este părerea dv. în general în legătură cu activitatea lor. Am dori să ne spuneți, între altele, cum credeți că ar trebui să procedeze bibliotecarul pentru a transmite cititorilor mesajul cărților existente în bibliotecă?*

— Pentru ca să-și îndeplinească menirea, bibliotecarul trebuie să citească mai întîi el cartea cu atenție, ca un critic, nu ca un cititor grăbit și superficial. Totodată, să o și înțeleagă. Să știe a desprinde din fiecare carte valoarea ei general umană. Să nu țină cititorului venit în bibliotecă, un discurs, o prelegere. Să-i vorbească în chip de prieten, de povestitor, să știe a pune în evidență exact ceea ce este frumos, interesant și găsește rezonanță în sufletul fiecărui om. Bibliotecarul trebuie totodată să cunoască psihologia cititorului, capacitatea lui de înțelegere, gusturile, preferințele. Eventual, să i le ghideze,

să i le educe. Și să aibă și darul convingerii. Și... multe, multe altele. Desigur, nu-i de loc ușor. Munca bibliotecarului este o artă. Și nici o artă nu-i ușoară...

— *Considerați că întâlnirile ce au loc între scriitori și cititori sînt bine organizate?*

— Organizarea lor e bună de la sine, dacă scriitorul e apreciat și iubit de cititori. Scriitorul minor nu poate avea în nici un caz o organizare bună a întâlnirii sale. Trebuie însă, firește, să se facă totul, pentru ca lumea să știe de acea întâlnire. Căci ea nu trebuie să aibă un caracter „conspirativ”, așa cum se mai întîmplă uneori...

— *Așadar... care ar fi sugestiile dv.?*

— O întâlnire între scriitori și cititori trebuie să se bucure de o largă publicitate, s-o afle fiecare cititor. Scriitorul să fie dispus să răspundă la orice întrebare, chiar la cele mai incomode. Și să suporte eventual critica verbală, în față, cu mai multă filozofie și îngăduință decît pe cea scrisă, făcută de specialiști, căci aici, în contactul direct cu masa de cititori, este glasul adevărului adevărat. Scriitorul să fie, ca să zic așa, la aceeași temperatură cu cititorii. E absolut necesar, pentru ca sudura dintre el și public să dăinuie. Mi se pare că asta e o lege și în tehnică...

Interviu realizat de Sandu NAUMESCU

OLIVIU GHERMAN

conferențiar la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj,
candidat în științe fizico-matematice:

Promptitudinea informării asigură jumătate din succesul muncii noastre de cercetare

— *Cum vă documentați?*

— N-o să vorbesc neapărat despre mine, ci despre colectivul din care fac parte — acela al facultății de fizică, la care eu predau cursuri de electromagnetism și mecanică cuantică. În primul rînd, trebuie să vă spun că întreaga activitate de informare și documentare servește în mod direct lucrările de cercetare științifică. În Raportul la cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, se subliniază necesitatea intensificării cercetărilor fundamentale și aplicative, în toate ramurile, sporirea numărului de specialiști și cercetători. Aceste indicații ne determină să ne sporim eforturile, pentru ca fiecare dintre noi să obțină rezultate mai bune, într-un timp mai scurt.

— *Aici, la facultatea de fizică, se poate vorbi despre o activitate dirijată, pe linia documentării?*

— Evident. La începutul fiecărui an calendaristic, în cadrul catedrelor se alcătuiesc planuri de cercetare pe colective de lucru. Fiecare membru al unui atare colectiv are obligația de a consulta cu regularitate un anumit număr de publicații de specialitate. Săptămînal, informațiile culese sînt prezentate întregului colectiv.

— Dar biblioteca? In ce fel il simțiji sprijinul dv., cadrele didactice?

— Unele inițiative sînt. Primum, de pildă, din partea bibliotecii universitare, buletinul *Informații și semnalări bibliografice*. Dar, din păcate, apare cu mare, foarte mare întîrziere.

— Inseamnă că și materialul inserat în buletin este deja inactual...

— Într-o bună parte, da. De fapt, toate materialele semnalate aci nouă ne sînt deja cunoscute. Totuși, buletinul ne folosește cel puțin pentru că are strîns la un loc tot materialul apărut într-o anumită perioadă și, într-o cercetare ulterioară, îl putem depista mai ușor.

— Inseamnă că, activitatea propriu-zisă de informare și documentare o realizați, cu forțe proprii, în colectivele de catedre.

— Da. Și o facem cu maximum de operativitate. Pentru că, promptitudinea informării asigură jumătate din succesul muncii de cercetare. Sistemul în care se realizează în momentul de față documentarea nu satisface cerințele noastre; ale cercetătorilor.

— Cum credeți că ar putea fi soluționate carențele existente în prezent în documentare?

— Ar trebui organizate, în marile orașe ale țării (centrele universitare și orașele cu mari întreprinderi industriale), centre de documentare care să realizeze o aprovizionare exhaustivă coordonată și o informare rapidă asupra noilor achiziții.

— Aceasta ar comporta schimbări și în sistemul de achiziții...

— Da. În sensul că s-ar realiza importante economii, s-ar evita paralelisme. O publicație ar fi cumpărată o singură dată, nu de patru sau cinci ori, cum se întîmplă acum. Iar fondurile rămase ar putea fi folosite pentru procurarea altor publicații, care deocamdată ne lipsesc.

— In strînsă legătură cu cele spuse de dv. pînă acum, este și problema pregătirii cadrelor care lucrează în documentare.

— Cînd, cu ani în urmă, cercetarea era o preocupare individuală, documentarea putea fi privită ca fiind ceva facultativ. Acum, în anii noștri, în fața cercetării științifice stau sarcini uriașe și uriașe răspunderi. Documentarea are obligația să se ridice la rangul de cercetare științifică. Este o muncă migăloasă și grea. Nu are în ea nimic spectaculos. Dar este de maximă utilitate în progresul științei, tehnicii. Mărețele prevederi ale Directivelor Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, nu pot fi traduse în viață decît în condițiile în care sînt susținute de o intensă activitate științifică și de documentare. Munca de documentare cere pasiune și pricepere, iar documentalistul, trebuie să fie un cercetător în devenire. Mărturisesc că m-a preocupat mai ales soluționarea problemei acesteia, a pregătirii documentaliștilor pentru necesitățile institutelor de învățămînt superior.

— Și la ce concluzii ați ajuns?

— Pornind de la ideea că documentarea este o activitate științifică, mi se pare potrivit ca pregătirea documentaliștilor să se realizeze în cadrul

catedrelor. Sistemul de preparatorie, ar trebui transformat într-un sistem de formare a documentaliștilor, ca o perioadă de tranziție spre activitatea științifică.

— *Considerați că forțele existente într-un singur centru universitar pot acoperi toate necesitățile de documentare?*

— Nu. Și nici nu trebuie să se întâmple așa. Trebuie să existe o strînsă interrelație între centrele universitare. Cerințele actuale de informare ale cercetătorilor nu pot fi acoperite decît printr-o cooperare în această direcție, prin împărțirea sarcinilor și dirijarea materialului astfel încît să nu rămînă nimic în afara cercetării noastre. Pentru că, n-avem voie să ne scape nimic.

— *Colaborarea dintre cercetătorii din țară și de peste hotare, pe această linie a informării, este realizată corespunzător?*

— În general, da. Întreținem contacte personale și prin intermediul bibliotecii universitare, cu numeroase personalități științifice și institute de cercetări din țară și străinătate. Întreținem un intens schimb de informații. Totuși, și aici s-ar putea face mai mult. Ar trebui să lărgim sfera relațiilor noastre. Să practicăm mai intens schimbul de publicații. Să evităm paralelismele. Să desfășurăm o activitate de documentare științifică, la nivelul exigențelor epocii noastre.

CONSTANTIN NEGULESCU
directorul Bibliotecii Centrale
Universitare Cluj:

O contribuție mai activă, mai calificată la propășirea științei

— *Care sînt preocupările principale ale colectivului Bibliotecii Centrale Universitare din Cluj, în special în direcția documentării?*

— O primă grijă este aceea de a folosi și difuza publicațiile bibliografice cu caracter cumulativ, editate pe plan național. De asemenea, în atenția noastră este valorificarea, printr-o informare științifică corespunzătoare, a fondului de publicații existent în biblioteca noastră și în bibliotecile de facultăți. Totodată, avem și preocupări pe linia susținerii procesului de învățămînt și a activității științifice a cadrelor didactice și a studenților, cu investigații bibliografice realizate de colectivul nostru. Considerăm că în desfășurarea unei activități de documentare la un nivel corespunzător, o premisă

importantă o constituie existența unor instrumente de documentare proprii. Dintre lucrările realizate în ultimul timp amintesc continuarea catalogului analitic al articolelor din periodice, a catalogului analitic al operelor clasicele marxism-leninismului, a colecțiilor tăieturilor din presă și a colecției de S.T.A.S-uri. A fost întocmit *Indicele bibliografic al revistei „Transilvania”* vol. I (1895—1917). În ajutorul cadrelor didactice și cercetătorilor care studiază activitatea revistei „Familia”, a fost realizat un indice de nume al colaboratorilor acestei reviste. Tot în seria acestor cercetări se încadrează și *Indicele complex, sinoptic, al revistelor românești din Transilvania apărute pînă în anul 1918*, indice cumulativ, geografic, cronologic și pe materii, important pentru valorificarea moștenirii noastre literar-culturale.

— *Dintre lucrările de informare bibliografică curentă, pe care ni le puteți aminti?*

— În primul rînd, buletinul lunar *Informații și semnalări bibliografice*; apoi *Catalogul cumulativ al revistelor străine intrate în bibliotecile din Cluj* și indicele biobibliografic al revistei *Studia Universitatis Babeș-Bolyai* pe anii 1956—1963.

— *Documentele celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român acordă un spațiu amplu problemelor învățămîntului și cercetării științifice, subliniind necesitatea de a se crea condiții mai bune pentru dezvoltarea cercetării științifice în institutele de învățămînt superior. Cum se concretizează sprijinul pe care-l acordați procesului de învățămînt și activității de cercetare științifică în general, din universitatea Babeș-Bolyai?*

— Căutăm să le oferim spre consultare, cu maximum de operativitate, materialul pe care-l achiziționăm. Apoi, ne axăm activitatea de investigare bibliografică pe planurile de cercetare științifică ale catedrelor. Trebuie spus însă că, în mare parte, sprijinul nostru se adresează cercetătorilor cu profil umanistic. Este necesar ca activitatea bibliotecilor universitare în domeniul informării și documentării să cuprindă în măsură mai largă și științele naturii.

— *De ce este condiționată aceasta?*

— În primul rînd, de cadre. Avem nevoie de specialiști. Este necesar ca postulurile de documentaliști, bibliografi, să fie ocupate prin concurs, în urma unei selecții riguroase. Apoi, este vorba și de crearea unor forme de învățămînt corespunzătoare. Pentru colecțiile noastre speciale avem nevoie de bibliotecari cu înaltă calificare, de specialiști în sigilografie, paleografie, arhivistică, numismatică, heraldică. Se simte pregnant lipsa specialiștilor pentru cercetări bibliografice în științele pozitive, tehnice.

— *Cum vedeți rezolvarea acestei situații?*

— Prin crearea unor cursuri post-universitare. Cadrele pregătite într-un anumit domeniu, să primească în decurs de doi ani, de pildă, o pregătire suplimentară în biblioteconomie și documentare. Numai așa, dispunind de documentaliști și bibliografi specialiști, vom izbuti să ridicăm nivelul activității noastre de documentare și informare științifică, îi vom spori operativitatea și eficiența.

— *În altă ordine de idei: oferiți cititorilor bibliotecii un fond de publicații corespunzător cerințelor?*

— În general, da. Prin achiziții directe și prin schimb izbutim să acoperim în mare măsură solicitările de carte ce ni se adresează. Numai în anul 1964 de pildă, în Biblioteca Centrală Universitară din Cluj au intrat 49 982 de

cărți și 8820 de periodice. Colecțiile din biblioteca noastră sînt un adevărat tezaur de lucrări valoroase și rare, ce oferă cercetătorilor un vast material de studiu. Totuși, în fondul nostru de cărți mai sînt destule goluri. Unele domenii de cunoștințe sînt insuficient acoperite cu lucrări fundamentale, sinteze științifice actuale. Lipsesc, de asemenea, unele lucrări de informare generală: enciclopedii, dicționare biografice, lexicoane recente. Este drept că încercăm să suplînim carențele achizițiilor prin schimb de dublete cu unele biblioteci și anticariate din străinătate.

— *Folosii relațiile de schimb și pentru publicațiile periodice?*

— Da. Și cu rezultate din ce în ce mai bune. Primim publicații ale academiilor de științe și ale universităților din foarte multe țări. Am izbutit astfel să dublăm unele titluri abonate, sau să înlocuim colecții obținute pînă acum prin abonament, cu colecții intrate prin schimb. Baza acestor relații o constituie în primul rînd seriile revistei *Studia* editate de Universitatea Babeș-Bolyai.

ION BILANIUC

inginer șef al Combinatului de industrializare a lemnului de la Sighetul Marmației :

Să se evite teoretizările sterile. Mai multe materiale cu aplicabilitate practică, imediată

— *Ce aspecte îmbracă, într-o întreprindere foarte tinăra cum este a dv., problema propagandei tehnice și informării de specialitate?*

— Această problemă este strîns legată de aceea a pregătirii și specializării cadrelor. Este vorba, în primul rînd, de școlarizarea muncitorilor care vor lucra în fabricile combinatului și a acelor care lucrează pe șantier, pentru executarea planului de construcție. Documentele celui de-al IX-lea Congres al partidului nostru dau indicații precise cu privire la pregătirea muncitorilor și maiștrilor capabili să minuiască cu pricepere instalațiile, mașinile și utilajele perfecționate de care dispun întreprinderile. Noi ne preocupăm intens de realizarea acestei importante sarcini, de ea depinde însăși producția de viitor a combinatului nostru.

— *Cum se realizează această școlarizare?*

— Mai întii, trimitem cadre recrutate din orașul și Raionul Sighet în special, la întreprinderile Ministerului Economiei Forestiere care au un profil asemănător combinatului nostru. La aceste întreprinderi, muncitorii se califică într-o meserie de bază: timplari, muncitori-placaj etc. și, după terminarea cursurilor de pregătire, sînt angajați la noi.

— *În Sighetul Marmației există o școală care să furnizeze combinatului cadre de specialitate?*

— Da. Este un Centru școlar forestier care pregătește muncitori și tehnicieni. Mulți dintre absolvenți sînt repartizați aici, la combinat.

— Aceasta este, deci, o altă filieră prin care primiți specialiștii necesari.

— Dar nu e ultima. În vara aceasta, în combinatul nostru funcționează cursuri de calificare cu participare în producție, avînd o durată de 6 luni.

— Cum sînt organizate aceste cursuri?

— Lecțiile și seminariile sînt conduse de ingineri. Cursanții consultă diferite materiale recomandate în bibliografia lecțiilor și, muncind practic în combinat, își lămuresc, singuri ori cu ajutorul inginerilor și tehnicienilor, toate neclaritățile.

— Există materialele necesare pentru pregătirea muncitorilor?

— Și, da, și nu. Mai precis, ne lipsesc mai ales acele materiale care aduc ceva nou față de metodele clasice de muncă, deja cunoscute.

— De pildă?

— Ne interesează mai ales documentația în legătură cu mobila curbată. Am auzit că la Editura tehnică este în pregătire un asemenea material. Așteptăm să-l primim cît mai curînd...

— Dar pentru informarea de specialitate a inginerilor și tehnicienilor s-au luat unele inițiative?

— Desigur. În primul rînd, ne preocupăm de consultarea materialului documentar pe care îl primim. Pentru informarea întregului colectiv cu privire la noutățile apărute în industria forestieră, organizăm periodic consfătuiri la care inginerii prezintă scurte informații cu privire la materialele pe care le-au consultat.

— Ce materiale de specialitate sînt cu precădere consultate?

— Primim reviste românești și străine. Multe dintre acestea, ca *Industria lemnului*, *Mobila*, *Revista pădurilor*, editate de Ministerul Economiei Forestiere, sînt interesante și sînt folosite foarte mult, mai ales de către proiectanții noștri. Ar trebui însă adaptate mai mult necesităților producției. Să se evite teoretizările sterile. Mai multe materiale cu aplicabilitate practică, imediată, ne-ar fi de mare folos.

— Dar publicațiile I.D.T.-ului?

— Cele care sînt, ne folosesc. Alita doar că ar trebui să fie mai operative...

— Ce domenii ale producției de prelucrare a lemnului considerați că nu sînt suficient reprezentate în publicațiile de specialitate?

— Din păcate, tocmai acelea care ne interesează. Este vorba de materiale cu privire la mobila curbată, producerea placajului și mobila corp. Pe acestea se va axa producția combinatului nostru și așteptăm mai mult sprijin pentru documentarea și informarea noastră în legătură cu aceste probleme.

SILVIA DUMITRU
directoarea Bibliotecii raionale
„Grivița Roșie“ din Capitală :

| Cititorii devin tot mai exigenți

— *Ce se citește, în general? Către care cărți se îndreaptă preferințele cititorilor?*

— Către cartea bună. Și cititorii devin tot mai exigenți. Este din ce în ce mai dificil să-i mulțumești.

— *Țineți pasul, în achiziții, cu noutățile editoriale?*

— Nu prea. Deși cumpărăm cărți cel puțin o dată la două săptămâni, până le prelucrăm, până ajung la cititori, trece destul timp. Așa că, mai întotdeauna, „noutățile“ noastre sînt deja vechi.

— *Mai vechi, mai noi, cred că esențial este să fie găsite de către cititori...*

— Din păcate, nu prea se întîmplă așa. Cărțile cele mai solicitate se găsesc, în mod firesc, cel mai greu. Și pentru că, ele sînt, în mod obișnuit, doar în 2—3 exemplare, trebuie să vă mărturisesc că, mai întotdeauna, este foarte greu să satisfacem toate cererile. Asta, deși aparent avem foarte multe cărți în bibliotecă. Sînt însă destule care nu mai circulă.

— *Care sînt acestea?*

— În general, cărțile cu succes de moment. Unele, la apariție, declanșează chiar un soi de modă. Și apoi, cele care n-au o valoare literară sau științifică traică sînt uitate și nu mai interesează pe nimeni. Rămîn să ocupe spațiu și să umple în mod inutil cifra ce indică volumele existente în bibliotecă.

— *Ce credeți că ar trebui să se facă?*

— Să se selecționeze periodic fondurile de cărți ale bibliotecilor de masă. Să nu rămînă decît cărțile valoroase, fundamentale, actuale, care circulă, care se bucură de interesul cititorilor. Mai ales că, unele lucrări care la noi au trecut la „pasiv“ ca să zic așa, pot deveni utile în alte biblioteci, de pildă, în cele nou înființate sau în bibliotecile cu caracter documentar.

— *Procurați în general toate cărțile pe care le considerați necesare cititorilor bibliotecii?*

— În general, da. Mai sînt însă și unele excepții. De pildă, n-am izbutit să procurăm nici un exemplar al volumului *Ocean* de Ion Barbu. După cite știu, nici una dintre bibliotecile publice din Capitală n-a primit cartea aceasta de la colectură...

— *În altă ordine de idei: cum vedeți rolul manifestărilor de masă în popularizarea cărții?*

— Pentru a fi eficiente și a contribui într-adevăr la popularizarea lucrărilor existente în bibliotecă, manifestările de masă trebuie să fie bine pregătite. Să nu mai alergăm după performanțe numerice. Nu șase-șapte pe lună „cum or fi, dar să fie multe“, ci una, două, dar bune.

(Continuarea anchetei în numărul viitor).

Interviuri realizate de Beatrice ARION

Documentele Congresului – izvor nesecat de inspirație și forță stimulative

Lucrările Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român au fost urmărite cu un deosebit interes și entuziasm de milioane de oameni ai muncii, din țara noastră.

În discuțiile pe care le-am avut cu numeroși cititori din biblioteci, cu privire la cerințele lor față de serviciile de documentare și biblioteci în rezolvarea sarcinilor lor în domeniile în care activează, aceștia ne-au împărtășit preocupările lor în urma studierii documentelor Congresului partidului și unele sugestii privind îmbunătățirea muncii cu cartea.

Ing. CONSTANTIN BUDEANU, director tehnic al Institutului de studii și proiectări hidroenergetice (I.S.P.H.).

Directivele Congresului al IX-lea al P.C.R. prevăd o intensificare a valorificării potențialului hidroenergetic economic amenajabil mult sporită față de perioada anterioară. Pentru realizarea unei producții de 2,5 miliarde kWh în 1970 și 10 miliarde kWh în 1975 a fost necesară o amplă activitate de studii și proiectare. Directivele Congresului partidului prevăd construirea de noi hidrocentrale pe cursurile interioare ale riuurilor Lotru, Sebeș, Someș, Siret, Olt. Creșterea producției de energie electrică este condiția esențială a promovării tehnicii moderne, bazată pe mecanizare și automatizare.

În atenția noastră, a cadrelor de specialiști, trebuie să stea găsirea celor mai eficiente soluții tehnice în proiectare, care să corespundă ultimelor realizări ale tehnicii energetice.

Desigur că aceasta presupune studierea a tot ceea ce s-a publicat în domeniul energiei. Cercetătorii și proiectanții au nevoie de un sprijin substanțial din partea centrelor de documentare tehnică, care să ofere în mod operativ informații și materiale menite să ajute în găsirea celor mai adecvate soluții tehnice, pentru ca studiile și proiectele ce se vor realiza în Institutul nostru să fie de o calitate superioară și cu un grad înalt de eficacitate economică.

ALEXANDRU DIACONU, inginer șef al Sectorului Dunăre din Institutul de studii și proiectări hidroenergetice (I.S.P.H.).

În cadrul Institutului de studii și proiectări hidroenergetice, în care lucrez, Directivele Congresului partidului privind dezvoltarea energiei sint de fapt, programul nostru de activitate pe anii următori. Ceea ce proiectăm azi se va realiza în viitor. Avem în față perspectiva clară a sistemului hidroenergetic al țării și proiectele ce le elaborăm trebuie să corespundă cerințelor tehnice de viitor. Atenția ne este concentrată acum, desigur, spre realizarea marelui obiectiv hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier; dar, partidul ne-a învățat să privim înainte. În prezent lucrăm la elaborarea de studii și proiecte pentru noi hidrocentrale pe Dunăre.

Pentru ca soluțiile tehnice ce le vom da să fie cele mai eficiente va trebui să asigurăm o cercetare științifică multilaterală asupra tuturor aspectelor proiectelor ce elaborăm. De aceea cele relatate de tovarășul director tehnic ing. C. Budeanu în legătură cu documentarea mi se par esențiale.

GHENESCU MIRCEA,
muncitor la Uzinele de mașini electrice București (U.M.E.B.).

Preocuparea noastră principală este calitatea produselor ce le fabricăm, ridicarea caracteristicilor tehnice și economice. Obținerea unor produse de calitate cere însă o pregătire profesională temeinică. Eu merg la bibliotecă, caut să citesc cărți tehnice pentru că numai experiența proprie în producție nu este suficientă. Apar continuu procedee noi, metode de muncă avansate. Cartea tehnică ne ajută la ridicarea calificării noastre. De aceea eu cred că e bine ca în atenția Editurii tehnice să stea elaborarea acelor cărți care corespund cel mai mult nevoilor noastre pentru ridicarea nivelului profesional.

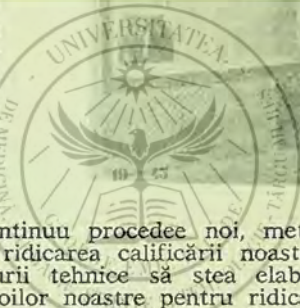
Propun în acest sens ca Editura tehnică să organizeze mai des discuții cu colectivele din întreprinderi pentru cunoașterea mai profundă a necesităților de informare și documentare. Biblioteca tehnică și cea sindicală va trebui să se îngrijească ca la dispoziția muncitorilor din uzină să se găsească un număr mai mare de manuale și cărți de nivel mediu.

Ing. **SPLIADIS APOSTOL**, șef de laborator în secția de coloranți a Institutului de cercetări chimice (ICECHIM).

Despre chimie și petrochimie se vorbește din ce în ce mai mult. Era și firesc, deci, ca Directivele Congresului al IX-lea al P.C.R. să rezerve un loc important industriei chimice, datorită rolului ei în vederea satisfacerii nevoilor agriculturii cu îngrășăminte, biostimulatori și antidăunători, a industriei textile de fire și fibre sintetice, a industriei de medicamente, a industriei bunurilor de consum etc.

Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R. a subliniat ca deosebit de importantă pentru satisfacerea nevoilor mereu crescînde ale economiei naționale îmbinarea armonioasă a cercetării fundamentale cu cercetarea aplicativă.

În domeniul chimiei apar continuu numeroase studii și publicații despre procedee și metode noi, care în conjunctura revoluției tehnico-științifice din zilele noastre sint mereu depășite de noi și noi descoperiri. Numai fiind la zi cu informația științifică vom putea ține pasul cu progresele științei și tehnicii mondiale. Cercetătorii nu pot avea practic timpul material pentru a consulta volumul imens de lucrări ce se publică în domeniul chimiei. Este o sarcină a celor care se ocupă de documentare să pună la îndemina cerce-

tătorilor noștri, în mod operativ, cele mai noi publicații referitoare la temele care stau în atenția lor.

Totodată este necesară folosirea unei metodologii adecvate în domeniul documentării, modernizarea activității documentare și eventual mecanizarea unor procedee de informare pentru ca lucrările efectuate să fie eficiente, să satisfacă necesitățile dezvoltării economiei naționale.

În acest sens am cerut și părerea șefului Serviciului de documentare din Institutul de cercetări chimice (ICECHIM) ing. GRIGORESCU LEON.

Desigur că asigurarea cercetătorilor cu informația științifică la zi este o condiție esențială. Serviciul tehnic și de documentare, biblioteca tehnică înzestrată cu 21 000 volume, 700 abonamente la periodice de specialitate din toate țările, 2 000 microfilme, 1 500 prospecte, traduceri, numeroase fotocopii etc. asigură un mare volum de documentație solicitată de cercetători. Procurăm pentru ei documentație și pe calea împrumutului între biblioteci. Serviciul nostru elaborează fișe de informare specifice locului de muncă al cercetătorilor pe care-i informăm despre noutățile științifice publicate în periodicele de specialitate. Cu toate acestea, noi rămânem în întârziere cu 2—3 luni față de momentul apariției unor publicații. Știința nu stă pe loc, iar în secolul nostru progresele ei sînt uimitor de rapide, astfel că orice întârziere, face informarea ineficientă. Deși unele cauze ale întârzierilor nu depind de noi, totuși vom căuta cele mai adecvate metode pentru a asigura cercetătorilor o documentare științifică cât mai rapidă.

BALTAGI BORIS, șeful sectorului Hortiviticol din Consiliul Superior al Agriculturii (C.S.A.).

Congresul al IX-lea al P.C.R. a pus în fața agriculturii sarcina realizării unui progres substanțial care să corespundă cerințelor dezvoltării economiei naționale în etapa actuală.

În sectorul hortiviticol urmează să ne ocupăm în special de extinderea plantațiilor și întreținerea celor tinere. Colectivul nostru și-a intensificat activitatea de studiere, de cercetare științifică pentru asigurarea unui complex de măsuri agrotehnice la nivelul celor mai noi euceriri ale științei, pentru valorificarea terenurilor erodate și solurilor nisipoase, improprii altor culturi. În atenția noastră va sta și îmbunătățirea sortimentului la vița de vie și pomi, atât prin crearea de soiuri noi în țară cât și prin introducerea de soiuri valoroase din sortimentul mondial. Avem o bibliotecă tehnică bogată (63 000 volume) care întocmește curent un Buletin informativ, iar recent a luat ființă și un Centru de documentare în științele agricole de pe lângă Institutul central de cercetări agricole (I.C.C.A.).

Concomitent cu asigurarea informării cadrelor de specialitate consider că ar fi necesar ca în bibliotecile de la sate, mai ales din regiunile cu condiții pedoclimatice favorabile culturilor hortiviticele să se desfășoare o mai largă muncă de popularizare a cărților din acest domeniu pentru că, în ultimă instanță, realizarea sarcinilor prevăzute în Directivele Congresului partidului depind de munca și pricepera lucrătorilor din agricultură.

BULGAREA MARIA, director adjunct al Școlii medii nr. 10.

Am fost deosebit de emoționată de înalta apreciere ce s-a făcut școlilor în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R., ca principal izvor de cultură și factor de civilizație. Ne revine sarcina de onoare de a educa tînăra generație spre a forma cadre de valoare de constructori ai socialismului. Perspectiva măririi duratei învățămîntului

obligatoriu ca și extinderea gratuității manualelor școlare și la învățămîntul mediu este o nouă dovadă a grijii partidului și guvernului pentru a asigura elevilor o bună pregătire, temeinice cunoștințe de cultură generală, științifice și tehnice.

Școala cultivă la elevi dragostea de carte, de știință și cultură, oferindu-le cadrul cunoștințelor în diferite domenii, care însă trebuie completat cu o lectură asiduă și sistematică. Sigur că școala poate să realizeze formarea multilaterală a elevilor în strînsă colaborare cu biblioteca și nu numai cu biblioteca școlară ci și cu bibliotecile publice pe care elevii noștri le frecventează și a căror cititori vor trebui să rămînă și după terminarea școlii. De aceea consider că, o colaborare între școală și bibliotecă în direcția formării unei culturi multilaterale a copiilor și tinerilor este o problemă de mare actualitate.

★

Discuții pe aceeași temă au loc acum în toate bibliotecile. Bibliotecarii cercetează cu atenție cerințele oamenilor muncii din diferite domenii de activitate și-și îmbunătățesc metodele și formele activității spre a veni cît mai eficient în sprijinul acelor care vor îndeplini Directivele Congresului partidului. Numeroase expoziții organizate de bibliotecile publice, ca și de cele sindicale în întreprinderi, ilustrează mărețele realizări și perspectivele luminoase ce se deschid poporului nostru, condus cu înțelepciune de partidul comunistilor pentru făurirea României socialiste.

Horia NESTORESCU

La Biblioteca orașenească „Mihail Sadoveanu” documentele Congresului au fost puse, imediat după apariție, la dispoziția cititorilor.

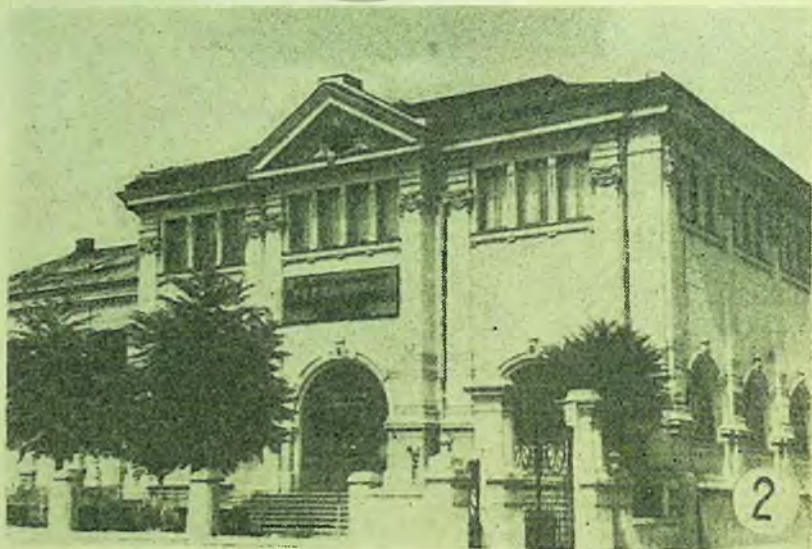

Bibliotecile, focare ale culturii socialiste

Înconjurat de blocuri zvelte și luminoase (pe care, din păcate imaginea noastră nu le-a putut cuprinde) Palatul culturii din Pitești adăpostește într-una din aripile sale Biblioteca regională Argeș. Dotată cu mobilier modern și cu un fond variat de cărți ea a atras ca cititori un număr însemnat de piteșteni (foto 1).

Zilnic, pașii multor locuitori ai Craiovei se îndreaptă spre această clădire. Dacă fața ei nu mai e tânără, are în schimb o „inimă” veșnic tânără — mii de cărți pe care le adăpostește. Este Biblioteca regională Oltenia, instituție binecunoscută în viața culturală a orașului (foto 2).

Fără pretenții arhitectonice, dar luminoasă și încăpătoare — așa ni se înfățișează Biblioteca comunală Vinga. În cele trei camere de care dispune sînt amenajate depozitul, sala de împrumut și sala de lectură (foto 3).

În Galațiul întinerit, unde pulsul vieții culturale capătă o intensitate din ce în ce mai mare, Biblioteca regională și-a cucerit un loc de prestigiu. Imaginea noastră reprezintă un colț al sălii de împrumut, organizată pe principiile accesului liber al cititorilor la raft. Spațioasă și luminoasă, această sală oferă posibilitatea expunerii unui număr însemnat de volume (foto 4).

Setea de cultură îndreaptă pașii miilor de oameni spre locurile unde sînt păstrate cu grijă comorile de gîndire omenească — bibliotecile. Indiferent de localitate, bibliotecile cunosc aceeași aimație. Imaginile alăturate sînt luate de la Biblioteca comunală Biled, Regiunea Banat, (foto 6), biblioteca comunală Brezoi, Regiunea Argeș (foto 7), sala de împrumut cu acces liber la raft a Bibliotecii raionale Chișineu-Criș, Regiunea Crișana (foto 8).

O scenă obișnuită: un cititor se sfătuiește cu bibliotecara în alegerea unei cărți. Colecțiile bibliotecii oferă posibilitatea satisfacerii celor mai variate gusturi. Imaginea este luată de la Biblioteca comunală Vințul de Jos, Regiunea Hunedoara (foto 9).

Disponind de săli spațioase, luminoase, dotate cu un fond de cărți apreciabil ca număr și varietate, deservită de un colectiv bine pregătit profesional Biblioteca regională Crișana se bucură de aprecierea locuitorilor Oradiei. De altfel, în viața culturală a orașului această instituție ocupă un loc important. Vă prezentăm o imagine din sala de împrumut cu acces liber la raft. După cum se vede din fotografia alăturată, cititorii au asigurate condiții comode pentru răsfoirea cărților pe care vor să le împrumute (foto 10).

Ca și în imaginile anterioare, cele alăturate ilustrează setea de cultură a oamenilor din diferite localități ale țării. La biblioteca din comuna Pantelimon, Regiunea Dobrogea, chiar dacă rafturile umplu pînă la refuz cele două încăperi, cititorii găsesc loc să se oprească în fața lor pentru a-și alege volumul preferat (foto 11). Două biblioteci din două localități situate la o distanță apreciabilă una de cealaltă — Baia Sprie, Regiunea Maramureș (foto 12) și Șercaia, Regiunea Brașov (foto 13) — dar care au ceva comun, oameni dornici să cunoască, oameni care au găsit în cărți clipe de desfătare.

Cărțile reprezintă o tentație permanentă pentru copii. În paginile lor ei găsesc răspuns la întrebările pe care curiozitatea, specifică vârstei, le ridică lumii înconjurătoare. Imaginile alăturate sînt luate de la secțiile pentru copii de la Biblioteca regională Tg. Mureș (foto 14), Biblioteca raională Rm. Vilcea (foto 15), Biblioteca raională Chișineu-Criș (foto 16).

La înălțimea

cerințelor actuale

Colectivul bibliotecii orășenești, lucrătorii bibliotecilor comunale și sătești din Raionul Sibiu s-au preocupat îndeaproape de sarcina lărgirii continue a sferei de cuprindere la lectură a populației. Acum, cînd ne uităm în urmă la rezultatele pe care le-am obținut pe această linie, constatăm cu satisfacție ritmul ascendent în care s-a dezvoltat activitatea bibliotecilor noastre. Creșterea, la biblioteca orășenească, a numărului de cititori de la 10 279 cititori cu o frecvență de 98 267 în 1960, la 21 599 cititori și a frecvenței acestora la 157 306 în 1964, sporirea procentului de atragere spre lectură a populației sătești din raion de la 27,1% în 1960 la 30,7% în 1964, lărgirea și îmbunătățirea de la an la an a circulației cărții (în anul 1964 au fost împrumutate prin biblioteca orășenească și bibliotecile publice din satele Raionului Sibiu 559 845 volume cărți față de 401 839 volume în 1960), sînt indici cantitativi care oglindesc rolul tot mai important pe care-l au bibliotecile noastre în ansamblul așezămintelor culturale, în activitatea de răspîndire a cunoștințelor cultural-științifice, de instruire și de educare socialistă a unor mase tot mai largi de oameni ai muncii, de toate categoriile și vîrstele.

Alături de munca metodică desfășurată în satele raionului, pe baza indicațiilor Comitetului orășenesc de partid, colectivul Bibliotecii orășenești Sibiu dă un ajutor serios bibliotecilor sindicatelor și celor tehnice din întreprinderi. În colaborare cu Consiliul local al sindicatelor se organizează analize, schimburi de experiență, se acordă ajutor la fața locului bibliotecilor din întreprinderi ca să-și orienteze cit mai mult munca în sprijinul sarcinilor de producție și al educării oamenilor muncii.

Sarcina noastră de căpetenie în perioada care urmează este să-i ajutăm pe oamenii muncii să realizeze politica partidului și să-i informăm cît mai operativ asupra tuturor problemelor la ordinea zilei. În acest scop, la sediul bibliotecii am amenajat un panou intitulat *Cuvîntul partidului devine faptă*, la care în mod operativ sînt expuse aspecte din realizările economice și social-culturale ale țării noastre din ultimii 5 ani. Pe măsura apariției lor, au fost popularizate documentele Congresului al IX-lea al partidului. În cinstea Congresului partidului, a fost organizată o expoziție în cadrul căreia erau cuprinse mai ales materiale din presă. În prezent se menține o expoziție permanentă cu titlul *Hotărîrile prind viață* și se va întocmi și ține la zi un fișier bibliografic pe principalele probleme ale construcției economice, ale înfăptuirilor pe baza Directivelor Congresului în toate domeniile vieții noastre. Un loc important va ocupa în cadrul acestui fișier Regiunea Brașov, orașul și Raionul Sibiu.

Interesul crescînd pentru lectură al populației, afluența spre biblioteci a celor mai diferite categorii de oameni, cu preocupări diferite, ridică în fața noastră problema îmbunătățirii calitative a muncii. Biblioteca orășenească din Sibiu este frecventată de numeroși cititori care studiază în formele învățămîntului de partid, în școlile de maștri, urmează cursurile de ridicare a calificării. Numeroși sînt acei cititori care urmează cursurile fără frecvență la diferitele institute de învățămînt superior. Apelează de asemenea la ajutorul bibliotecii elevii școlilor medii și de 8 ani din oraș. Biblioteca noastră dispune de un fond istoric deosebit de prețios, cercetat de un număr însemnat de oameni de știință din cadrul filialei Academiei R.P.R., de la Muzeul Brukenthal,

filialele societăților de științe din localitate sau de la alte instituții cultural-științifice din țară. De asemenea, manifestă un interes tot mai mare pentru lectură țărani cooperatori, muncitorii, tinerii, femeile casnice, pensionarii etc. În stațiunile balneoclimaterice apropiate, Păltiniș și Ocna Sibiului, deservite de Biblioteca orașenească, vin mulți oameni ai muncii la tratament și odihnă.

Preocuparea pentru satisfacerea cerințelor cititorilor se concretizează în grija cu care se completează în fiecare lună fondul de publicații ținându-se seama tocmai de diversitatea preferințelor cititorilor, de sarcinile politico-economice cele mai actuale, de problemele specifice ale orașului și raionului, de profilul și sarcinile bibliotecii. În acest scop, Sfatul popular al orașului Sibiu ne asigură permanent fondurile bănești necesare.

La Biblioteca orașenească din Sibiu se acordă o deosebită atenție servirii prompte și atente a cititorilor. Nici o cerere a vreunui cititor n-a rămas nerezolvată. S-a folosit intens împrumutul interbibliotecar statornic cu unele biblioteci deținătoare de fonduri importante cum este Biblioteca Centrală de Stat, Biblioteca Academiei R.S. România, Biblioteca Centrală Universitară-Cluj, Institutul de Documentare Tehnică și bibliotecile diferitelor catedre ale Universității clujene.

Creșterea continuă a populației orașului, creșterea numărului specialiștilor din diferite domenii și a numărului muncitorilor calificați, ridică probleme deosebite bibliotecii în ceea ce privește cuprinderea la lectură a oamenilor muncii. Până mai anii trecuți, din dorința de a avea cât mai mulți cititori și de a apropia cartea de cititori, în orașul Sibiu au fost organizate 30 de biblioteci de casă. Practica a dovedit că acest sistem de extindere a activității este necorespunzător. El duce la făcimișarea fondurilor și la o activitate calitativ slabă. S-a trecut atunci la organizarea în cartierele orașului, Gușterița, Turnișor, Lupeni și Cibin, cartiere cu caracter agrar sau muncitoresc, a unor biblioteci filiale, care dispun de local propriu și sînt deservite 4 zile pe săptămînă de lucrători ai bibliotecii centrale. Aceste biblioteci dispun în prezent de 5 000—6 000 de volume, cu o tematică variată, corespunzătoare cerințelor și nivelului cititorilor pe care-i deservesc. Rezultatele obținute de aceste unități în anul trecut demonstrează eficiența lor. Ele au înscris 4 947 de cititori cu o frecvență de peste 40 000, care au împrumutat în decurs de un an 65 509 volume. Evoluția lecturii la aceste biblioteci — 956 cititori și 10 634 cărți împrumutate în 1960, 3 889 cititori și 54 631 cărți împrumutate în 1962 și rezultatele arătate pentru anul 1964, dovedesc perspectiva acestor biblioteci filiale de a deveni unități încheiate, ancorate în nevoile și interesul pentru lectură al populației din cartierele îndepărtate ale orașului.

În situația în care bibliotecile se adresează unui număr tot mai mare de cititori, cu cele mai diferite cereri, organizarea servirii și îndrumării lor diferențiate constituie o problemă esențială, care ține în cea mai mare măsură de calitatea muncii bibliotecare. Și în Biblioteca orașenească Sibiu, ca în multe alte biblioteci, s-a ajuns la crearea unor grupe statornice de cititori. În decursul anilor s-au conturat cîteva grupe de cititori cu aceleași particularități și cu interese comune. Pretențiile acestora față de bibliotecă sînt din ce în ce mai mari. Ei vād în bibliotecă o instituție care trebuie în mod obligatoriu să le satisfacă pe deplin cerințele, și cit mai rapid.

Biblioteca are cataloage bine întocmite. A fost creat și un serviciu de informare. A fost separat serviciul sălii de lectură de cel al împrumutului. De peste 10 ani, funcționează o secție de copii și sîntem în curs de amenajare a unei săli de lectură cu acces liber la raft pentru tineret, în special pentru elevii din clasele VIII—XI și cei din învățămîntul profesional. De asemenea, se va amenaja în curînd un cabinet de lectură pentru citi-

torii care se adresează fondului istoric Mai avem însă multe de făcut pe linia îmbunătățirii servirii cititorilor. Aplicarea unor metode moderne de servire a cititorilor — în primul rând accesul liber la raft — este împiedicată de condițiile de spațiu existente și de lipsa de personal suficient. Deficiențe sînt în ceea ce privește munca de îndrumare și bună deservire a cititorilor copii. Cu toată strădania de a corela activitatea secției de copii cu planurile de învățămînt și cu cerințele proprii vârstei, nu am reușit ca fiecare dintre cei peste 4000 de cititori copii să aibă o îndrumare sistematică. Nu ne ajută nici fondul de cărți, nici numărul de lucrători și nivelul calificării lor. În felul acesta se menține la secția de copii a bibliotecii, în bună măsură, caracterul întîmplător al lecturii, empirismul în muncă, care vor trebui lichidate.

Preocuparea noastră pentru munca în rîndul copiilor și tineretului va spori, urmărind să punem baze solide orientării lecturii copiilor și tineretului, în general prin selecționarea literaturii pentru această categorie de cititori în condițiile accesului liber la raft și întocmirea unor materiale bibliografice de recomandare. Ne preocupă folosirea unor forme stimulative pentru cititorii copii, în scopul menținerii lor în continuare ca cititori ai bibliotecii. În acest scop, vom iniția organizarea în fiecare toamnă a trecerii în mod festiv a cititorilor copii la secția de adulți, după o prealabilă pregătire în legătură cu folosirea cataloagelor, bibliografiilor de recomandare și familiarizarea lor cu sistemul de împrumut și lectură de la secția adulților.

Vom căuta modalitatea ca la sate, biblioteca școlară să devină cu adevărat o bibliotecă de copii, care să colaboreze strîns cu biblioteca comunală în îndrumarea și orientarea lecturii copiilor.

În satele noastre, transformările social-economice petrecute în ultimii ani au creat cerințe noi, cărora bibliotecile trebuie să le țină pasul. O serie de localități au căpătat un caracter agricol industrial. În unele localități au luat ființă școli medii de cultură generală în care învață un număr de elevi mai mare decît a celor mai dezvoltate școli similare de oraș din anul 1944 (de exemplu, la Avrig școala medie cuprinde peste 800 de elevi). Diversitatea cerințelor de carte, în această situație, la sate, se apropie de aceea din mediul urban.

Dezvoltarea rețelei de biblioteci la sate a ținut pas, pînă la un punct, cu nevoile satului. Bibliotecile comunale din Raionul Sibiu și-au sporit an de an numărul de cititori, unele dintre acestea ajungînd la 2000 de cititori. Concluziile care s-au desprins din analiza lecturii la sate au dus la necesitatea de a se acorda o atenție deosebită permanentizării cititorilor și îmbunătățirii indicelui de lectură. Pe această linie multe biblioteci au obținut bune rezultate. În anul 1964, bibliotecile comunale din Avrig, Cristian, Săliște, Turnu Roșu, au realizat un procent de permanentizare a cititorilor de peste 90. La biblioteca comunală din Avrig de pildă, în anul 1964 frecvența anuală a cititorilor a fost de 12954 față de 9367 în 1963, iar indicele de citire a crescut de la 8,7 în 1963 la 11,6 în 1964.

Sînt însă și biblioteci cu un număr mare de cititori (biblioteca din comuna Tălmăciu, de pildă, care a înscris în anul 1964, împreună cu cele două biblioteci afiliate Tălmăcel și Boița, 2045 de cititori), care au realizat un indice de citire sub nivelul bibliotecilor sătești (2,8). În aceste localități de-abia o pătrime din totalul cititorilor sînt permanenți. Rezultatele acestea sînt influențate și de fondul de cărți redus (5755 volume la Tălmăciu, față de 8093 locuitori), de munca defectuoasă cu bibliotecile sătești afiliate, fluctuația cadrelor de bibliotecari și de lipsurile muncii de îndrumare efectuate de biblioteca raională.

Caracteristic pentru activitatea bibliotecilor de la sate este renunțarea în ultimii ani la metoda colportajului, a bibliotecilor de casă, a difuzării cărții prin cercurile de citit, practicate uneori ca mijloace de atragere la lectură a populației sătești și de lărgire a circulației cărții. Consolidarea lecturii, formarea la cele mai multe biblioteci — în special la cele comunale — a unui cerc statornic de cititori, care au de-acum obișnuința de a cerceta singuri biblioteca și pentru care cartea a devenit o necesitate, a determinat această situație.

În multe biblioteci comunale sînt intens folosite listele bibliografice de recomandare și alte mijloace de informare și orientare a lecturii, de către diferite categorii de cititori. Mai frecvent sînt folosite expunerile bibliografice în cadrul cercurilor învățămîntului agrozootehnic de masă. Acestea constituie deocamdată germele unei activități de îndrumare mai atentă a lecturii. Pe măsura alcătuirii cataloagelor bibliotecilor comunale (și aceasta depinde de asigurarea cu materiale tehnice) și a lărgirii sistemului de informare asupra fondurilor de cărți, munca bibliotecilor de la sate se va îmbogăți în conținut, va căpăta un caracter mai organizat, mai rațional, mai eficient.

Punerea de acord a activității bibliotecilor cu impetuoasa dezvoltare economică a țării noastre este problema esențială în momentul de față. La aceasta nu se poate ajunge decît printr-o planificare judicioasă a activității bibliotecilor, diferențiat de la bibliotecă la bibliotecă. Această planificare va trebui să fie făcută pe principii viabile, pornind de la posibilitățile reale ale bibliotecilor. În justa planificare a activității, vom ține seamă de capacitățile de cuprindere ale bibliotecilor, de condițiile în care activează și de fondul de cărți existent. De asemenea, o problemă importantă este și aceea a pregătirii profesionale a cadrelor de bibliotecari. Planurile de muncă vor avea un caracter stimulat, creînd posibilitatea extinderii activității bibliotecilor și dezvoltării continue a acestora.

Pornind de la nivelul de cultură al populației și de la cerințele acesteia, se impune crearea unor fonduri echilibrate pe grupe de literaturi atît printr-o substanțială completare și prin revizuirea fondurilor sub aspectul actualității politice și științifice, cit și prin intensificarea circulației literaturii care și-a păstrat actualitatea. Ne preocupăm îmbunătățirea raportului între literatura pentru maturi și copii la bibliotecile de masă și cele școlare. Lipsurile planurilor editoriale în ce privește literatura pentru copii, optica muncii cu tineretul numai prin prisma concursului „Iubiți cartea”, au creat disproporții în structura fondurilor bibliotecilor. În unele biblioteci din raion, literatura pentru copii reprezintă un procent de 10 la sută în timp ce cititorii copii constituie peste 25 la sută din numărul total al cititorilor. Aducerea fondurilor la nivelul cerințelor cititorilor copii și tineretului este o necesitate stringentă.

Vom înlocui empirismul în munca de completare cu studierea atentă a fondurilor și aprovizionarea științifică a bibliotecilor. Studiul concret al situației fondurilor va sta și la baza repartizării fondurilor bănești. Poate ar fi bine ca pe baza cunoașterii cerințelor reale de carte din fiecare localitate, să stabilim indicii de dotare în perspectivă.

Satisfacerea cit mai deplină a cerințelor de carte impune consolidarea sistemului de împrumut interbibliotecar. Acesta este mijlocul prin care se poate asigura circulația mai intensă a literaturii la unitățile bibliotecare de la oraș spre sat. Creșterea numărului intelectualilor la sate, nevoile perfecționării și calificării a numeroase cadre din învățămînt, cer din partea bibliotecilor o servire promptă.

Rezolvarea unei asemenea probleme impune o preocupare mai susținută pentru dotarea substanțială a bibliotecilor raionale, orașenești și regionale și crearea unor mijloace de informare cuprinzătoare și cu o destinație precisă.

O latură importantă a activității bibliotecii noastre este aceea a muncii de îndrumare metodică. Urmărind să imprimăm acestei activități un caracter mai organizat și mai științific, paralel cu formele obișnuite, tradiționale, ale muncii metodice, se vor organiza schimburi de experiență, consfătuiri, seminarii pe anumite probleme legate de calitatea muncii: colaborarea dintre biblioteca comunală și cea școlară în îndrumarea lecturii cititorilor copii, colaborarea dintre biblioteca sindicatului și cea tehnică în propaganda literaturii tehnice și în munca de informare, îndrumarea cititorilor în condițiile accesului liber la raft, organizarea activității de informare a cititorilor, munca diferențiată cu cititorii etc. Se vor întreprinde studii și analize în legătură cu cerințele diferitelor categorii de cititori și felul cum aceste cerințe sînt satisfăcute, cu privire la formele organizatorice folosite și la eficiențele lor, la starea fondurilor de publicații etc., iar concluziile acestor studii vor constitui criteriul de orientare în viitor a muncii metodice a bibliotecii.

Pentru bibliotecile comunale și satești din raion se lucrează la întocmirea unui fișier al titlurilor existente în fondurile acestora. Fișierul va fi completat cu fișele publicațiilor ce vor intra în bibliotecă prin colecturi. Fiecare fișă cuprinde autorul și titlul lucrării și pe spate un șir de numere de la 1—62, cite unități avem. Bifarea numărului bibliotecii ne va arăta existența titlului respectiv într-o bibliotecă sau alta. Aceasta va crea o evidență clară a lucrărilor existente în fiecare bibliotecă și va determina o mai judicioasă completare a fondurilor acestora.

Cu sprijinul Sfatului popular raional se va crea la Săliște un depozit de dublete și lucrări neadecvate profilului unor bibliotecă în scopul redistribuirii lor în raion sau transferarea în alte raioane, regiuni.

Paralel cu darea operativă în circulație a fondului de cărți noi, colectivul Bibliotecii orășenești din Sibiu și-a îndreptat atenția și spre organizarea fondului vechi de publicații și punerea lui în valoare. În ultimii cinci ani a fost prelucrat fondul de publicații periodice dintre cele două războaie mondiale. Au fost alcătuite peste 30 000 de colecții din acest fond, au fost organizate în rafturi, inventariate și catalogate. De asemenea, s-au prelucrat peste 25 000 de volume din fondul vechi de cărți.

Pe lângă completarea la zi a cataloagelor, colectivul bibliotecii a început în anul trecut alcătuirea unor instrumente de informare și semnalare cum sînt: *Correspondența dintre oamenii de cultură din Transilvania și Țările Române din secolul XIX și începutul secolului XX*, *Bibliografia periodicelor transilvănene existente în fondurile Bibliotecii orășenești Sibiu*, *Bibliografia corespondenței lui Iosif Vulcan*, *Fișierul bibliografic al orașului și raionului Sibiu*.

Ne preocupă calitatea muncii noastre, creșterea pe această cale a activității celorlalte bibliotecă în scopul dezvoltării în continuare a lecturii publice, al sporirii contribuției bibliotecărilor la educarea și instruirea oamenilor muncii.

Ion HOLHOȘ
directorul Bibliotecii
orășenești Sibiu

Aspect din depozitul de cărți al Bibliotecii orășenești Sibiu.

PRODUCȚIA EDITORIALĂ

Realizări și perspective

Prilej de multiple constatări, bilanțurile pe care în mod tradițional le efectuăm cu ocazia marilor evenimente politice, cum a fost și Congresul al IX-lea al partidului, au o caracteristică devenită comună: ele ne înfățișează, în expresia lor grafică o curbă ascendentă. În domeniul producției editoriale această curbă se traduce prin numărul mereu sporit de titluri și tiraje, prin aria tematică abordată — mereu mai vastă, mai diversificată și printr-un plus constant la capitolul calității. Pentru a oferi o imagine edificatoare asupra amploarei pe care a luat-o editarea cărții în România socialistă este suficient să arătăm că numai între anii 1960—1964 s-au tipărit 36 734 cărți și broșuri, într-un tiraj total de peste 317 000 000 exemplare. Un ritm intens cunoaște activitatea de editare a lucrărilor de științe sociale. În perioada amintită, din această categorie de lucrări au văzut lumina tiparului peste 11 000 titluri însumând 155 697 000 exemplare. Din operele clasiceor marxism-leninismului — izvoare cu adevărat inepuizabile de gândire filozofică creatoare, pusă în slujba comunismului, au apărut peste 100 titluri în peste 1 320 000 exemplare. Seria operelor lui K. Marx și Fr. Engels se află la al 22-lea volum. S-a terminat editarea seriei de opere ale lui V. I. Lenin în 39 volume, iar din noua ediție de opere complete au apărut pînă acum 34 volume.

O serie de studii și lucrări de sinteză, monografiile și tratate au abordat aspecte importante ale construcției socialiste în România, probleme teoretice ale dezvoltării bazei tehnico-materiale a socialismului, ale transformărilor survenite în structura de clasă a societății, precum și referitoare la istoria partidului și a patriei, istoria filozofiei din România etc. Merită să fie menționată apariția unor lucrări ca *Istoria României* (primele 4 volume), *Din istoria Transilvaniei*, culegerile de studii *Probleme ale dezvoltării bazei tehnico-materiale a socialismului*, *Probleme ale dezvoltării și consolidării agriculturii socialiste*, *Dezvoltarea industriei socialiste în R.P.R.*, *Din istoria filozofiei în România*, *Dezvoltarea conștiinței socialiste în România*, *Profilul spiritual al clasei muncitoare în socialism*, *Uzinele Reșița în anii construcției socialiste*, *Capitalismul monopolist în România etc.*

O realizare deosebită o reprezintă apariția mai multor manuale originale de științe sociale necesare învățămîntului de partid: *Economia politică a capitalismului*, *Economia politică a socialismului*, *Curs de socialism științific*, *Materialismul dialectic* și altele, tipărite într-un tiraj ce depășește 900 000 exemplare.

În editarea literaturii științifice și tehnice s-a pus accentul pe acoperirea unor tematici legate de dezvoltarea industriei grele, a construcției de mașini, a siderurgiei, petrochimiei, electronicii și electrotehnicii, materialelor de construcție etc. Rezultatele muncii de cercetare au fost valorificate prin tipărirea unor remarcabile lucrări din domeniul matematicii, fizicii și chimiei, științelor biologice și agricole, medicinei, științelor tehnice. Serii și colecții de prestigiu cum sînt *Ampelografia R.P.R.*, *Fauna R.P.R.*, *Flora R.P.R.*, *Biblioteca Historica Romaniae*, sintetizează rodul cercetării savanților români.

Interesul crescînd pentru cărțile cu caracter enciclopedic, pentru literatura de informare științifică s-a reflectat și în orientarea producției editoriale.

Dicționarul enciclopedic român, din care au apărut trei volume, *Dicționarul tehnic poliglot*, *Lexiconul tehnic român*, sînt cîteva din lucrările de acest gen, care s-au bucurat de un deosebit interes.

Unele din obiectivele cele mai importante ale cărților beletristice ce apar astăzi în România este reflectarea artistică a procesului de înnoire a societății noastre și schimbările adînci pe care le determină acest proces în viața oamenilor.

Succesele realizate în proză și în poezie se datoresc atît unor scriitori cu îndelungată activitate de creație cît și unora din generațiile tinere, formați în anii noștri. Au văzut lumina tiparului creații remarcabile ca: *Frunze, Poeme noi, Cadențe și Silabe* de Tudor Arghezi, *Scrinul negru și Bietul Ioanide* de G. Călinescu, *Pădurea ne bună* de Z. Stancu, *Risipitorii* de M. Preda, *Facerea lumii* de E. Barbu, *Dumărea revărsată* de Radu Tudoran, *Cordovanii* de Ion Lăncrănjan ș.a. Creației de debut a tinerilor scriitori le-au fost consacrate colecțiile *Lucașărul* (în lb. română) și *Forrás* (în lb. maghiară) care au publicat un număr de aproape 50 de autori, unii dintre ei remarcați printr-o promițătoare creștere a talentului lor.

Lapidara enunțare a progreselor înregistrate de producția editorială relevă o caracteristică, mai bine zis o notă dominantă a acesteia, pe care analiza detaliată și amănunțită o poate scoate și mai pregnant în evidență: promovarea creației originale din diverse domenii.

Paralel cu aceasta, s-a acordat o atenție neslăbită valorificării moștenirii culturale a trecutului. A apărut un număr însemnat de ediții științifice, multe cuprinzînd și texte inedite sau mai puțin cunoscute, a văzut lumina tiparului creația mai puțin studiată și răsîndită a unor eminenți oameni de știință și scriitori: Dr. Babeș, Dr. G. Marinescu, Gh. Vilsan, Em. Racoviță, Gh. Șincai, ș.a. Dimensiunea efortului depus în această direcție apare pregnant dacă menționăm că în intervalul 1959—1963 au apărut anual din tezaurul literar al înaintașilor în medie 75 titluri în peste 2 500 000 exemplare, realizate în profiluri variate de ediție, începînd cu seriile de tip academic și sfîrșind cu cele adresate micilor cititori. Este de asemenea edificator dacă amintim că opera lucașărului poeziei românești, Mihail Eminescu a fost tipărită în perioada 1950—1965 în 1 762 000 exemplare, cea a lui I. L. Caragiale în 1 658 000 exemplare, a neîntrecutului povestitor I. Creangă în 4326 000 exemplare.

Remarcabile succese s-au obținut în activitatea de traducere a ceea ce este mai reprezentativ și mai valoros în creația spirituală a altor popoare, opere cu mesaj progresist și de înaltă ținută literară sau științifică. Potrivit datelor publicate de Repertoriul internațional al traducerilor editat de UNESCO, prin volumul traducerilor România se situează printre primele în lume. Numai între 1950/1963 s-au editat 2 500 titluri, într-un tiraj de 33 250 000 exemplare din operele a 600 scriitori din diverse țări.

Lucrările scriitorilor clasici și contemporani din R. S. România dobîndesc azi prin mijlocirea traducerilor o circulație largă. În 45 de țări au apărut traduceri din literatura română. Peste 1360 lucrări din literatura beletristică și științifică au fost traduse peste hotare. Versurile lui M. Eminescu și pie-sele lui I. L. Caragiale, de pildă, s-au tradus în 25 de limbi, iar proza neîntrecutului povestitor, M. Sadoveanu în 44 de limbi. Scrierile lui Tudor Arghezi, Camil Petrescu, Cezar Petrescu, Geo Bogza, Zaharia Stancu, Marin Preda, Eugen Barbu ș.a. au apărut traduse în diferite țări ale lumii.

Trebuie să amintim despre atenția ce se acordă continuei îmbunătățiri a nivelului de prezentare artistico-grafică al cărților editate în R. S. România. În acest sens un rol stimulator îl are concursul „Cele mai frumoase cărți ale anului”.

Dezvoltarea în viitor a producției editoriale va urma liniile directoare stabilite de hotărîrile celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, care pun în fața autorilor și tuturor lucrătorilor din edituri sarcina elaborării și tipăririi unor lucrări care să contribuie la soluționarea problemelor concrete ale construcției socialiste, la progresul științific și cultural al întregii țări.

Organizarea de dezbateri privind diferite probleme ale activității editoriale, consultarea largă cu specialiștii, cu organizațiile obștești și de stat-

analiza atentă a opiniilor critice exprimate în legătură cu lucrările apărute, confruntarea cu cererile cititorilor în biblioteci și librării — metode care caracterizează stilul de muncă al sectorului editorial și de difuzare din România socialistă și care s-au dovedit deosebit de rodnice vor fi continuate în viitor pe o scară și mai largă.

În domeniul științelor sociale, succesele obținute pînă acum în tratarea unor probleme de economie concretă din industrie și agricultură vor fi continuate și dezvoltate. Vor apare lucrări pe tema rolului economic al statului socialist, a evoluției și stabilirii proporțiilor în economie, a repartiției forțelor de producție pe teritoriul României, monografiile privind analiza eficacității economice a investițiilor, introducerea tehnicii noi, problemele prețului de cost, productivitatea muncii, rentabilitatea etc. Literatura pe teme de economie agricolă își propune să reflecte în mai mare măsură multilateralitatea aspectelor legate de întărirea economico-organizatorică a unităților agricole (eficacitatea lucrărilor capitale, organizarea producției și a muncii etc.). Se vor depune în continuare eforturi susținute pentru publicarea unor lucrări de sinteză, a tratatelor fundamentale de filozofie, economie politică, istorie, științe juridice precum și a manualelor, în formă îmbunătățită, pentru necesitățile învățămîntului de specialitate cit și pentru cursanții din formele învățămîntului politic.

În anii care urmează, literatura tehnico-științifică originală va cunoaște o dezvoltare considerabilă. Strîns legate de necesitățile producției, lucrările ce urmează să apară vor fi orientate spre rezolvarea problemelor valorificării superioare a resurselor energetice și de materii prime automatizării și perfecționării mașinilor fabricate în țară, îmbunătățirii tehnologiei în toate ramurile de producție. Editurile urmează să-și înscrie în programul lor lucrări de matematică, fizică, chimie, electricitate, termodinamică, astronomie, care să prezinte ultimele descoperiri științifice din aceste domenii, lucrări cu aplicații în economie ca programarea liniară sau dinamică, statistica matematică etc., lucrări despre aplicațiile calculului electronic, izotopilor radioactivi și semiconductoarelor, lucrări de genetică, biochimie, biofizică etc. De asemenea, cărți privind mecanizarea, automatizarea, introducerea tehnicii noi și a liniilor tehnologice moderne, calculul consumurilor specifice și folosirea rațională a resurselor energetice, mărirea randamentului instalațiilor precum și lucrări noi în domeniul siderurgiei și metalurgiei neferoaselor, mecanicii fine, industriei chimice etc. Editurile de specialitate vor acorda o atenție cu totul deosebită lucrărilor de nivel mediu și elementar, destinate să contribuie la ridicarea culturii tehnice a muncitorilor și tehnicienilor din diferitele ramuri ale economiei. În producția ultimilor ani, asemenea lucrări au avut în ansamblul literaturii tehnice o pondere de 65% din totalul titlurilor și 89% din tiraj. În ce privește științele agricole, eforturile se vor concentra în direcția elaborării unor lucrări și tratate cum ar fi: Manualul specialistului în creșterea animalelor, Manualul inginerului mecanizator, Manualul silvicultorului, lucrări de protecția plantelor, de botanică și biologie, de pedologie etc.

Contribuind la stimularea creației beletristice originale, editurile din R. S. România vor continua cu și mai mare amploare publicarea lucrărilor care oglindesc în imagini vii, convingătoare viața clocotitoare și puternică avînt în muncă al constructorilor socialismului — mesageri ai frumuseții morale a omului nou. O atenție deosebită se va da în continuare literaturii pentru tineret, literatură cu teme eroice, inspirată de trecutul de luptă al poporului și clasei muncitoare, sub conducerea comuniștilor. Pornind de la necesitatea preluării critice a tot ceea ce este valoros, progresist în moștenirea literară, Consiliul editurilor și difuzării cărții a alcătuit încă din 1963 — cu colaborarea largă a istoricilor și criticilor literari — un plan de perspectivă pentru o perioadă de aproximativ 10 ani. Se va desfășura, pe baza acestui vast program editorial, o muncă susținută pentru punerea în lumină a valorilor reale din cultura românească, cercetîndu-se cu discernămint ansamblul fenomenului în care se încadrează și interpretînd, pe baza metodologiei marxist-leniniste,

meritele, limitele ideologice și specificitatea creației analizate. O atenție deosebită se va acorda valorificării comorilor folclorice, prin colecții pe regiuni, printr-o antologie generală a folclorului românesc, ediții critice ale folcloriștilor clasici etc.

Activitatea de traducere va fi continuată și îmbogățită necontenit. Se va da și mai departe atenție traducerii celor mai valoroase și importante lucrări tehnico-științifice din literatura mondială, lucrări care exprimă cele mai noi și mai moderne realizări.

Editura literaturii universale va cuprinde un perimetru cultural tot mai vast.

În domeniul cărții de artă se vor tipări, în condiții grafice îmbunătățite, mai multe albume de artă decât în trecut, studii consacrate multiplelor forme de manifestare ale artei realist-socialiste în România, lucrări destinate popularizării valorilor artistice din muzeele noastre, monumentelor istorice cu valoare arheologică, arhitectonică, precum și lucrări care să ajute la înfrumusețarea vieții cotidiene a oamenilor muncii, privind mobila, decorația interioară, arta vestimentară etc. Începuturile realizate în editarea literaturii de informare vor fi continuate, intensificându-se eforturile pentru elaborarea unor enciclopedii populare pe diferite domenii, diferite tipuri de dicționare, memoratoare, bibliografii, îndreptare, ghiduri.

Cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român deschide și producției editoriale un cimp tot mai vast și mai rodnic de activitate. Grijă față de conținutul producției editoriale, exigența față de realizarea proiectelor de plan, preocuparea continuă pentru legarea strânsă a lucrărilor ce se tipăresc de necesitățile construcției socialiste, consultarea largă a specialiștilor și cunoașterea cererilor exprimate de cititori vor duce la apariția unor cărți demne de realizările societății în care trăim.

Dan RĂDUCANU

Biblioteca raională „Al. Vlahuță” din Capitală. Un cititor alege și o lucrare social-politică.

PROPAGANDA LITERATURII POLITICE

ÎN RAIONUL ROMAN

Evaluarea intereselor de lectură ale populației pune în evidență terenul bine luminat creat propagandei literaturii în ansamblu, iar în cadrul acesteia literaturii politice. Pe fondul mărețelor prefaceri revoluționare, se formează și se dezvoltă, sub înfruirea partidului, omul nou, făuritor conștient al propriei istorii, participant activ la construcția socialistă. El vede atracție pentru problemele politice și economice, pentru cunoașterea liniei generale a partidului, a politicii noastre interne și internaționale. Ca cititor, omul zilelor noastre este receptiv la conținutul literaturii politice, oricare ar fi locul său de muncă, preferințele pentru diverse alte domenii de literatură. Chiar și cei cu o biografie minimă de lectură sau încă neînscrși la bibliotecă urmăresc cu interes viața politică, realizările în construcția socialistă; toată lumea parcurge ziarele, audiază jurnalele radio, comentează și interpretează evenimentele la ordinea zilei. Cu nețărmurită bucurie și satisfacție sînt citite, în prezent, materialele Congresului al IX-lea al partidului. Fiecare om vede în aceste documente de însemnătate esențială pentru partidul și poporul nostru propriul viitor, propriul program de activitate.

S-a spulberat treptat, în acești ani, părerea că literatura politică este greu de studiat. Nu înseamnă, totuși, că lectura unei cărți din acest domeniu ar fi un divertisment, cum adeseori se întâmplă cu o carte literară. Accesibilitatea depinde de nivelul pregătirii politice și de cunoștințele generale ale oamenilor. Dar nu orice carte politică e accesibilă oricui la prima vedere. De aceea se și tipăresc lucrări, comentarii și articole de nivele diferite. Rolul bibliotecarului este de a ghida cititorul, de a-l ajuta să parcurgă treptat calea de la ușor la mai puțin ușor.

Unii studiază organizat și categoria acestora e mare. Învățămîntul de partid și U.T.C. antrenează o însemnată parte a populației la însușirea bazelor ideologiei și politicii marxist-leniniste a partidului.

Un număr de cititori rămîne însă în afara învățămîntului politic, studiul lor este mai puțin orientat și sistematizat. Menirea bibliotecilor se definește în capacitatea de a se adresa tuturor, de a căuta mijloacele potrivite pentru a difuza cartea politică în proporții de masă. Scopul vizat este de a contribui, prin literatura recomandată, la explicarea și lămurirea liniei generale a partidului, de a înarma cititorii cu un minim de cunoștințe politice, de a-i pune la curent cu problemele la ordinea zilei, de a le dezvolta și pe această cale conștiința nouă, socialistă.

La Biblioteca raională Roman, se remarcă o preocupare accentuată pentru a da consistență activităților politico-educative cu cartea. Multe lucruri bune ar putea fi relevate în această privință într-o bibliotecă fruntașă pe țară. Ne-am oprit la propaganda și informarea asupra literaturii politice.

Jalonarea și înfăptuirea sarcinilor bibliotecilor din Raionul Roman — de la conținutul educativ propriu-zis și până la aspectele completării sau ale bazei materiale — sint permanent orientate de către organele și organizațiile de partid. Săptăminal, activitatea bibliotecii raionale și a celorlalte instituții culturale este dezbătută la sectorul de propagandă al Comitetului raional de partid, iar indicațiile și concluziile desprinse ajută activității culturale să-și clarifice mereu perspectiva, să se integreze în preocupările și cerințele la ordinea zilei. La rindul lor, comitele comunale de partid analizează periodic mersul și nivelul muncii cu cartea; prin indicații precise, incluse în obiectivele activității de partid, membrii de partid sint antrenați la lectură, la sprijinirea sistematică a activităților cu cartea.

În ajutorul cursanților de la învățămîntul politic, au fost amenajate puncte de consultație la sediul comitetelor comunale de partid. Zilnic, un propagandist sau un alt cadru bine pregătit organizează consultații asupra temelor viitorului seminar. Bibliotecile au posibilitatea de a desfășura aici o activitate sistematică de propagandă și informare asupra literaturii politice. Bibliotecarii din Gherăiești și Dămieniști au și luat inițiativa de a duce cărțile indicate în bibliografie la punctele de consultație pentru a pune în cunoștință cursanții despre existența lor în biblioteci și pentru a da informații bibliografice. Publicațiile respective alcătuiesc, de fapt, o mică expoziție tematică deschisă și pot fi studiate pe loc, în cadrul consultației (se împrumută, firește, numai dubletele, aflate la bibliotecă). Cărțile destinate punctelor de consultație (în medie 10—15 titluri) rămîn acolo pînă la întrunirea seminariilor, iar apoi sint înlocuite cu cele din bibliografia temelor următoare.

Obiectivele propagandei cărții politice în Raionul Roman derivă din înseși sarcinile cultural-educative ale bibliotecilor. Este cert că pe primul plan stă popularizarea operativă a documentelor de partid și de stat în rîndurile tuturor cititorilor. La sate, accentul cade și pe popularizarea cărților de economie agrară, a cărților despre experiența muncii politice în rîndurile cooperativelor, despre organizarea muncii, despre întărirea și apărarea avutului obștesc etc. Criteriul diferențierii de la o comună la alta are și aici o însemnătate de prim ordin și — așa cum ne mărturisea directorul bibliotecii raionale, tovarășul Gheorghe Bararu — o scrisoare metodică generală nu ar servi la nimic.

Concepută ca un act complex, propaganda literaturii politico-ideologice este coordonată cu propaganda cărții științifice, în scopul orientării cit mai largi a cititorilor în înțelegerea unei viziuni științifice despre natură, viață și societate. Sint aici două laturi inseparabile ale unui singur proces.

Educarea politică a tineretului ține mai cu seamă de specificul muncii organizațiilor U.T.C. Formele lor sint mai mobile, mai interesante. Bibliotecile tind să-și adapteze metodele și să propage publicațiile în funcție de acest specific.

Înfăptuirea obiectivelor propagandei literaturii politice impune folosirea unei game bogate de lucrări și a unor mijloace variate de propagandă a cărții. Există, de altfel, o înțelegere largă a noțiunii de literatură politică. Sint incluse în această categorie lucrările clasice ale marxism-leninismului, documentele de partid și de stat, presa de partid centrală și locală, o însemnată parte a lucrărilor de știință și probleme sociale, economice, de istorie etc. Cît privește formele muncii, ele țin și de informare, și de îndrumarea lecturii, și de propagandă prin manifestările de masă, și de propagandă vizuală.

Nu avem de-a face, în Raionul Roman, cu metode noi de muncă. Ele sint cele „clasice”, cunoscute pretutindeni. Caracteristică este însă aplicarea în mod închegat și stăruitor a acestor metode.

Informările din presă. În bibliotecile din Raionul Roman, există o pricere formată a bibliotecarilor de a pune la curent cititorii cu problemele la ordinea zilei. Colecțiile presei sint bine conservate și ținute la zi. La panoul bibliotecii sau în alt loc central din comună, sint afișate cu promptitudine ziarul *Scinteia* și ziarul regional de partid, iar articolele de însemnătate deo-

sebită sînt marcate prin diverse mijloace. În biblioteci, sînt citite materialele din presă despre problemele importante pentru colectivele de cititori, urmate de prezentări ale conținutului unor articole. De pildă, la Biblioteca comunală Cîrligi, tinerii au ascultat cu interes prezentarea unor articole din *Știința tineretului* pe tema: *Să discutăm despre tinerețe, educație, răspunderi*. A urmat o discuție pasionantă despre aceste articole, cu interesante concluzii pentru participanți.

Documentele de partid și de stat, iar în prezent documentele Congresului al IX-lea al partidului formează obiectul unei atenții speciale și a unor largi activități cu presa. La bibliotecă, se organizează citiri în grup, prezentări de articole despre lucrările Congresului apărute în presa centrală sau locală, se expun liste bibliografice. Informarea politică propriu-zisă este organizată de către comitetele comunale de partid, la căminele culturale. Bibliotecarii au fost îndrumați să pună la îndemînă documentația necesară pregătirii informării, să se îngrijească de popularizarea ei, să organizeze în sala unde au loc informările mici expoziții ale publicațiilor cu conținut legat de temă sau apropiat acesteia, să prezinte liste bibliografice și să desfășoare propagandă orală în jurul cărților. Acestea sînt activități specific bibliotecărești, de natură să ajute cititorii în explicarea și interpretarea articolelor din presă.

O informare mai clar concepută asupra ziarelor și în general, a periodicelor, menită să-i imprime varietate, se impune însă. La Biblioteca regională Bacău, au fost confecționate modele de panouri metalice turnante pentru afișarea ziarelor, vitrine simple ale presei, cit și panouri mai mari pentru semnalarea tuturor periodicelor intrate în bibliotecă. Pe aceste panouri, sînt expuse titluri decupate ale ziarelor, cit și numerele curente ale revistelor, însoțite de extrase din sumare. Trebuie găsite modalități materiale pentru aplicarea acestor mijloace și în bibliotecile comunale.

Rafturile tematice — destinate în primul rînd cursanților la învățămîntul de partid și U.T.C. — au fost amenajate în majoritatea bibliotecilor comunale, după modelul conceput la Biblioteca raională. Prin semnalarea vizibilă a noutăților și, în general, a materialelor existente în bibliotecile comunale (cărți, ziare, reviste) relativ la temele dezbătute în seminarii, rafturile tematice sînt o invitație la studiu. Bibliotecarii expun aici și articole din presă, cit și liste bibliografice ale unor noutăți sosite la biblioteca raională. Un interesant raft tematic a fost organizat la Biblioteca comunală din Secueni. Secțiunile raftului recomandă cărți pentru cursanții formelor de învățămînt politic de la raion (cadre didactice și alți intelectuali), pentru cursanții de la formele: *Istoria P.C.R.*, *Statutul U.T.C.* și *Să ne cunoaștem patria*. Cartea social-politică figurează și la expoziția permanentă alăturată raftului tematic și intitulată: *Întărirea economico-organizatorică a cooperativei agricole de producție asigură mari venituri cooperativelor*. Periodic, aici se expune și o revistă scrisă a presei pe tema: *Noutăți din agricultura raionului și regiunii*, redactată de cadre didactice sau de propagandiști de la învățămîntul politic. Accesul liber la raft mijlocește, la rîndul său, semnalarea și popularizarea literaturii politice în ansamblul cărților din biblioteci, iar pe de altă parte pune în lumină publicațiile din alte categorii în strînsă legătură cu literatura politică. Dispunerea colecțiilor potrivit clasificării zecimale facilitează și recomandarea pe loc a unor mici bibliografii. Bibliotecarii consideră, desigur, că eficiența acestui sistem depinde de nivelul muncii directe cu cititorii în fața rafturilor.

Manifestările de masă. Formele sînt variate și se utilizează separat sau în înlanțuire. Biblioteca raională a indicat folosirea în exclusivitate a genurilor de manifestări apte să asigure propaganda literaturii, dar și sprijinirea prin intermediul mijloacelor de bibliotecă a oricăror manifestări ale celorlalte instituții culturale sau organizații de masă. Se realizează și în acest fel o coordonare a forțelor și mijloacelor pentru desfășurarea într-un tot încheiat a muncii politico-educative de masă în raport cu obiectivele și cerințele locale. De pildă, în comuna Găinți, a fost inițiată o seară de calcul despre valoarea zilei-muncă, despre evitarea unor pierderi prin efectuarea la timp a lucrărilor agricole de sezon. Bibliotecara a intervenit cu o expunere bibliografică pe aceeași temă. La Roșiori, a fost organizat un *Buletin al cooperativei agricole de producție* (în

* Vezi și articolul *Presa în bibliotecile de masă*, Călușu bibliotecarului, XVII, nr. 4, apr. 1964, p. 212.

genul „Gazetei radio”) despre întreținerea culturilor. Bibliotecara a amenajat o expoziție de cărți cu același subiect. O rubrică a buletinului, intitulată *Tribuna bibliotecarului*, este rezervată prezentării de cărți sau de expuneri bibliografice pe temele discutate în cadrul buletinului. Se intervine cu cartea și în sprijinul detalierei rubricii *Știați că... Aflați că...*

De altfel, sînt frecvent utilizate prezentările și recenziile, citite la sediul bibliotecii. Se preferă lectura recenziilor sau prezentărilor publicate în *Scintila*, *Lupta de clasă*, *Lumea* și în alte periodice, din considerentul că literatura social-politică propagă indicații și aprecieri de înaltă importanță, iar comunicarea lor cere multă grijă și exactitate. S-a pus accent, în ultima vreme, pe informarea asupra lucrărilor: *Al meu, al nostru; Să dezvoltăm și să apărăm avutul obștesc; Mult depinde de buna organizare a muncii; Orașe fără arhivă.*

Alte forme cunoscute ale propagandei literaturii politice practicate în raionul Roman sînt vitrina cu noutăți, panoul de recomandare și afișul bibliografic, simpozionul, călătoria pe hartă și chiar serile literare, urmate de prezentarea unor mici bibliografii. Amintim cîteva teme ale unor manifestări organizate în multe biblioteci comunale (Secueni, Gherăești, Ruginoasa, Cîrligi, Tămășeni, Pildești etc.): *Documentele Congresului al IX-lea al partidului — mareș program al înfloririi patriei și bunăstării poporului; Marile înfăptuiri din anii aceștia; Poporul — făuritor și stăpin al bogățiilor țării; Cooperativele agricole de producție frunțase pe regiune; Realizări ale cooperativelor agricole de producție (expoziții); Pagini despre Lenin; Slăvit să fii partid iubit; Grișa Roșie; Noua geografie a patriei (serii literare); Prin centrele industriale din regiune; România socialistă pe meridianele lumii (călătorii pe hartă).*

Incontestabil, realizările bibliotecilor, așa cum s-au desprins din rezumatul de mai sus, sînt reușite și se înscriu în succesele propagandei politice de masă din raion. Dar această propagandă se realizează în biblioteci prin mijloace, metode specifice, ceea ce atrage atenția asupra metodologiei. Și, evident, aici e problema problemelor, punctul slab — am spune — al activității. Căci o metodologie bine încheată a propagandei literaturii politice prin biblioteci încă nu s-a conturat. Problema este de mare actualitate și în prezent, și în perspectivă, încît bibliotecile regionale și raionale vor trebui să studieze fără întîrziere și mult mai atent decît au făcut-o eficacitatea diverselor metode preconizate sau folosite de ele. Există acea măiestrie a propagandiștilor de la învățămînt politic de a ajuta cursanții. Ei aplică o metodologie bine concepută în recomandarea bibliografiei pentru seminarii, desfășoară o propagandă și o informare orală pe baza unui program și orientează cursanții spre biblioteci. Nu toată lumea însă e cuprinsă în forme de învățămînt politic, iar bibliotecile nu reprezintă forme de învățămînt. Indrumarea tuturor cititorilor, angrenarea lor într-o lectură înclinată în același timp spre studiu, în scopul însușirii de către ei a cunoștințelor politice, altfel spus precizarea unei metodologii a propagandei și informării în domeniul politic în biblioteci trebuie să se inspire din metodologia învățămîntului politic.

Cîteva experiențe bibliotecare bune în direcția schițării unei metodologii au existat și ele nu trebuie pierdute pe drum. Se obișnuia, cu ani în urmă, alcătuirea unor mici fișiere tematice cu articole decupate din ziare. S-ar putea găsi modalități materiale pentru contractarea a două abonamente la principalele ziare, încît unul să poată fi destinat acestui scop. Aducerea la zi a *Bibliografiei R. S. România — articole din publicații periodice și seriale* (măsura este în curs de concretizare) ar ușura în mod real informarea rapidă și cuprinzătoare a cititorilor. Bibliotecarii n-ar avea decît să decupeze titlurile articolelor și să întocmească pe loc fișiere sau bibliografii selective pe diverse teme de actualitate. Re luarea procedurii includerii în expoziții, la raftul liber, și chiar în filele cărților împrumutate a unor bibliografii de recomandare ar fi, la rîndul lui, o formă operativă de propagandă. În sfîrșit, este nevoie de o deprindere mai convingătoare a bibliotecarilor și, treptat, a cititorilor de la sate cu utilizarea cataloagelor și a unor bibliografii de recomandare pe diferite teme. Astfel de bibliografii, concepute nu didactic, ci ca un ghid

în actualitate, ar putea fi lucrate de către bibliotecarii înșiși, prin colaborarea cu cabinetele de partid, cu propagandiștii de la învățământul politic. Până când însă toți bibliotecarii comunalii vor fi în stare să alcătuiască instrumente de informare utilizabile, ar fi mai indicat să primească în mod sistematic bibliografii gata întocmite de la bibliotecile regionale și raionale.

Vorbim adeseori despre generalizarea experienței noi ca unul dintre pilonii cristalizării de fapt a metodologiei. Dar generalizarea experienței, pretinde CREAREA experienței, DEPISTAREA ei. Uneori, metode noi și utile se găsesc la un pas de noi. Bibliotecarii din Raionul Roman ar putea fructifica, bunăoară, experiența Bibliotecii sindicatului fabricii „Proletarul” din Bacău în sprijinirea punctului de consultație. Prin grija bibliotecarei, la acest punct, amenajat într-o încăpere din incinta fabricii, cursanții de la învățământul politic au la îndemână o documentație bine selectată. Se găsesc aici câte un set complet din operele clasicilor marxism-leninismului, documentele partidului nostru, cărți social-politice potrivite organizării unei informări diferențiate (*Munca politică și întrecerea socialistă; Între două adunări generale; Eficacitatea controlului de partid; Studii de materialism istoric; Dicționar economic*, manuale de economie politică; broșuri din colecțiile *În ajutorul propagandistului și Cunoștințe economice* etc.), precum și colecțiile pe anul curent ale periodicelor: *Scinteia, Lupta de clasă, Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.C.R., Lumea, Viața economică, Probleme economice*. Într-o colecție separată, au fost reunite documentele de partid și de stat, cuvântările conducătorilor partidului publicate în ultima vreme în ziarul *Scinteia*. Este un procedeu practic pentru informarea și documentarea cursanților, lectorilor și a altor cititori, mai ales că, în bibliotecă, nu se păstrează colecțiile ziarelor pe o perioadă mai îndelungată. Într-un alt album, se găsesc articole decupate din presa centrală pe tema *Insurecția armată*, des consultate de cursanți. O ingenioasă agitație vizuală întregeste atmosfera de studiu la punctul de consultație. Bibliotecara lucrează aici zilnic 1—2 ore și informează cititorii asupra literaturii politice, dă indicații bibliografice, efectuează împrumuturi din fondurile aflate la bibliotecă. Ideală ar fi totuși, amenajarea punctelor de consultație în însași incinta bibliotecilor. S-ar evita dispersarea colecțiilor de cărți social-politice (numărul exemplarelor din aceste cărți nu satisface încă cerințele cursanților), s-ar asigura o informare și o servire mai promptă a cititorilor.

În principiu, orice forme sau metode folosite de bibliotecă trebuie astfel concepute și aplicate încât să slujească propagandei cărții, situării ei neinterupte în actualitate. Incepe acum o intensă activitate de popularizare a documentelor celui de-al IX-lea Congres al partidului. Pentru bibliotecă, acesta este obiectivul central al muncii politice cu cartea. Alegerea formelor și mijloacelor, studiul eficienței lor și generalizarea a tot ce e chibzuit, valoros pe plan metodic trebuie să aibă în vedere cerința cristalizării unei metodologii depline și unitare a propagandei și informării asupra literaturii politice. Este o condiție indispensabilă a calității și, implicit, a unui randament sporit al muncii noastre.

Nic. RAUS

Literatura pe „micul ecran”

Recent, un scriitor ieșean îmi mărturisea că după prezentarea ultimului său volum la televiziune, în cadrul *Vitrinei literare*, cartea s-a epuizat din librării în câteva zile. Acest fapt, în aparență mărunț, este cit se poate de edificator în privința popularității de care se bucură astăzi cea mai tinăra dintre arte — televiziunea.

Emisiunile televiziunii sînt urmărite în mod curent de sute de mii de oameni. Mii de scrisori sosite la redacția televiziunii, din București și din orașe mai îndepărtate ca Oradea, Cluj, Timișoara, Iași și altele, sînt o mărturie a atenției pe care telespectatorii o acordă programelor noastre.

Multe dintre aceste scrisori se referă la emisiunile literare. Telespectatorii fac aprecieri — de cele mai multe ori cu competență — în legătură cu calitatea artistică și valoarea educativă a acestor emisiuni, vin cu sugestii și propuneri judicioase. Semnificativ este faptul că interesul manifestat pentru emisiunile literare sporește de la an la an, printre iubitorii acestora numărîndu-se tineri și vîrstnici, intelectuali, muncitori sau membri ai cooperativelor agricole de producție.

Modalitățile de prezentare a emisiunilor literare la televiziune sînt foarte variate. Noile apariții editoriale, lucrările din literatura clasică, scriitorii sărbătoriți cu diferite prilejuri, își găsesc locul cuvenit în emisiunile literare, care nu lipsesc din nici una din săptămînile lunii.

Vitrina literară despre care am mai vorbit, este într-un fel emisiunea cea mai tipică, deoarece imbină diferite modalități de prezentare, specifice televiziunii: de la prezentarea critică a noilor volume apărute, la interviu, recitare și pînă la ecranizarea unor fragmente din cărțile alese. Gazdă ospitalieră a noutăților editoriale apărute în ultimii ani, *Vitrina literară* a prezentat opere ale marilor scriitori ai lumii: Lesage, Leopardi, France, Dickens, Saltikov-Șcedrin, Gorki, Capek, Prus, Faulkner, Steinbeck, Saroyan și alții; din literatura noastră clasică au fost prezentați telespectatorilor scriitorii cei mai reprezentativi, de la Filimon la Sadoveanu și Arghezi. De o atenție deosebită se bucură lucrările scriitorilor noștri contemporani. Unor romane valoroase ca *Dunărea revărsată* de Radu Tudoran, *Facerea lumii* de Eugen Barbu, *Pasiuni* de Constantin Chiriță, *Cordovanii* de Ion Lăncrănjan etc., li s-a acordat un spațiu amplu în cadrul *Vitrinei literare*.

Deși mult mai tinăra decît *Vitrina literară*, emisiunea *Maeștrii genului scurt* și-a cîștigat o binemeritată prețuire din partea telespectatorilor. În cadrul acestei emisiuni sînt prezentate schițe și nuvele ecranizate, din opera celor mai reprezentativi maeștri ai genului. Pornind la drum cu un *Moment „Cehov”*, acum un an și mai bine, emisiunea a străbătut deja câteva secole, fiind ilustrată de scriitori de seamă ca: Boccaccio, Cervantes, Kleist, Balzac, Poë, Negruzzi, Gogol, Twain, A. France și alții.

Iubitorii poeziei urmăresc pe micul ecran emisiunea *Popas liric*, care înmă-nunchează — de cele mai multe ori avînd la bază o idee tematică unitară — versuri ale poezilor clasici și contemporani, români sau străini, recitate de actori de frunte. *Popasul liric* este un recital simplu de versuri, fără ceea ce noi numim o înscenare propriu-zisă, accentul căzînd pe vers și pe modalitatea de recitare a actorului. Televiziunea mai are însă și alte emisiuni închinată poeziei. Interesantă și originală ca prezentare s-a dovedit a fi montarea unor fragmente din *Infernul* lui Dante. Recitarea versurilor dantești a fost ilustrată de balet, care a subliniat cu pregnanță dramatismul acțiunii, precum și de izbutitele sculpturi în lemn ale lui Eugen Ciucă.

Printre emisiunile televiziunii se numără și un *Montaj de versuri de Tudor Arghezi*. Spre deosebire de montajele de pînă acum, noua emisiune este înregistrată pe peliculă. Actorii sînt filmați recitînd versurile argheziene la Tîrgu-Jiu, în decor natural, alături de *Coloana nesfîrșită*, *Poarta sărutului* și alte lucrări ale lui Constantin Brîncuși.

Se cuvine să amintesc și o altă categorie de emisiuni literare — cele prilejuate de diferite comemorări. La sfârșitul anului trecut, televiziunea și-a adus contribuția la aniversarea îndrăgितului povestitor moldovean, Ion Creangă. Bine primită a fost mai ales emisiunea închinată *Amintirilor din copilărie*. După ampla prezentare realizată de conferențiarul universitar Romul Munteanu, care nu a fost cituși de puțin didactică, un grup de actori din generația mai tină ră dintre care aș vrea să-i remarc pe Dumitru Furdui și Cosma Brașoveanu, au retrăit pășaniile pline de haz ale catiheților de la „școala de popchi” din Folticeni, găzduiți în casa lui Pavăl Ciubotariul.

Inaugurată recent, noua emisiune a televiziunii *Umor în pilule* își propune să prezinte scurte lucrări umoristice din literatura română și universală. Emisiunea prezintă, alături de monologuri, scenete scurte și fabule, anecdote celebre, epigrame, aforisme, proverbe și definiții umoristice. În prima emisiune au fost prezenți: Păcală, unul dintre cei mai iubiți eroi ai folclorului nostru și Mitică, eroul lui Caragiale.

Indiferent de genul folosit, aș putea spune că succesul tuturor emisiunilor amintite depinde de cîțiva factori esențiali. Mai întii, valoarea cărții sau a lucrării prezentate. În al doilea rind, reușita depinde de modalitatea de a prezenta lucrarea. O prezentare colorată și atractivă contribuie și ea, fără indoială, la succesul unei emisiuni. Se cuvine amintită de asemenea calitatea ecranizării și mai ales a dialogului. Cu cît ecranizarea unui fragment de roman sau a unei schițe se va apropia mai mult de o mică piesă de teatru, ea va ridica neîndoios prestigiul emisiunii. În sfârșit, subliniez ca un factor nu mai puțin important — interpretarea artistică. Ecranizările literare, chiar și cele de mai mică întindere, au multe din calitățile montărilor de teatru, confundindu-se nu de puține ori cu acestea.

Într-o discuție avută cu responsabilul clubului stațiunii de odihnă Bușteni, am aflat că în serile cind la televizor se prezintă o emisiune literară sau de teatru, celelalte activități ale clubului sînt suspendate. În jurul televizorului se adună zeci de oameni. La sfârșitul emisiunii, oamenii muncii veniți la odihnă iau în dezbateră cărți și eroi, cu competența unor adevărați critici literari. Ei fac parte din marea masă a iubitorilor de frumos, cărora le sînt adresate de altfel emisiunile literare ale televiziunii.

Emisiunile literare ale televiziunii pot fi folosite sub forme multiple de către cei care se ocupă cu munca de popularizare a cărții, de către bibliotecarii în primul rind. Relevăm în cele scrise mai sus atenția deosebită ce se dă cuprinderii, în cadrul emisiunilor literare ale televiziunii, a celor mai importante și mai semnificative la un moment dat, evenimente literare. Am subliniat de asemenea grija pentru calitatea acestor emisiuni, interesul întregului colectiv de realizatori pentru a le face cît mai frumoase, mai atractive, mai utile.

Bibliotecarii pot folosi cu succes aceste emisiuni în activitatea lor cu cititorii. Pe baza cunoașterii prealabile a programului săptămînal al televiziunii, ei își pot include în cadrul diferitelor acțiuni de masă pe care și le planifică și vizionarea colectivă a anumitor emisiuni. Montajele literare, vitrinele cu noutăți, interviurile cu scriitorii sau critici literari, prezentările unor lucrări valoroase, pot constitui nucleul unor acțiuni organizate în bibliotecă. Aceasta dă un spor de varietate manifestărilor bibliotecii și totodată asigură o calitate superioară acestor activități, care, realizate cu mijloacele — uneori destul de modeste, de care dispune o bibliotecă — nu se pot ridica întotdeauna la înălțimea exigenței cititorilor. Totodată, colectivele de artiști amatori din case de cultură și cămine culturale, care ajută bibliotecile în organizarea unor manifestări de masă cu cartea, pot folosi unele emisiuni ale televiziunii ca model în realizarea unora dintre programele lor.

Trebuie spus că, alături de emisiunile literare și alte emisiuni ale televiziunii (emisiunile de teatru sau cele cu caracter științific, de pildă) pot fi folosite cu succes în bibliotecă pentru informarea cititorilor și propaganda cărții.

Anton IORDACHE

Cartea în sprijinul producției agricole

Comuna Mirghia, se află în partea de nord a Raionului Costești, într-o regiune deluroasă. Locuitorii, grupați în 483 de familii, au drept ocupație tradițională cultivarea cerealelor și a pomilor fructiferi. În ultimul timp se ocupă și cu cultura viței de vie, creșterea animalelor și cultura legumelor. Biblioteca din comună, nu de mult înființată, numără peste 2 500 volume. În anul 1964, biblioteca a obținut locul I pe regiune și locul II pe țară, în cadrul concursului „Biblioteca în slujba construcției socialiste”.

Important este faptul că, încă de la începutul activității sale, biblioteca din comuna Mirghia a sprijinit pe membrii cooperatori în îndeplinirea sarcinilor de producție. Problema întocmirii planurilor de lectură și a listelor de recomandare bibliografică pe diferite teme agrozootehnice este una dintre preocupările de prim ordin ale bibliotecarului Victor Cristescu.

Este interesant de urmărit evoluția lecturii multor cititori. Unii, la primele contacte cu cartea, solicitau mai ales basme. Cu multă atenție bibliotecarul le-a îndrumat lectura, recomandându-le și cărți de literatură politică, beletristică sau lucrări legate de producție. Cu vremea, cititorii s-au obișnuit să primească sfatul bibliotecarului, ajungând să-i solicite ei înșiși ajutorul.

Îngrijitorul Gheorghe Ionescu de la sectorul porcine, mărturisește că și înainte de a frecventa biblioteca se ocupa de creșterea porcilor. „Munca însă, așa cum învățasem la tata. Acum citesc cărți, broșuri, din care aflu tot mai multe sfaturi folositoare pentru munca mea. Acum simt un sprijin prețios în carte. De altfel, cărțile *Creșterea porcilor* de A. Ionete, *Creșterea și îngrijirea porcilor* de A. Raita sau *Cum am obținut sporirea numărului de porci la țară*, notate pe fișa acestui cititor, confirmă cele relatate. Asemenea cititori sînt și Alexandru Dobrea, Marin Pepel, Elena Despa, care aplicînd în

practică cele învățate din cărți, au obținut rezultate bune în creșterea producției de carne și lapte pe cap de animal.

Biblioteca este prezentă — cu acțiuni legate de specificul său, la toate evenimentele din comună. Astfel, atunci cînd țărani cooperatori au luat hotărîrea să se ocupe mai intens de viticultură, biblioteca le-a pus la dispoziție literatura necesară. După organizarea de către căminul cultural al unei serii de calcul de pildă, în cadrul căruia se demonstra că de pe terenurile slab productive și în pantă se pot obține peste 35 000 lei dacă sînt plantate cu viță de vie, biblioteca a făcut recomandări de cărți și a împrumutat cititorilor: *O sută de întrebări și răspunsuri privind cultura viței de vie*, *Struguri de masă*, *Lucrările de îngrijire a viței pe rod și alte lucrări*. De altfel, recent a fost organizată și o consfătuire pe marginea cărților care vorbesc despre viticultură. În cadrul discuțiilor au fost prezentate și rezultatele practice obținute. Din cărți, viticultorii din Mirghia au învățat cum să trateze vița de vie prin aplicarea metodei extraradiculare (completarea acțiunii îngrășămintelor încorporate în sol prin introducerea în soluția de stropit a îngrășămintelor azotoase). La dispoziția lor stau acum, organizate într-o expoziție, cărți care vorbesc despre numeroase lucrări de întreținere ce se fac la plantațiile de viță. Și cum să nu citească, cum să nu învețe, cînd anul trecut s-a realizat la un hectar de vie un venit de 40 000 lei și au obținut struguri de masă de calitate superioară.

La biblioteca din Mirghia se folosesc multe metode pentru stimularea cititorilor, pentru atragerea lor spre lectură. Cititorilor frunțași li se trimite cu anumite prilejuri scrisori de mulțumire. În cadrul concursurilor „Cine citește, folosește”, cei care sînt mai bine pregătiți primesc premii și sînt trecuți la panoul de onoare. Colțul „Cartea în sprijinul producției” organizat în bibliotecă, găzduiește numele cititorilor frunțași și date cu privire la rezultatele lor practice în producție, ca urmare a lucrării pămintului și îngrijirii animalelor pe baze științifice.

Ion Gh. BĂDIȚĂ

inspector metodist la Comitetul pentru cultură și artă Costești

FORMAREA VIITORILOR BIBLIOTECARI

In pragul celui de-al III-lea an de activitate Secția de biblioteconomie a Facultății de filologie din cadrul Institutului pedagogic din București se pregătește pentru primirea unui nou contingent de studenți, continuarea studiilor pentru studenții din anul II și absolvirea Institutului de către prima promoție de bibliotecari-bibliografi. Absolvenții Secției vor completa de la un an la altul, corpul de specialiști cu calificare superioară din bibliotecile de toate gradele. Pe lângă pregătirea politică și ideologică, înarmarea studenților cu o pregătire teoretică și practică corespunzătoare înaltelor exigențe care se pun în fața bibliotecarilor și bibliografilor în etapa actuală constituie obiectivul unei binemeritate atenții din partea cadrelor didactice ale Institutului, și, în primul rînd, a celor care predau disciplinele de specialitate. În cei doi ani de cînd ființează actuala Secție de biblioteconomie, s-au conturat mai bine profilul și sarcinile obiectelor de specialitate, precum și problemele legate de activitatea practică a viitorilor bibliotecari.

În legătură cu aceste probleme am solicitat părerea unor cadre didactice care predau la această Secție.

Prof. Dr.

DAN SIMONESCU :

Predau *Istoria cărții*, curs profilat pe două semestre, la anul I. Căpitolele mari ale cursului sînt: evoluția sistemelor de scriere, istoria tiparului și a produselor lui în țările de peste hotarele patriei noastre și istoria tiparului și a cărții din țara noastră.

Este un curs care interesează și place studenților, pentru că află lucruri cu totul necunoscute lor. Cursul este așa fel conceput și predat, încît, pe de o parte, explică studenților problemele teoretice pentru a cunoaște curentele tehnicii, artei tipografice, apariției cărților și conținutul lor în funcție de evoluția societății, iar pe de altă parte dezvoltă partea aplicativă, extrăgînd mereu învățături practice în legătură cu identificarea și valorificarea cărților vechi și rare, organizarea lor în bibliotecă, descrierea fondurilor speciale: manuscrise, cărți vechi, stampe etc.

O grijă a Secției de biblioteconomie este să elaboreze un tratat de înalt nivel științific cu privire la *istoria cărții*, în sensul larg pe care biblioteologia îl acordă noțiunii de „carte”. Ultimele încercări făcute la noi, de a pre-

zenta istoria cărții, nu corespund exigențelor științifice actuale. De altfel, ele fac o istorie a tiparului și nu a produselor tiparului.

Partea a treia a cursului, anume istoria cărții românești, demonstrează rolul activ și dominant pe care l-a avut țara noastră în tipărirea și difuzarea cărților în sud-estul Europei de-a lungul veacurilor.

Practica zilnică de bibliotecă face tot mai necesară predarea acestui curs de bază.

Alt curs predat de mine este cel de *Bibliografie*. Cursul se predă în semestrele III-VI, studenților anilor II și III. În fiecare semestru se adărește un capitol al disciplinei, astfel: *Bibliografia* — să-i zic — *euristică*, tehnica bibliografică și mijloacele informării bibliografice; *Bibliografia generală* urmărită pe plan internațional și național, în cărți și periodice; *Bibliografia specială* a diferitelor ramuri și domenii ale științelor naturii, științelor aplicate și tehnologice, științelor sociale și umanistice. Cursul se încheie cu studiul și practica diferitelor lucrări bibliografice, de la lista simplă de informare, până la indicele complex.

În cursul de *Bibliografie* numărul orelor practice este dublul orelor teoretice și, pentru mai multă eficiență, se face pe grupe de studenți.

Greutățile de elaborare și predare a cursului, ca și cele de asimilare din partea studenților, sînt mari, pentru că totul a trebuit făcut de la început. În literatura română de specialitate nu există un asemenea manual, iar manualele străine nu corespund concepției noastre despre menirea bibliografiei. Ca să documentăm afirmația noastră menționăm că unele dintre manualele străine de bibliografie dezvoltă numai tehnica bibliografică, cu exemplificări din literatura bibliologică națională (locală). Altele — cele occidentale — omit tehnica și specificul muncii bibliografice, dar dezvoltă bibliografia generală și specială, limitîndu-se în mod voit la volumul de cărți naționale și occidental.

Noi am elaborat un curs complex, de tehnică, dar și de informare bibliografică, exemplificîndu-le și întemeindu-le pe producția de carte veche și actuală mondială.

Urmărind în literatura de specialitate tendințele cu privire la informarea cititorilor asupra producției de carte, prevăd că *Bibliografia* va rămîne o disciplină și metodă de informare a maselor (de ex. bibliografia, de evidență și înregistrare, cea siglaetică, de recomandare), în timp ce mijloacele tehnice moderne de informare vor fi organizate de o altă știință, mult mai complexă, *Documentarea*.

Pînă acum pot declara numai că depistarea informațiilor bibliografice în diferite lucrări de referință a devenit o muncă ce pasionează pe studenți, ceea ce s-a dovedit prin lucrările lor de an și cele practice.

Numai după încheierea ciclului (în vara anului 1966) vom putea formula mai precis rezultatele muncii noastre.

Conf. univ.

BARBU THEODORESCU :

Secția de biblioteconomie din cadrul Institutului pedagogic de trei ani din București are menirea de a forma bibliotecari cu o temeinică pregătire de specialitate și cu o vastă cultură generală. Rolul și rostul unui bibliotecar în societatea modernă este important, fiindcă biblioteca ocupă un loc de seamă între instituțiile culturale, prin care școala se completează și se continuă.

Tinăr și bătrîn vin la bibliotecă; unul pentru a se informa, pentru a-și pregăti examenul, pentru a se instrui, un oarecare pentru a afla acolo un sfat, iar alții pentru a se distra prin lectură. Azi, biblioteca e pretutindeni: la

sat cît și la oraș, în universitate pe lîngă fabrică, școală, adică acolo unde i se simte nevoia. De aici necesitatea ca bibliotecarul să se adapteze cerințelor comunității, să aibă posibilitatea de a se orienta rapid și just în orice ramură de activitate umană. Bibliotecarul este un profesor, un educator al celor mulți, precum și un sfătuitor și un îndrumător al studentului, chiar și al omului de știință. De altfel, ei fac toate materiile pe care și le însușesc și profesorii de limba română, în plus au și pe cele de specialitate. Prin urmare, din punct de vedere legal, ei sînt și profesori și bibliotecari.

Sînt de părere ca aceste cursuri să fie urmate, în primul rînd, de lucrătorii din bibliotecile noastre, mai cu seamă de cei mai mulți care nu au o pregătire în munca pe care o îndeplinesc. De aceea, fiecare regiune ar urma să trimită un număr de bibliotecari la această facultate de biblioteconomie.

Cum numărul bibliotecilor noastre este astăzi impunător, adică avem mii și mii de bibliotecari fără o pregătire temeinică, urmează ca această masă de lucrători să aibă acces la facultatea de biblioteconomie. De aici necesitatea cursurilor fără frecvență și realizarea acestui deziderat cît mai urgent. Singurul impediment rezidă în lipsa de cursuri tipărite. Dar, lăsînd la o parte modestia, corpul profesoral al facultății poate da aceste cursuri tipărite imediat, avînd, totodată siguranța unei valori științifice. În ce privește difuzarea lor, în cîteva mii de exemplare, se va realiza prin numărul mare de biblioteci din țară, toate simțînd lipsa unei literaturi de specialitate.

În ce mă privește, pot da oricînd pentru editare cursul pe care-l predau de biblioteconomie generală.

Acest curs este alcătuit din trei părți: istoricul bibliotecilor străine, istoricul celor românești, precum și din expunerea principiilor de bază ale organizării oricărui tip de bibliotecă. Cursul are un caracter atît teoretic precum și practic. În evoluția milenară a bibliotecilor s-au afirmat numeroase principii de organizare, s-au realizat biblioteci de mare prestigiu și s-au impus numeroși bibliotecari, al căror nume sînt reținute și astăzi. Toate acestea sînt expuse studenților cu scopul ca din materialul teoretic să rămînă cu un principiu, cu o idee, cu un exemplu necesar orientării sale practice. În orice clipă nu uităm că bibliotecarul are de îndeplinit o misiune de educare a maselor, dar și de organizare a fondurilor de cărți. Astfel studentul învață că Michelangelo a creat minunata bibliotecă Laurențiană din Florența, că Gabriel Naudé a pus bazele biblioteconomiei moderne prin manualul său de biblioteconomie din 1627 și că filozoful Leibnitz a dat un caracter practic bibliotecii, iar bibliotecarului îi cerea să fie cult și manierat cu cititorii. Prin urmare istoricul bibliotecilor se axează pe evidențierea ideilor de bază ce au călăuzit dezvoltarea bibliotecilor în decursul anilor, iar unele din ele, pot fi utile și azi. Se leagă deci continuu știința cu practica.

Lector univ.

NICOLAE MIRONESCU :

Înființarea Secției de bibliologie la Facultatea de filologie din cadrul Institutului pedagogic Buourești în anul 1963/1964, vine să umple un mare gol în pregătirea cadrelor de specialitate din domeniul culturii bibliotecare. Cei trei ani de studiu din cadrul Institutului pedagogic îi consider suficienti pentru pregătirea bibliotecarilor. Se pune însă problema folosirii raționale a timpului rezervat pentru fiecare an în parte și dozarea orelor de studiu pentru disciplinele de specialitate față de cele ale culturii generale. De asemenea, la disciplinele de specialitate se pune problema fixării unui număr de ore suficiente pentru aprofundarea disciplinei respective.

Astfel, în ce privește raportul de ore între disciplinele de specialitate și cele de cultură generală, el poate suferi o modificare în favoarea disciplinelor de specialitate, la care lipsesc numărul de ore necesare seminarizărilor și lucrărilor practice din timpul anului, lucrări practice care să întărească caracterul concret al lecțiilor și să micșoreze aspectul teoretic pe care îl are în prezent. În ceea ce privește dozarea orelor pentru unele discipline de specialitate, consider că în cadrul disciplinei de „biblioteconomie” numărul orelor afectate capitolului istoria bibliotecilor, care se predă în primul an în ambele semestre, este mult prea mare, în dauna celorlalte capitole ale biblioteconomiei și anume: organizarea fondurilor și a cataloagelor, clasificarea cărților, descrierea bibliografică, organizarea muncii în biblioteci etc. De asemenea, capitolul munca cu cititorii ar trebui să fie mai bine coordonat cu celelalte domenii ale biblioteconomiei.

În ce privește practica studenților, consider că problema nu este rezolvată aproape de loc, deoarece în 1965 studenții, atât din anul I cit și din anul II, nu au avut posibilitatea să execute practica în producție în timpul verii.

În momentul de față, cursul de biblioteconomie este predat de trei cadre didactice. Aceștia au căutat, în anul care a expirat, să elaboreze o programă unitară, ținând seamă de capitolele predate în anul școlar 1963/1964. Însă o programă justă se va putea elabora numai în anul 1965/1966 și aceasta va cere, din partea cadrelor care predau aceste discipline, o colaborare în vederea asigurării unui nivel științific superior și unitar, în predarea părților din biblioteconomie ce le revin.

În momentul de față, în lumina Directivelor Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, care acordă o atenție deosebită activității de cercetare științifică, documentarea capătă un rol deosebit. Faza când biblioteca pasivă își aștepta cititorii săi e depășită de mult. Astăzi o mare bibliotecă științifică nu poate fi valorificată, în modul cel mai complet și just, decît prin documentare.

În țara noastră, în anii de democrație populară au luat ființă instituții noi de documentare care sprijină activitatea de cercetare științifică și munca practică de dezvoltare a economiei naționale. Dacă am reușit, în acești ani, să rezolvăm problema pregătirii profesionale a cadrelor de bibliotecari prin diverse forme de învățămînt mediu și superior, astăzi se ridică o problemă nouă, pregătirea documentaliștilor ca specialiști într-o formă nouă și superioară a activității de valorificare a colecțiilor bibliotecilor noastre. Consider necesar înființarea unei forme de învățămînt superior pentru pregătirea documentaliștilor, paralel cu pregătirea bibliotecarilor.

De asemenea, este necesară organizarea unor conferințe libere cu probleme de documentare, în toate facultățile din țară, pentru a învăța pe studenți cum să folosească documentarea și cum ei înșiși își pot organiza o documentare proprie în problemele ce-i preocupă în profesiunea pe care și-au ales-o.

Lector univ.

ILIE STANCIU:

Actuala Secție de biblioteconomie se bazează, în parte, pe experiența cîștigată de învățămîntul bibliotecar din anii precedenți. Este vorba de secția care a funcționat cîțiva ani pe lângă Facultatea de filologie a Universității din București și de Școala tehnică de activiști culturali, care a funcționat pînă în acest an. Programele și planurile de învățămînt ale actualei secții cuprind într-o anumită măsură discipline și tematici asemănătoare cu cele precedente. Dar tot pe baza experienței cîștigate cît și printr-o documentare mai cuprinzătoare s-au adus modificări și îmbunătățiri substanțiale.

Cea mai importantă modificare după mine este formarea celor două catedre de bază: biblioteconomia și bibliografia care cuprind, fiecare, diferite subdiscipline.

Astfel la biblioteconomie sînt cuprinse următoarele cursuri de specialitate: conducerea și organizarea bibliotecilor, organizarea și evidența fondului de publicații, munca cu cititorii.

Cu o strînsă coordonare între ele, programele celor trei discipline converg spre o mai adîncă specializare a viitorilor bibliotecari.

Activitățile cu cititorii, cuprinsă de cîteva lecții în vechile cursuri de biblioteconomie generală, i se acordă acum — în cadrul unei discipline aparte un curs de două semestre cu orele corespunzătoare de seminarizare. Structura cursului este cu totul diferită față de trecut. Astfel, în prima parte se acordă o atenție deosebită cunoașterii cititorului, aplicîndu-se pentru aceasta toate cunoștințele căpătate de studenți la cursurile de psihologie și pedagogie generală. În a doua parte a cursului se studiază diferitele metode pentru prezentarea cărții și îndrumarea diferențiată a lecturii și în ultima parte se studiază pentru prima dată mijloacele de valorificare a lecturii în vederea progresului continuu al cititorului.

Fără a repeta nici una din temele predate la celelalte două discipline biblioteconomice, cursul „Munca cu cititorii” folosește toate cunoștințele căpătate de studenți în vederea înțelegerii misiunii celei mai importante a bibliotecarilor: servirea cit mai corespunzătoare a diferitelor categorii de cititori și participarea la opera de educare comunistă a oamenilor muncii din patria noastră.

Consider că denumirea „Munca cu cititorii” nu-i cea mai potrivită. Mai strînsă apropiere cu conturul cursului, ar fi aceea de „Îndrumarea cititorilor”. Rezervele cuprinse la termenul de îndrumare formulate de cei ce se rezumă numai la sensul lui de „conducere” sînt nejustificate. Chiar atunci cînd bibliotecarul servește unui savant un material bibliografic sau îi ușurează accesul la publicații prin intermediul cataloagelor, face tot munca de îndrumare, bineînțeles, nu cu sensul de „tutelă”, ci de „ghid”. Pentru a ne feri totuși de confuzii, am putea admite o denumire mai largă: „Îndrumarea și informarea cititorilor”, acest titlu acoperînd întreaga sferă de preocupări ale cursului.

Rezultate deosebite a dat noua metodă folosită la seminarii. Atît la „Literatura pentru copii”, cit și la „Munca cu cititorii”, temele seminariilor n-au repetat numai temele expuse la curs. Ele au fost axate în jurul problemelor practice pe care studenții le vor avea de rezolvat cînd vor fi încadrați ca bibliotecari. Grupați în mici colective, studenții anului I au pregătit pentru seminar diferite manifestări cu copiii cititori: seri de basm, șezători literare, lecturi expresive, dramatizări etc. Sub îndrumarea profesorului studenții au elaborat programele și le-au organizat în fața colegilor lor. Dezbaterile care urmau după fiecare temă de seminar i-au deprins pe studenți atît cu analiza critică a activității de masă, cit și cu condițiile care să asigure muncii cu cititorii copii cele mai bune rezultate.

Cele mai bune lucrări au fost contopite într-un singur program care a fost repetat cu succes în fața copiilor cititori ai Bibliotecii raionale 30 Decembrie.

La fel, studenții anului al doilea au prezentat în seminarii, sub formă de referate colective cercetări întreprinse la marile biblioteci din Capitală privind: înscrierea și evidența cititorilor, circuitul cititorilor în bibliotecă, regulamentele interioare ale diferitelor biblioteci din Capitală, diferitele sisteme de împrumut ș.a.m.d.

Lucrările, în majoritatea lor, au însemnat adevărate contribuții, și sînt păstrate la cabinetul metodic al secției ca material informativ pentru viitoarele serii de studenți.

Introducerea disciplinelor bibliologice în învățământul superior ca obiecte de sine stătătoare, nu anexate istoriei literare sau incluse în rindul științelor auxiliare istoriei, a ridicat cu acuitate problema organizării activității de seminar și a practicii în bibliotecă.

Seminarul ca formă didactico-științifică are o pondere însemnată în procesul de formare a viitorului specialist, deoarece contribuie nemijlocit la înțelegerea și aprofundarea cunoștințelor teoretice enunțate pe calea prelegerilor și formează, la studenți, deprinderea de a dezbate și interpreta — cu un efort propriu de gândire — toate problemele majore ale fiecărei discipline de învățământ. În cadrul ciclului de învățământ, studenții tuturor specialităților efectuează, în funcție de specificul fiecărui domeniu, ore de laborator, excursii și călătorii științifice, practică didactică etc.

La secția noastră de specialitate se predau în cei trei ani de activitate didactică, trei discipline bibliologice de bază: Istoria cărții și a tiparului, Biblioteconomie și Bibliologie. Fiecărei discipline îi sînt proprii alte modalități de seminarizare și practică.

La cursul de istoria cărții și a tiparului activitatea seminarială nu are un caracter recapitulativ, adică nu sînt discutate, în mod cronologic, toate etapele de dezvoltare a istoriei cărții universale sau românești, ci numai unele aspecte sau etape din grandioasa evoluție a meșteșugului scrierii și tipăririi cărților. Studenții pregătesc fiecare ședință de seminar pe baza unei tematici și a unei bibliografii adecvate, care le permite să aprofundeze și să descopere noi fațete ale temei care face obiectul discuțiilor. În economia seminarului prezentarea și cercetarea materialului intuitiv (planșe, hărți, grafice etc.) ocupă un loc important.

Astfel, la tema *Evoluția scrisului* au fost folosite planșele din monumentală lucrare a lui Marcel Cohen — *L'écriture*, iar pe baza datelor comunicate de Lucien Febvre, M. J. Martin în *L'apparition du livre* studenții au întocmit grafice și hărți privind răspîndirea artei tipografice în Europa în a doua jumătate a sec. XV și creșterea și componența producției de cărți în prima jumătate a sec. XVI. Intenționăm ca, pe baza materialului documentar de care dispunem, să întocmim o hartă murală, de mari dimensiuni, care să înregistreze, prin cîteva indicațiuni esențiale, toate marile centre tipografice ale lumii, din sec. XV—XVIII. O hartă similară vom întocmi și pentru evoluția tiparului românesc între 1508—1830 (perioada cărții românești vechi). Treptat, vom încerca să realizăm și un mic muzeu al cărții și bibliotecii.

Deși inclusă într-o altă disciplină (Biblioteconomia generală) istoria bibliotecilor se desfășoară paralel cu istoria cărții, tot în anul I de studiu. La această disciplină am experimentat, în anul universitar 1964/1965 sistemul *seminariilor speciale*, care își propune să dezbate o temă generală într-o suită de ședințe seminariale. Pe parcursul unui întreg semestru (15 săptămîni = 30 ore) am urmărit diferitele aspecte ale temei generale *Pagini din istoricul bibliotecilor românești*, fiecare seminar luînd în discuție una sau două subteme (De exemplu: „Biblioteca de curte a lui Despot-Vodă”, „Biblioteca ASTRA din Sibiu și rolul ei în cultura românească”, „Sistemul de bibliotecă din România socialistă” etc.). La începutul semestrului s-a comunicat studenților bibliografia de bază a ciclului de seminarii, care a fost sistematic completată, la fiecare subtemă. La cîteva seminarii studenții au întocmit grafice și panouri și au organizat mici expoziții de cărți (De exemplu: expoziții cu tema „Activitatea bibliografică a Bibliotecii Academiei Române”, la seminarul în care am urmărit istoricul acestei instituții de la înființare — 1867, pînă în zilele noastre).

În învățământul de toate gradele, dar mai cu seamă în învățământul superior, mijloacele audio-vizuale pătrund din ce în ce mai mult, aducînd o sensibilitate modernizată a metodelor de comunicare a cunoștințelor. Istoria cărții și a bibliotecilor și, în genere, biblioteconomia constituie un teren propice pentru folosirea tot mai largă a mijloacelor audio-vizuale.

Ne-am convins de aceste avantaje și calități din însăși practica noastră pedagogică; seminarul la care am folosit un diafilm („Biblioteca unui mare umanist român din sec. XVII — stolnicul Constantin Cantacuzino”), în afară de faptul că nu a avut un caracter scolastic, a dus la o înțelegere mai clară și mai profundă a problemelor prezentate.

Deși clasificarea publicațiilor părea a fi un domeniu cu totul inadecvat folosirii mijloacelor intuitive, am încercat să transpunem în reprezentări grafice câteva din cele mai dificile chestiuni ale clasificării zecimale: cunoașterea și folosirea indicilor auxiliari, cotarea publicațiilor în așezarea sistematico-alfabetică etc.

Sintetizând elementele teoretico-practice privitoare la indicii auxiliari într-un tabel sinoptic general, care să prezinte natura, simbolul și semnificația fiecărui indice — separat și în câteva exemple demonstrative —, am avut posibilitatea să accelerăm procesul de înțelegere a acestor aspecte.

Un caracter cu totul specific au avut seminariile la obiectul organizarea fondului de cărți și a cataloagelor (ramură de bază a biblioteconomiei), deoarece problemele teoretice ale științei biblioteconomice se întâlnesc aici cu aspectele concrete ale practicii de bibliotecă. În lipsa unui punct biblioteconomic experimental, în cadrul Facultății de filologie, seminarul practic de catalogare s-a desfășurat, în întreg anul de învățămînt, la o bibliotecă raională din Capitală. Aici am avut mai multe posibilități de lucru, deoarece fondul uzual al bibliotecii ne-a oferit, de cele mai multe ori, exemple utile pentru descrierea bibliografică a cărților, pentru cotarea și așezarea lor la raft. În anul universitar 1965—1966 vom trece însă la organizarea unui *cabinet metodic de specialitate*, în care studenții să găsească, la fiecare oră de seminar, publicațiile cele mai adecvate fiecărui caz de catalogare (cărți cu autor colectiv, cu anumite particularități în transcrierea numelui de autor etc.).

În ansamblul desfășurării procesului de învățămînt au fost incluse și vizite (îndeosebi, pentru studenții anului I) la marile biblioteci din Capitală, la Combinatul poligrafic Casa Științei și la alte instituții tangente cu activitatea biblioteconomică (colecturi, librării etc.).

Contactul cu aspectele concrete, vii, ale activității de bibliotecă a dus la clarificarea profilului viitoarei profesii și la înțelegerea, cel puțin la modul general, a complexului mecanism tehnico-științific și documentar pe care-l reprezintă o mare unitate bibliotecară.

Toate cunoștințele și deprinderile dobîndite în cadrul procesului de învățămînt, pentru a căpăta soliditatea necesară, trebuie valorificate în practică continuă în bibliotecă, în practica de producție. Sub acest aspect, învățămîntul nostru bibliologic, este — pînă în prezent — deficitar, deoarece pe parcursul a doi ani de studii studenții secției noastre nu au avut posibilitatea să lucreze *efectiv și continuu* într-o bibliotecă, să urmărească în mod nemijlocit întreg procesul de prelucrare tehnică a cărții, de la intrarea ei în bibliotecă și pînă la așezarea în rafturile depozitelor. În primul semestru al anului al III-lea, studenții vor beneficia de o perioadă de practică de două săptămîni, pe care noi o considerăm însă insuficientă pentru valorificarea și consolidarea cunoștințelor de specialitate ale studenților. Practica continuă este o adevărată avan-premieră a producției, a activității de bibliotecar și bibliograf, de aceea, cu cît este mai cuprinzătoare și mai temeinică, mai amplă, oferă viitorului specialist pe tărîm bibliologic multiple posibilități de perfecționare și îl scutește de o prea îndelungată perioadă de acomodare după încadrarea sa în diferite sectoare de muncă.

„Centralizare-descentralizare“ în bibliotecile de învățămînt superior

Din experiența Bibliotecii Universității din București

Directivile Congresului al IX-lea al partidului subliniază cerința ridicării continue a nivelului cercetării științifice, a promovării celor mai noi realizări științifice, a îmbinării cercetării fundamentale cu cercetarea aplicativă. Un rol deosebit revine în această privință și învățămîntului superior. Una dintre sarcinile lui principale este de a pregăti și forma cadre tinere de cercetători la nivelul cerințelor actuale, iar pe de altă parte de a contribui la dezvoltarea științei, mai ales în domeniul cercetării fundamentale. Desigur, nivelul dezvoltării învățămîntului nostru superior corespunde din punct de vedere al conținutului, cât și organizatoric exigențelor științifice actuale. Formele clasice de predare a cunoștințelor (cursuri, seminarii, practica în producție etc.) sînt completate cu mijloace tehnice moderne (televiziune, cinematografie, aparate audio-vizuale pentru învățarea limbilor străine, calculatoare electronice etc.). Dintre mijloacele auxiliare de sprijinire a procesului de învățămînt și a creației științifice, în primul loc se situează documentarea. Nimeni nu poate avea azi pretenția de a aduce ceva nou în știință fără a fi studiat, în prealabil, bibliografia în legătură cu tot ce s-a realizat în problema cercetată. Chiar dacă documentarea nu constituie singura premisă a cercetării științifice, ea se înscrie printre condițiile absolut obligatorii pentru realizarea oricărui progres real în știință.

În mod obișnuit, în instituțiile de învățămînt superior, documentarea științifică se realizează în biblioteci. Nivelul și eficiența ei depind de numeroși factori, printre care organizarea rețelei este primordială. Din acest unghi de vedere vom discuta aici și principiul „centralizării” — „descentralizării” bibliotecilor. Problema a fost viu controversată în lumea bibliotecară și în cercurile universitare; mai mult, ea a constituit obiectul unor anchete, a fost dezbătută în colocvii ale bibliotecarilor și în presa internațională de specialitate*.

Din consultarea materialelor publicate, rezultă că bibliotecile universitare din Occident nu au ajuns încă la o soluție acceptabilă nici pe plan teoretic și cu atât mai puțin în domeniul practic. Dezvoltarea bibliotecilor de învățămînt superior din țara noastră a arătat că este, totuși, posibilă găsirea unei rezolvări satisfăcătoare de ordin teoretic, dar și practic. Ca urmare a reformei învățămîntului din 1948, aceste biblioteci au adoptat, în organizarea lor, atît principiul centralizării, cât și pe cel al descentralizării, aplicate îmbinat, prin coordonarea strictă a activității bibliotecare.

Regulamentul de funcționare a bibliotecilor elaborat de Ministerul Învățămîntului în anul 1960 precizează condițiile de funcționare, conducerea, relațiile de colaborare dintre unități, subordonarea lor față de unitatea centrală, inde-

* Janvier Lasso de la Vega. *Bibliothèque universitaire centrale et bibliothèques des facultés*. Bulletin de l'Unesco à l'intention des bibliothèques, vol. XV (1961), nr. 4, p. 195—200.

pendența și interdependența lor. Aplicarea în practică și generalizarea acestor norme de funcționare au dat rezultate pozitive. Desigur, mai este loc pentru îmbunătățirea și perfecționarea sistemului. La aceasta se referă de altfel și articolul de față.

Bibliotecile centralizate se caracterizează prin unitatea de conducere, de administrație, de servicii și, adesea, de local. Avantajele acestei organizări sînt indiscutabile. Permanent, s-a tîns și se tînde spre concentrarea și reunirea bibliotecilor în același imobil. Numai în mod excepțional, cînd dezvoltarea universității sau a institutului de învățămînt superior impunea amenajarea de noi unități, cu imobile separate, s-a admis separarea bibliotecilor, pentru a se evita deplasarea studenților și a cadrelor didactice și, implicit, cheltuirea de timp. Motive analoage — depărtarea clădirilor în care erau instalate facultățile — au constrîns bibliotecile universitare la descentralizare.

În favoarea centralizării pot fi invocate numeroase argumente, dintre care menționăm cîteva mai importante:

— randamentul muncii cititorului este, desigur, sporit atunci cînd el dispune de o bibliotecă completă, într-un singur local;

— fondurile bugetare alocate pentru întreținere nu sînt dispersate între diferite unități. Descentralizarea este costisitoare și fiindcă pretinde procurarea a numeroase exemplare din același titlu. Sumele cheltuite cu achiziționarea de dublete ar rămîne disponibile pentru comandarea de noi lucrări;

— centralizarea asigură un serviciu mai eficient și mai puțin costisitor, decît în condițiile cînd diferitele unități îndeplinesc aceleași atribuții și execută aceleași lucrări. Ne referim, în special, la inventariere, la redactarea și multiplicarea fișelor, la organizarea cataloagelor;

— descentralizarea mărește numărul personalului de lucru și de supraveghere;

— specializarea cadrelor, în sistemul descentralizării, se realizează mai anevoios, deoarece, în fiecare unitate, aproape toate lucrările trebuie să fie executate de aceleași persoane;

— adesea, bibliotecile descentralizate au un program redus de funcționare, tocmai din cauza numărului restrîns al bibliotecarilor;

— cerința păstrării fondului la dispoziția cititorilor din sala de lectură constrînge bibliotecarii să micșoreze termenele acordate împrumuturilor de publicații;

— existența multor biblioteci complică accesul la cărți. Nu întotdeauna cititorii știu să descopere biblioteca în care se găsește cartea dorită. A-i face să cutreiere bibliotecile în căutarea materialului dorit, echivalează uneori cu a-i determina să renunțe la citit;

— de cele mai multe ori, bibliotecile mici funcționează în condiții improprii, ocupă spații improvizate.

Argumente la fel de convingătoare pledează și în favoarea descentralizării. Astfel, s-a susținut că fondurile de publicații trebuie păstrate și puse la dispoziția cititorilor chiar la locul unde aceștia își desfășoară activitatea, adică pe lîngă facultăți, catedre, laboratoare. Organizarea bibliotecilor de specialitate descentralizate ușurează considerabil munca cercetătorilor, prin posibilitatea care li se oferă de a consulta imediat materialele documentare fără a se deplasa și fără a cheltui timp.

Acestea sînt, în linii mari, argumentele pro sau contra centralizării și descentralizării. Dacă în alte țări disputa în jurul lor continuă, la noi, cum am arătat, problema a fost rezolvată prin imbinarea celor două principii. În toate instituțiile noastre de învățămînt superior, există biblioteci centrale și biblioteci speciale, „filiale” ale bibliotecilor centrale, care deși depind de biblioteca centrală, își păstrează într-o largă măsură individualitatea. Ca expresie a acestei realități, regulamentul bibliotecilor de învățămînt stabilește categoriile și profilul bibliotecilor, raporturile dintre ele, atribuțiile de conducere și coordonare ale directorilor bibliotecilor centrale, ale organelor de îndrumare și control. Alte dispoziții se referă la structura organizatorică a bibliotecilor, care se determină în funcție de: indicii de activitate; completarea fondurilor de publicații; probleme de evidență, de organizare și de verificare.

Un loc important este acordat bazei materiale a bibliotecilor, cit și colaborării active a bibliotecilor cu conducerea instituțiilor pe lîngă care funcționează (rectorate, decanate, cadre didactice, sectoare administrative).

Experimentarea principiului „centralizare-descentralizare” în Biblioteca Universității din București

Revoluția culturală a găsit învățământul superior sub domnia „autonomiei universitare”, principiu care opera și în organizarea bibliotecară. Orice profesor putea înființa o bibliotecă de catedră sau de seminar, căreia îi era director de drept. El hotăra, în ultimă instanță, în problema înzestrării bibliotecii, a orarului, a normelor de lectură și de împrumut, neputând fi controlat de conducerea facultății decât pe linie contabil-gestionară. Unele facultăți aveau o bibliotecă „centrală”, pusă sub autoritatea consiliului facultății și a decanului. Între bibliotecile „centrale” și bibliotecile de „catedră” nu exista vreo colaborare sau coordonare, deoarece nu existau regulamente sau dispoziții legale care să reglementeze aceasta. Cu atât mai mult, nu putea fi vorba de o activitate planificată, de norme de organizare, de completarea judicioasă a fondurilor.

Astfel, nu se putea vorbi, în trecut, despre un sistem bibliotecar universitar, ci doar despre un conglomerat de biblioteci universitare, unele mai mari altele mai mici, care se dezvoltau și funcționau autonom și destul de anarhic (De exemplu, la Facultatea de filozofie și litere existau, la un moment dat, trei biblioteci de pedagogie, fiindcă la această specialitate funcționau trei profesori titulari, fiecare primind pentru înzestrarea bibliotecii respective câte o sumă din bugetul facultății).

Reforma învățământului din 1948 a pus capăt acestei situații. Toate bibliotecile din cadrul Universității au fost grupate în jurul Bibliotecii Centrale Universitare, instituție nou înființată, care devine anexă a Universității. O dată cu aceasta, s-a realizat o unitate de conducere, de organizare, de funcționare, de dotare și de instruire a cadrelor bibliotecare. Sistemul nou creat a impus o uniformizare organizatorică, la un nivel superior. O conducere colectivă largă, cuprinzând și responsabilii unităților bibliotecare, are o conținută preocupare metodologică, urmărind aplicarea locală a dispozițiilor generale și generalizând măsurile locale care se dovedesc utile. Se realizează o completare și o dotare centralizată cu publicații și mobilier, „filialele” fiind scutite de sarcini contabile. Se dezvoltă un serviciu bibliografic-documentar, care ajută și completează informarea posibilă prin unitățile specializate. Se înființează o legătură centrală și un serviciu administrativ central. În mare, se organizează o activitate planificată pentru toate unitățile bibliotecare ale Universității. O atenție deosebită se acordă schimbului de publicații cu străinătatea.

Toate aceste realizări sint avantaje ale sistemului centralizat și se poate aprecia că și celelalte biblioteci universitare s-au dezvoltat în direcții asemănătoare. În unele aspecte, Biblioteca Universității din București este însă în oarecare deficit funcțional, specific unei etape de organizare, de aplicare a principiului centralizării. Semnalăm aceste rămăneri în urmă, spre a ajunge, prin corectarea lor, la o etapă nouă, superioară.

— Socotim că centralizarea nu a operat complet din punct de vedere teritorial, adică nu a reușit peste tot să concentreze în unități mari subunitățile existente, spre a se ajunge la o mai mare economie de fonduri, de personal și de muncă. Sint încă facultăți care au biblioteci de specialitate, cu fonduri permanente, pentru catedre și laboratoare, se susține încă și azi ideea înființării de noi biblioteci de specialitate, pentru colective de catedre, în cancelarii și laboratoare.

Desigur, lipsa bibliotecilor centrale de facultate este cauzată de lipsa spațiului. Imobilele afectate facultăților nu pot oferi încă spații centrale suficient de încăpătoare pentru depozite și săli de lectură. De aceea, trebuie să se urmărească stăruitor ca, în noile construcții ale facultăților, să fie rezervate spații corespunzătoare bibliotecilor centrale de facultate.

Bibliotecile de facultate și de cămin oscilează încă în stabilirea profilului colecțiilor. Desigur, mai ales bibliotecile de facultate, ar trebui să aibă numai publicații de specialitate în sprijinul planului de învățământ și unele publicații selecționate de informație generală (literatură, artă). Dacă se statornicește tot mai mult norma specializării, aceste biblioteci au mereu de revăzut fondurile proprii, pentru menținerea lor în acord cu profilul. Componenta colecțiilor bibliotecilor de cămin creează de asemenea probleme, dato-

rită, în primul rând, schimbărilor frecvente care intervin în structura studenților repartizați să locuiască în cămine (de obicei, în fiecare an școlar, sînt repartizați în același cămin studenți de la alte specialități). Trebuie să se țină seama, în același timp, de dorința studenților de a găsi în aceste biblioteci tot materialul de care au nevoie, deci de a se atribui bibliotecilor profil enciclopedic.

— Biblioteca Centrală Universitară nu-și poate îndeplini rolul său științific de informare — ca unitate centrală — dacă nu posedă un catalog colectiv al publicațiilor existente în toate bibliotecile Universității. Acest catalog reprezintă temelia tehnico-bibliotecară a principiului centralizării: el servește nu numai ca instrument de informare științifică, dar și ca auxiliar în completarea colecțiilor.

— Dar principiul centralizării nu a operat complet nici în ceea ce privește munca bibliotecară. Nu s-a ajuns încă la o prelucrare centralizată a fondurilor bibliotecare curente; nu a fost centralizată inventarierea publicațiilor și nici redactarea-copierea fișelor de catalog deoarece nu au fost găsite și adaptate mijloace tehnice de multiplicare rapidă a fișelor, încît acestea să fie distribuite operativ, o dată cu trimiterea publicațiilor.

Eliberate de sarcini oare, în mare măsură, dublează lucrările executate oricum în serviciile centrale (inventar, redactarea și multiplicarea fișelor etc.), filialele ar deveni nu numai depozite-săli de lectură de specialitate, ci s-ar putea dezvolta ca centre bibliotecare-documentare, care ar îmbina prompt furnizarea informațiilor științifice cu servirea publicațiilor în limitele specializării respective.

— Trebuie menționat că actuala centralizare a produs, oarecum, o desprindere a bibliotecilor de facultate de viața științifico-profesională a facultăților pe lângă care funcționează.

— Numirea cadrelor bibliotecare direct de la centru (Biblioteca Centrală Universitară), dotarea cu publicații și aprovizionarea cu materiale în mod centralizat, participarea bibliotecarilor la viața obștească în cadrul organizațiilor politice și obștești unice pe întreaga Bibliotecă a Universității provoacă o restrângere a interesului decanatelor, consiliilor de facultate și a cadrelor didactice pentru bibliotecile care, totuși, au sarcina să le sprijine în munca didactico-științifică.

O colaborare mai strînsă, mai activă între bibliotecile de facultate și conducerea facultăților s-ar putea realiza nu numai ocazional, prin consultarea decanatelor și a cadrelor didactice în problema procurării publicațiilor, ci permanent, prin aplicarea strictă a dispozițiilor cuprinse în Regulamentul bibliotecilor de învățămînt superior. Acest regulament prevede participarea bibliotecarilor șefi la consiliile științifice de facultate (în prezent, această dispoziție nu se aplică peste tot), consultarea lor pe linie administrativ-gospodărească, în scopul efectuării operațiilor de întreținere și reparare a încăperilor bibliotecilor concomitent cu cele efectuate pe ansamblul facultăților și prin administrația facultăților.

Nicolae OANCEA
Dumitru MUSTER

Revizuirea indicilor clasei „Lingvistică, filologie” în cadrul C. Z. U.

Printre obiecțiile aduse de-a lungul anilor Clasificării Zecimale a lui Melvil Dewey, și prin aceasta și Clasificării Zecimale Universale, cea care întrunea aproape unanimitatea era

criticarea despărțirii nefirești dintre lingvistică și filologie pe de o parte și literatură pe de altă parte. Fiind clasificate cu indicii principali 4 și 8 aceste domenii strîns înrudite se aflau

foarte departe una de alta în tabelele de clasificare zecimală și deci și în cataloagele și bibliografiile alcătuite pe baza acestora.

Pentru remedierea acestei deficiențe a sistemului, Federația Internațională de Documentare (F.I.D.) care se ocupă cu dezvoltarea și editarea C.Z.U. a hotărât încă din martie 1962 mutarea întregului conținut al clasei 4 la începutul clasei 8. După o dezbateră atentă, această idee s-a concretizat în nota „P 800” cu aplicabilitate de la data de 31 decembrie 1964. Menționăm de altfel că unele biblioteci care folosesc Clasificarea Zecimală, ca de pildă bibliotecile publice din Danemarca, au anticipat, din proprie inițiativă, reunirea în aceeași clasă a filologiei cu literatura.

În actuala formulare a C.Z.U., conținutul clasei 8 este astfel exprimat: „Lingvistică. Filologie. Beletristică. Știința literaturii”. Indicele 4 (Lingvistică, filologie) a fost înlocuit de 80, toate subdiviziunile sale devenind subdiviziuni ale lui 80. De exemplu:

409.5 (Mimica. Limbajul gestual) a devenit 800.95.

41 (Lingvistică generală) a devenit 801.

415.6 (Sintaxă) a devenit 801.56.

Diferitele limbi, notate anterior cu 42/49, au căpătat acum indicii 802/809 de exemplu:

420 (Limba engleză) a devenit 802.0

440 (Limba română) a devenit 804.0.

459.0 (Limba română) a devenit 805.90.

47 (Limbi clasice. Latina. Greaca) a devenit 807.

48 (Limbi slave) a devenit 808.

492.7 (Limba arabă) a devenit 809.27.

După cum se vede din aceste exemple, trecerea de la vechii indici la cei noi se face în mod automat prin înlocuirea cifrei inițiale 4 cu cifrele 80, cu precauția ca punctul să fie așezat, conform regulii generale C.Z.U., din trei în trei cifre.

Subdiviziunile analitice aplicabile indicilor 802/809 se formează din subdiviziunile principale ale clasei 800 (Lingvistică și filologie. Generalități) înlocuindu-se cifrele inițiale 80 cu o linioară, sau din subdiviziunile principale ale clasei 801 (Lingvistică generală) înlocuindu-se toate cele trei

cifre inițiale cu linioară. În primul caz se obțin subdiviziunile analitice —01/—09 iar în al doilea caz subdiviziunile analitice —1/—8. Astfel:

Din indicele principal 800.87 (Dialectologie în general) se formează subdiviziunea analitică —087 (Dialecte ale unei anumite limbi).

Din indicele principal 801.3 (Lexicologie. Dicționare) se formează subdiviziunea analitică —3 (Dicționare ale unei anumite limbi).

În ce privește clasificarea literaturii, observăm că o dată cu lărgirea accepției indicelui 8 a devenit necesară rezervarea unei subdiviziuni a acestuia pentru a desemna exclusiv beletristica și știința literaturii. Alegerea a căzut asupra clasei următoare clasei 80 (Lingvistică, filologie), și anume clasa 82, indicele 81 nefiind deocamdată folosit. Aceasta este singura inovație la clasificarea literaturii căci indicii diferitelor literaturi naționale sînt tot cei anteriori, începînd cu 820 (literatură engleză) și terminînd cu 89 (literaturi orientale, africane și altele). De asemenea se mențin subdiviziunile analitice cu linioară (genuri literare) sau cu .0, așa încît, spre a lua un exemplu, estetica literară se clasifică la 82.01, indicele analitic .01 alipindu-se noului indice principal 82.

La indicii auxiliari comuni de limbă precedați de semnul =, nu a fost necesară vreo schimbare.

Conform regulilor de revizuirea C.Z.U., indicele principal 4 nu va căpăta vreo altă întrebuintare timp de cel puțin 10 ani, pentru a permite celor ce folosesc C.Z.U. să reclasifice stocurile de fișe de care dispun.

Modificarea conținutului claselor 4 și 8 reprezintă prima reformă de mare amploare din istoria C.Z.U., întrucît privește însăși schema fundamentată a primelor 10 clase. Totuși, operarea acestor modificări în cataloagele sistematice ale bibliotecilor nu va pune probleme deosebite, fiind vorba numai de substituirea mecanică a unor cifre (80 în loc de 4) sau de adăugarea uneia (82 în loc de 8); aceasta bineînțeles, în ipoteza că fișele au fost corect și unitar clasificate.

Const. COMOROVSKI

CARTEA ȘI BIBLIOTECA | IN VIAȚA MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI DIN ROMÂNIA (1870-1921)

III

Reconstituirea Partidului social-democrat, la începutul anului 1910, a marcat un moment important în lupta proletariatului și a maselor populare din România pentru eliberarea de sub jugul exploatării și pentru făurirea unei vieți mai bune. Evenimentele care s-au succedat în anii următori în mișcarea muncitorească din țara noastră au evidențiat importanța reconstituirii partidului de clasă al proletariatului, el afirmându-se în viața social-politică a țării din perioada istorică dată ca partidul cel mai înaintat.

Desfășurând o susținută activitate de formare în țară a unei opinii publice muncitorești și pregătirea și de demascare a racilelor regimului burghez-moșieresc, P.S.D.R., în ciuda limitelor sale, a condus principalele bătălii de clasă ale proletariatului din anii premergători primului război mondial, a luat parte activă la acțiunile inițiate pe plan general de proletariatul internațional. În cadrul P.S.D.R., s-a întărit, treptat, o aripă de stînga, care a determinat situația sa, într-o serie de probleme importante, pe o poziție justă. Aceasta s-a reflectat îndeosebi în timpul primului război mondial, cînd Partidul social-democrat din România, alături de bolșevicii ruși, de tesniacii bulgari și de alte grupări socialiste de stînga din alte țări, a demascat cu putere caracterul imperialist al acestui război dezlănțuit de marile puteri rivale.

P.S.D.R. a fost o adevărată pepinieră de creștere și formare a cadrelor care aveau să se afle în fruntea luptelor din anii avîntului revoluționar și care aveau să participe activ la crearea, în mai 1921, a Partidului Comunist din România.

În toată această perioadă de dezvoltare istorică a României, cuprinsă între februarie 1910 (refacerea P.S.D.R.) și mai 1921 (crearea P.C.R.), cînd, în țara noastră, lupta politică a proletariatului a cunoscut o continuă creștere, Partidul social-democrat și sindicatele au desfășurat și o susținută muncă de ridicare a nivelului politic și cultural al muncitorilor, în scopul apropierii lor și mai puternice de ideile revoluționare.

Un rol însemnat a avut în această direcție răspîndirea, în rîndul muncitorilor vîrstnici și tineri, a literaturii socialiste, folosirea mai intensă a bibliotecilor muncitorești. Tipărirea și difuzarea lucrărilor cu caracter revoluționar au înregistrat, în această perioadă, o dezvoltare mai mare, atît prin creșterea tirajelor, cit și a varietății titlurilor. Masele de muncitori din România au putut lua cunoștință direct și pe scară tot mai largă de învățătura lui Marx și Engels. Tot acum începe editarea în românește (la început în presă, iar apoi în broșuri) a unora dintre operele lui V. I. Lenin. În mod firesc, numărul bibliotecilor muncitorești a sporit, iar colecțiile lor s-au lărgit cu noi lucrări revoluționare. Astfel, la numai o săptămînă după refacerea P.S.D.R., la Ploiești a luat ființă, pe lângă Casa Poporului, o bibliotecă muncitorească¹⁾, iar în octombrie același an s-a constituit la Bacău biblioteca Cercului cultural²⁾. Un an mai tîrziu, în 1911, s-a întemeiat biblioteca Secției P.S.D. din Mediaș³⁾, biblioteca Sindicatului mixt din Boțoșani⁴⁾ și biblioteca Cercului de cul-

¹⁾ România muncitoare, 14 februarie 1910.

²⁾ România muncitoare, 3 octombrie 1910.

³⁾ Adevărul (Sibiu), 19 martie 1911.

⁴⁾ România muncitoare, 12 iunie 1911.

tură din Călărași⁵⁾, în organizarea căreia un rol deosebit a avut militanțul revoluționar Gh. M. Vasilescu-Vasia. La sfârșitul anului 1912, s-a format biblioteca Sindicatului muncitorilor timplari din Ploiești⁶⁾ biblioteca Sindicatului muncitorilor sculptori și cioplitori în piatră din București,⁷⁾ bibliotecile Sindicatului muncitorilor cizmari din Galați⁸⁾, a Sindicatului mixt din Focșani⁹⁾ și biblioteca Sindicatului muncitorilor frîngerii din Brăila¹⁰⁾.

În următorii doi ani (1913 și 1914), numărul bibliotecilor muncitorești a crescut. În 1913, s-a constituit biblioteca Sindicatului mixt al muncitorilor din portul Brăila¹¹⁾ și biblioteca Sindicatului lucrătorilor călcători din București¹²⁾, iar în 1914 biblioteca Sindicatului mixt al muncitorilor din Pitești¹³⁾ și biblioteca „Ștefan Gheorghiu” din București¹⁴⁾.

În perioada primului război mondial, datorită condițiilor grele create (mobilizarea, evacuarea, iar apoi ocuparea de către trupele germane și austro-ungare a celei mai mari părți a teritoriului țării etc.), nu s-au înființat decât două biblioteci muncitorești și anume: biblioteca Sindicatului muncitorilor timplari din București¹⁵⁾ și biblioteca populară a Cercului cultural din Adjud¹⁶⁾. Abia în decembrie 1918 s-a creat o nouă bibliotecă muncitorească pe lângă „Casa Poporului” din Craiova¹⁷⁾.

Începînd din primele luni ale anului 1919, se reia pe scară largă procesul de întemeiere a noi biblioteci muncitorești. În 1919, se pun bazele bibliotecii muncitorilor mineri din Crișter (Sibiu)¹⁸⁾ și ale bibliotecii Secției locale a P.S.D. din Sibiu¹⁹⁾. Un an mai târziu, în 1920, iau ființă biblioteca Sindicatului mixt al muncitorilor din Huși²⁰⁾, biblioteca Sindicatului muncitorilor metalurgiști din București²¹⁾, a Sindicatului funcționarilor din birouri și magazine din Ga-

lați²²⁾, a Sindicatului muncitorilor zugrăvi și vopsitori din București²³⁾ și biblioteca Secțiunii P.S.D. din Constanța²⁴⁾. În intervalul ianuarie-mai 1921, se constituie biblioteca Clubului socialist din Piatra-Neamț²⁵⁾, biblioteca Sindicatului muncitorilor din portul Galați²⁶⁾ și biblioteca Sindicatului muncitorilor de la Arsenal din București²⁷⁾.

Caracteristic acestor ani a fost și orientarea elementelor înaintate spre organizarea tineretului muncitor, atragerea mai largă a acestuia spre lupta revoluționară. Crearea cercurilor „Tineretului muncitor” a dus și la înființarea, pe lângă majoritatea acestor cercuri, a unor biblioteci. Începutul l-a făcut, încă din 1909, Cercul „Tineretul muncitor” din București. „Pentru educarea tineretului și ușurarea organizării tinerilor din Capitală — se arăta într-un articol din *România muncitoare* — Cercul Tineretului muncitor a format mai multe filiale în diferite suburbii ale orașului. Pentru a face o educație cât mai sănătoasă membrilor care frecventează aceste filiale, Comisia culturală a Cercului găsește că înființarea unor biblioteci pe lângă ele ar fi de o absolută necesitate”²⁸⁾.

În perioada de care ne ocupăm, numărul acestor cercuri, precum și al bibliotecilor a crescut continuu. În 1913, se înființază biblioteci pe lângă cercurile „Tineretul muncitor” din Brăila²⁹⁾, Galați, Turnu-Severin și Piatra-Neamț³⁰⁾. În anii următori, datele atestă crearea de noi biblioteci pe lângă cercurile „Tineretul muncitor” din Moreni, Botoșani³¹⁾, Cimpina³²⁾, Ploiești, Bacău, Iași, Craiova, Focșani, Birlad, Bușteni, Pașcani³³⁾. La București, se formează patru biblioteci pe lângă secțiile Cercului „Tineretul socialist” din cartierele Centru, Bădulescu, Dudești și Șerban-Vodă³⁴⁾.

Din cele arătate, reiese că, în perioada februarie 1910 — mai 1921, în țara noastră au fost întemeiate 46 de

⁵⁾ *România muncitoare*, 27 noiembrie 1911.

⁶⁾ *România muncitoare*, 20 septembrie 1912.

⁷⁾ *Ibid.*

⁸⁾ *România muncitoare*, 27 septembrie 1912.

⁹⁾ *România muncitoare*, 7 octombrie 1912.

¹⁰⁾ *România muncitoare*, 11 octombrie 1912.

¹¹⁾ *România muncitoare*, 20 ianuarie 1913.

¹²⁾ *România muncitoare*, 21 februarie 1913.

¹³⁾ *România muncitoare*, 9 februarie 1914.

¹⁴⁾ *România muncitoare*, 27 aprilie 1914.

¹⁵⁾ *Lupta zilnică*, 18 martie 1915.

¹⁶⁾ *Lupta zilnică*, 20 octombrie 1915.

¹⁷⁾ *Foala poporului* (Craiova), 17 decem-

brie 1918.

¹⁸⁾ *Mînerul* (Sibiu), 15 martie 1919.

¹⁹⁾ *Adevărul* (Sibiu), 22 iunie 1919.

²⁰⁾ *Socialismul*, 16 aprilie 1920.

²¹⁾ *Socialismul*, 6 februarie 1920.

²²⁾ *Nădejdea* (Galați), 25 mai 1920.

²³⁾ *Socialismul*, 5 martie 1920.

²⁴⁾ *Socialismul*, 29 septembrie 1920.

²⁵⁾ *Socialismul*, 12 iunie 1921.

²⁶⁾ *Socialismul*, 27 februarie 1921.

²⁷⁾ *Socialismul*, 15 aprilie 1921.

²⁸⁾ *România muncitoare*, 17 iulie 1912.

²⁹⁾ *Tineretul socialist*, din mai 1920.

³⁰⁾ *România muncitoare*, 30 iunie 1918.

³¹⁾ *Tineretul socialist*, 1 septembrie 1921.

³²⁾ *Ibid.*

³³⁾ *Tineretul socialist*, 19 octombrie 1919 și

20 august 1920.

³⁴⁾ *Tineretul socialist*, 20 iunie 1920.

bibliotecii muncitorești. Dacă la acestea adăugăm cele 42 create în anii anteriori (1905 — ianuarie 1910), obținem un total de 88 de biblioteci muncitorești, care au ființat în 35 de orașe. Tabelul de mai jos, întocmit pe baza datelor de care dispunem în momentul de față, va edifica asupra ariei de răspândire a bibliotecilor muncitorești pe ansamblul întregii țări:

Orașul	1905 — ianuarie 1910	februarie 1910 — mai 1921	Orașul	1905 — ianuarie 1910	februarie 1910 — mai 1921
Adjud	—	1	Focșani	—	2
Alba-Iulia	1	—	Galați	6	4
Arad	1	—	Huși	—	1
Bacău	—	2	Iași	3	1
Bistrița	1	—	Lugoj	1	—
Btrlad	—	1	Mediaș	—	1
Blaj	1	—	Moreni	—	1
Botoșani	—	2	Oradea	2	—
Brașov	2	—	Pașcani	2	1
Brăila	1	3	P. Neamț	—	2
București	7	11	Pitești	—	1
Bușteni	—	1	Ploiești	1	3
Călărași	—	1	Sibiu	1	1
Cîmpina	1	1	Timișoara	1	—
Cluj	2	—	Tulcea	1	—
Constanța	1	1	Tr. Măgurele	1	—
Craiova	1	2	Tr. Severin	4	1
Criștior	—	1			

Deși datele care ni s-au păstrat nu ne permit să urmărim îndeaproape activitatea fiecăreia din aceste biblioteci, fondurile de cărți și evoluția lor, totuși ele ne ajută să ne formăm o imagine asupra colecțiilor unora din aceste biblioteci. Astfel, biblioteca Cercului socialist din București și biblioteca Cercului socialist din Brăila aveau fiecare, în 1910, cite 2 000 de volume³⁵⁾; biblioteca Sindicatului mixt al muncitorilor din Tulcea (în 1912) 350 de volume³⁶⁾; biblioteca Societății meseriașilor din Cluj (în 1913) 346 de volume³⁷⁾; biblioteca Reuniunii de citire și cîntări a meseriașilor români din Alba-Iulia (în 1914) 250 de volume³⁸⁾; biblioteca Sindicatului tim-

plarilor din București (în 1915) 450 de volume³⁹⁾; biblioteca Societății muncitorilor români „Lumina” din Brașov (în 1919) 250 de volume⁴⁰⁾; biblioteca Secției din Constanța a P.S.D. (în 1920), 400 de volume⁴¹⁾; biblioteca Cercului „Tineretul muncitor” din Capitală (în 1920) 800 de volume⁴²⁾, iar trei din cele patru secții ale Cercului „Tineretul muncitor” din București 800 de volume⁴³⁾. În

total, cele 12 biblioteci citate reuneau aproape 8 000 de volume. Calculele efectuate pe baza datelor de care dispunem arată că, în acea perioadă, nici o bibliotecă muncitorească nu deținea mai puțin de 250 de volume.

Caracteristic pentru activitatea bibliotecilor muncitorești din această perioadă este grija tot mai mare față de conservarea colecțiilor, organizarea evidenței, aplicarea unor reguli precise privind împrumutarea cărților. De altfel, în toate bibliotecile muncitorești au fost introduse regulamente amănunțite de funcționare, activitățile cu cartea au fost încredințate unui bibliotecar permanent,

³⁵⁾ V. Mihăescu, *Istoricul mișcărilor muncitorești din portul Brăila, Brăila, 1930*, p. 30.

³⁶⁾ România muncitoare, 22 aprilie 1912.

³⁷⁾ I. Mușlea, *Contribuții la cunoașterea bibliotecilor românești ale orașelor din Transilvania (pînă la Unire)*, Cluj, Tipografia „Cartea românească”, 1935, p. 18.

³⁸⁾ Ibid.

³⁹⁾ Lupta zilnică, 18 martie 1915.

⁴⁰⁾ I. Mușlea, *Contribuții la cunoașterea bibliotecilor românești ale orașelor din Transilvania (pînă la Unire)*, Cluj, Tipografia „Cartea românească”, 1935, p. 18.

⁴¹⁾ Socialismul, 29 septembrie 1920.

⁴²⁾ Tineretul socialist, 3 august 1920.

⁴³⁾ Tineretul socialist, 1 septembrie 1920.

s-au fixat orarii stabile, corespunzătoare cerințelor muncitorilor“).

În perioada de care ne ocupăm (exceptând anii grei ai războiului), au devenit mult mai mari și posibilitățile de tipărire și răspindire a cărților adreseate muncitorilor. Ca și în anii anteriori, activitatea de editare și difuzare a literaturii revoluționare a fost concentrată la Cercul de editură socialistă, care funcționa în București. Prin intermediul Cercului, în intervalul februarie 1910 — mai 1921 au fost tipărite și răspindite un număr imens pentru acele timpuri de cărți și broșuri. Din dările de seamă periodice ale Cercului de editură socialistă pe anii 1910—1921, reiese că au văzut lumina tiparului peste 70 de titluri într-un tiraj total de aproape 300 000 de exemplare⁴¹). Dintre lucrările tipărite, o circulație mare au cunoscut: *Manifestul Partidului Comunist* de K. Marx și F. Engels (3 000 de exemplare), *Muncă salariată și capital* de K. Marx (3 000 exemplare), *Originea familiei, a proprietății private și a statului* de F. Engels (5 000 de exemplare), *Originea socialismului științific* de F. Engels (5 000 de exemplare).

Totodată, Cercul de editură socialistă a tipărit, între anii 1910 și 1921, numeroase lucrări scrise de militanți revoluționari din România sau din alte țări. Între acestea, amintim: *Femeia în luptă spre emancipare* de Ec. Arbore (3 000 de exemplare), *Antimilitarismul* (5 000 de exemplare), *Comuna din Paris* (3 000 de exemplare), *Religia, familia, proprietatea* de Raicu Ionescu-Rion (3 000 de exemplare), *Socialismul și intelectualii* de P. Lafargue (1 500 de exemplare).

Tot prin intermediul Cercului de editură socialistă și, respectiv, al bibliotecilor muncitorești, au fost larg popularizate scrieri ale lui Zola, Lev Tolstoi, Dickens, Maupassant, Balzac, Gorki, J. J. Rousseau, Turgheniev etc.

Cercul de editură socialistă își putea desfășura acum activitatea exclusiv pe baza veniturilor realizate din planul său editorial. Trebuie reținut și faptul că Cercul avea strânse legături cu unele edituri din Budapesta,

Viena, Paris, Berlin etc., încât organizațiile muncitorești își puteau procura prin intermediul său zeci de mii de exemplare din lucrările tipărite în alte edituri. Tot prin mijlocirea Cercului, se trimeteau cărți românești în străinătate.

Un eveniment deosebit de important pe tărîm ideologic și care s-a reflectat în mod direct în domeniul tipăriturilor cu caracter revoluționar l-a constituit în această perioadă publicarea în românește a primelor lucrări ale lui V. I. Lenin.

V. I. Lenin a fost cunoscut în țara noastră încă de la sfîrșitul secolului trecut, sub numele de Ulianoff (1897). Prima sa lucrare (*Despre fracțiunea social-democrată din Duma a II-a. O expunere completă a problemei*) a fost tipărită în românește în numărul din 22 decembrie 1911 al ziarului România muncitoare. În anii următori, tot prin intermediul presei socialiste au fost publicate mai multe lucrări ale lui V. I. Lenin, între care amintim: *Social-democrația și războiul*, *Războiul și îndatoririle muncitorimii* etc. Începînd din 1918, lucrările lui Lenin încep să fie tipărite în românește integral, în broșuri. Astfel, în acel an, în *Biblioteca comunistă* a apărut o broșură cuprinzînd *Cuvîntarea lui Lenin la închiderea Congresului al III-lea al Sovietelor din toată Rusia, 18—31 ianuarie 1918*. În 1919 și apoi în 1920, s-a publicat, tot în broșură, lucrarea *Teze și rapoartă despre democrația burgheză și dictatura proletariatului*. În anii 1919 și 1920, mai apar în broșuri: *Despre democrație și dictatură* (5 300 de exemplare)⁴²), *Sarcinile imediate ale puterii sovietice* (5 400 de exemplare)⁴³), *Internaționala a III-a și rolul ei în istorie. Condițiile de primire în Internaționala Comunistă*, precum și *Cuvîntarea la Congresul al III-lea general al Comsomolului*, tipărită în broșura intitulată: *Menirea tineretului comunist*⁴⁴).

Un mijloc des utilizat în cadrul activității desfășurate în rîndul muncitorilor, pentru ridicarea nivelului lor politic și cultural, l-au constituit conferințele, care aveau rolul de a întregi și, totodată, de a lămurii o seamă de

⁴¹ Tineretul socialist, 20 iunie 1920; Mînerul (Sibiu), 15 iulie 1919; Foala Poporului (Craiova), 17 decembrie 1918; România muncitoare, 26 aprilie 1910; Adevărul (Sibiu), 22 iunie 1919; *Statutul cluburilor și Partidului social-democrat*. București, Tipografia „Poporul”, 1910.

⁴² România muncitoare, 8 iulie 1912, 23 martie 1914, 6 august 1920 și 11 martie 1921.

⁴³ Socialismul, 15 august 1920.

⁴⁴ Tineretul socialist, 4 noiembrie 1919.

⁴⁵ Despre răspîndirea operelor lui V. I. Lenin în România, vezi și articolul: *Opera lui Lenin în România*, semnat de C. Mocanu. Călușu bibliotecarului, 18, nr. 4, apr. 1965, p. 193—195.

probleme legate direct de viața, aspirațiile și lupta proletariatului. Nu de puține ori, în acești ani, militanți de seamă ai mișcării muncitorești, ca I. C. Frimu, Ștefan Gheorghiu, M. Gh. Bujor, Vasilescu Vasia, Ecaterina Arbore, Th. Iordăchescu, Otoi Călin și alții au vorbit în fața muncitorilor. Între multitudinea temelor abordate, amintim câteva: *Rolul social-democrației în România, Legi dăruite și legi cucerite, Guvernarea liberală și muncitorii, Originea claselor și luptele lor, Organizarea femeilor muncitoare, Obirșia și evoluția socialismului, Formarea și evoluția proletariatului, Dreptul electoral al femeii.*

În cadrul activității de luminare a masei de muncitori, organizațiile de clasă ale acestora au folosit și alte forme culturale, printre care seratele literare. La aceste reuniuni culturale, se țineau conferințe, se citeau fragmente literare, se declamau poezii cu caracter revoluționar. Pe lângă unele cluburi socialiste (București și Brăila), funcționau și echipe de teatru și coruri⁴⁹⁾. La București, s-a înființat chiar un Cerc de artă dramatică, denumit „Th. Neculuță”⁵⁰⁾. Au avut loc și încercări de organizare a unor școli de propagandă. În aprilie și septembrie 1910, au ființat la București două asemenea școli, iar doi ani mai târziu își desfășură activitatea o altă școală de propagandă, tot în Capitală⁵¹⁾. Scopul acestor școli era de a pregăti cadre de activiști în vederea desfășurării unei munci de propagandă mai intense printre muncitori.

În dorința de a lărgi tot mai mult mijloacele de ridicare a nivelului cultural al muncitorilor, au fost înființate și școli populare. Astfel, într-un anunț publicat de ziarul România muncitoare, se arăta că: *„Toți acei care nu știu carte. Toți acei care voiesc să-și completeze cunoștințele. Toți acei care voiesc să vorbească și să scrie corect să se înscrie la Școala populară”*⁵²⁾.

Aceste îndemnuri erau adresate mai ales tinerilor organizați în cercurile „Tineretul muncitor”, deoarece, așa cum se sublinia într-un articol din ziarul România muncitoare, aceștia

*„sînt membrii de mîine, conștienți și activi ai partidului și sindicatelor”*⁵³⁾.

Tipărirea și răspîndirea cărților cu caracter socialist, cit și activitatea bibliotecilor muncitorești în perioada de care ne ocupăm nu s-au desfășurat nestingerite. Burghezia și moșierimea nu priveau cu ochi buni eforturile susținute ale socialiștilor de a ridica nivelul politic și cultural al muncitorilor. Nu puține au fost cazurile cînd, sub tot felul de pretexte, autoritățile burghezo-moșierești au trecut la devastarea sediilor muncitorești și a bibliotecilor, la confiscarea sau distrugerea unor fonduri valoroase de cărți adunate de muncitori cu multă trudă.

Un astfel de pretext a fost găsit la 13 decembrie 1918, cînd organele represive s-au năpustit cu furie asupra acestor focare de cultură. Iată cum descrie un martor ocular devastarea sediului Clubului socialist al muncitorilor din București și a bibliotecii acestuia: *„Sub lovitura patului de pușcă s-au răsturnat dulapuri și biblioteci și în ascușitul vîrfului de baionetă au sfișiat tablouri și pan-carte, iar flăcările focului au mistuit cărți de valoare, colecții de reviste și ziare din Biblioteca clubului. Comori care vorbeau de frumusețile unui ideal s-au dus”*⁵⁴⁾.

O asemenea soartă au avut și alte biblioteci muncitorești, între care biblioteca Cercului „Tineretului muncitor”, subsecțiunea Văcărești⁵⁵⁾, Biblioteca muncitorilor din Bacău⁵⁶⁾, biblioteca Sindicatului mixt al muncitorilor din Huși⁵⁷⁾ și altele.

Dar încercările burgheziei și moșierimii de a distruge aceste centre de cultură ale muncitorimii nu și-au ajuns ținta.

Concomitent cu dezvoltarea și întărirea mișcării muncitorești, se îmbogățea și creștea și nivelul teoretic-cultural al cărților și bibliotecilor muncitorești, care, o dată cu crearea Partidului Comunist din România în mai 1921, partid de tip nou, marxist-leninist, a cunoscut o etapă nouă, superioară.

Vasile PETRIȘOR
Lucian MATEI

⁴⁹⁾ România muncitoare, 4 martie și 12 aprilie 1912.

⁵⁰⁾ România muncitoare, 4 martie 1910.

⁵¹⁾ România muncitoare, 8 martie și 8 iulie 1912.

⁵²⁾ România muncitoare, 18 octombrie 1912.

⁵³⁾ România muncitoare, 3 ianuarie 1913.

⁵⁴⁾ Socialismul, 17 februarie/2 martie 1919.

⁵⁵⁾ Socialismul, 23 decembrie 1920.

⁵⁶⁾ Ibid.

⁵⁷⁾ Socialismul, 16 aprilie 1920.

VASILE ALECSANDRI, după 75 de ani

de
acad. P. PANAITESCU PERPESSICIUS

Cele trei pătrare de veac, ce s-au scurs din seara de 22 August 1890, când Vasile Alecsandri se stinge în conacul patriarhal și idilic de la Mircești, oferă o perspectivă dintre cele mai favorabile pentru a judeca nu numai rolul istoric al scriitorului, dar și valoarea intrinsecă, reală și necontrafăcută a operei lui poetice, de prozator și de dramaturg. Examen cu atât mai util, cu cât împrejurări felurite au putut să arunce, la anume răstimpuri, un început de penumbră și chiar de discredit asupra aceluia ce întrupase, de-a lungul unui veac aproape, aspirațiile poetice și politice ale secolului al XIX-lea.

Cu un an și ceva înainte se săvârșise din viață în condițiile tragice, ce se cunosc, Mihai Eminescu, a cărui lungă agonie, pe de o parte, și a cărui operă, de un timbru, uman și dramatic, atât de altminteri, pe de altă parte, raliaseră în jurul noului idol tinerele generații de scriitori, pe care îndelungata și armonioasă carieră literară a poetului septuagenar îi îndemna la răzvrătire. Era un act de injustiție și de ostilitate, pe care cei mai mulți și cei mai de seamă dintr-inși, precum Vlahuță și Delavrancea aveau să-l regrete mai târziu, dar injustiție, totuși, ce nu putea lăsa indiferent pe un poet de noblețea sufletească a lui Vasile Alecsandri, care albise în slujba Patriei și a propășirii ei literare. Intr-o poemă postumă, scrisă cîțiva ani înainte de moarte, intitulată Unor critici, Vasile Alecsandri răspundea detractorilor săi cu argumente ale bunului simț și cu o largă generozitate de spirit. E unul care cîntă mai dulce decît mine? / Cu-atît mai bine țării și lui cu-atît mai bine le spunea el potrivnicilor, pentru ca, un vers mai departe, cu o amplă reverență, demnă de un senior al Poeziei, să declare: La răsăritu-i falnic se-nclină al meu apus! — Și gestul nu era de fel platonice. Grija de „bietul Eminescu” apare nu o dată în corespondența lui Alecsandri, așa cum tot el, cu lectura noii sale piese de teatru, Fintina Blanduziei, stringea fondurile grație cărora Eminescu se putea călători în toamna anului 1883 la Viena, pentru căutarea sănătății. Iar ce credea Eminescu despre seniorul său în poezie, se știe îndeajuns și e numai spre lauda sa. Ajunge să amintim cele trei strofe, pe care, în 1870, și anume în manifestul Epigonilor, Eminescu le închina aceluia în care vedea un „rege” al poeziei, ale cărui poeme re-nviau doina tristă a voinicului de munte / Visul apelor adince și a stîncelor cărunte / Visul selbelor bătrîne de pe umerii de deal, sădind în inimi dorul

țării cei străbune și evocînd în icoane minunate vremea lui Ștefan cel Mare, zimbrul sombru și regal. O astfel de cunună, mai nepieritoare ca cea de laur, deoarece mai rezistentă ca arama, și în care debutantul Eminescu enunța afită judecăți de valoare, nu numai a meritelor istorice ale bardului, și pe care posteritatea avea să le ratifice din cuvînt în cuvînt, Alecsandri n-a mai primit niciodată în cursul glorioasei lui existențe, atît de încărcată de onoruri.

Secolul al XIX-lea este, prin excelență, veacul romantismului și al afirmării naționalităților. Ca majoritatea scriitorilor de la noi și de dincolo de graniță, Alecsandri și-a pus scrisul în slujba idealurilor de independență politică și socială a țării. Așa au făcut Pușkin și Byron, Lamartine și Hugo, Bălcescu, Ghica și Kogălniceanu. Participant, ca și aceștia, la revoluția de la 1848, Alecsandri a pribegit în Ardeal și Bucovina, și dacă marșul său de epocă, *Deșteptarea României*, n-a avut soarta Răsunetului (alias *Deșteaptă-te Române*) al lui Andrei Mureșanu, n-a constituit mai puțin un inspirat îndemn de trezire la viața a Românilor de pretutindeni. Cînd, cu cîțiva ani mai înainte, se eliberau Țigani, Alecsandri saluta actul umanitar, cu același entuziasm, cu care și Kogălniceanu, ce nu se sfia să amintească de soarta negrilor din America, saluta același eveniment în articole politice. Pregătirea și desăvîșirea Unirii Principatelor a avut în Alecsandri pe unul din cei mai viguroși apărători. Declinînd ispitele unei candidaturi la domnia Moldovei, pentru care se gîndește la amicul său C. Negri, Alecsandri va fi însă ministrul de externe și misionarul lui Cuza-Vodă la curțile europene, unde Unirea Principatelor se cerea plectată. Războiul de independență și, implicit, autonomia țării l-au aflat, de asemenea pe baricade, iar ultimii ani de viață și-a slujit Patria ca ambasador la Paris, în timp ce amicul său Ion Ghica o reprezenta la Londra, după ce în 1848 o reprezentase la Constantinopol. Din toate aceste perioade ale activității sale publice, poezia lui Alecsandri a păstrat ecouri puternice, care ar putea fi, sugestiv, limitate la două capodopere ale lirismului său: *Peneș Curcanul*, oda eroismului fără pană, al soldaților noștri în războiul de neaflînare și Țara, oda frumuseților Patriei, scrisă în timpul exilului său parizian. ca ambasador, cînd tinjînd după raiul Mirceștilor, îi evocă farmecele: O! gură dulce-a raiului / Tu dai prin o zimbire / Și fericire traiului / Și morții fericire! / Luceferii eterului / Rivnînd privesc la tine / Și toți îngerii cerului / Te-au îndrăgît ca mine.

Paralel însă cu activitatea aceasta politică și diplomatică, pe care a însoțit-o cînd cu versul, cînd cu verbal la prețoriile europene și cînd cu raportul sau relația diplomatică, Alecsandri și-a înscris numele în analele literaturii noastre clasice, cu o operă variată și vastă, ale cărei podoabe nu și-au irosit întru nimic virtuțile. Epocile istorice au avut parte întotdeauna de o pletoară de rapsozi voluntari. Războiul balcanic din 1913 s-a bucurat de o mare proliferare lirică ce speriașe, cu drept cuvînt, pe Ion Trivale. La fel și cu războiul din 1916. Rapsod și pribeg de după 1848 a fost, să zicem, și George Sion însăși, cu excepția „suvenirurilor” în proză, nimic din poezia sa de epocă n-a rezistat, cu toate bunele ei intenții, timpului. În vreme ce *Deșteptarea României*, *Hora Unirii*, *Balcanul și Carpații*, nu mai puțin proclamații politice, se citesc și astăzi cu o pururi reînnoită emoție istorică. Însă meritele literare ale lui Alecsandri sînt în altă parte. Și, în primul rînd, în marea masă a poeziei de inspirație folclorică. Cel ce avea să dea la iveală, după ce publicase încă din Franța baladele, marea și epocala colecție de Poezii populare ale Românilor din 1866, a împrumutat ciclurilor sale de Doine și Lăcrămioare multe din miresmele de cîmp ale folclorului. Iar meritele sale de culegător al creațiilor poporane, lirice sau epice, oricît de contestate la răstimpuri, s-au dovedit a fi ale unui adevărat alchimist. Ion Ionescu dela Brad, fostul președinte al comisiei de împrumut de la 1848, îl asemuiește unui Curier al paleontologiei noastre folclorice. Cam la aceeași epocă, Dimitrie Bolintineanu afirma că, grație lui Alecsandri, poezia noastră se românește. Hașdeu în al său *Etymologicum Magnum Romaniae*, ce se voia, în primul rînd, un tezaur al limbei poporane, exemplifică la tot pasul, cu citate din colecția lui Alecsandri. Iar Miorița? Cine se mai îndoiește astăzi de genialitatea variantei Alecsandri? Un savant ca Ovid Densusianu, autor al unei monografii asupra Vieții păstorești, cu zeci de variante ale Mioriței și un scriitor ca Mihail Sadoveanu, autorul *Baltagul*, ce reconstituie însăși

drama baciului din baladă, i-au conferit girul lor competent. Adăugați pe Kira Kiralina, pe Toma Alimoș, pe Păunașul Codrilor, pe Meșterul Manole și procesiunea de-abia începe. Cît despre Pasteluri, una din cele mai grațioase realizări ale poeziei noastre descriptive, ele sînt, cum s-a afirmat și păstrînd toate proporțiile, „Georgice”-le noastre virgiliene.

Așa cum în poezia lirică, apariția lui Eminescu, a trecut în planul al doilea poezia de iubire a lui Alecsandri, comediiile de satiră politică ale lui Caragiale au umbrit, cum era și firesc, teatrul comic al lui Alecsandri. Nu însă atît de mult încît să-l anuleze, cum au socotit, într-o vreme, unii istoriografi. Căci începînd cu „Iorgu de la Sadagura”, amuzanta satiră la adresa intelectualilor dezrădăcinați și cu cîntecele comice, în care, alături de figuri pitorești ale trecutului, precum un lăutar ca Barbu Lăutarul sau un surugiu tonitruant al vechii poște, își iau loc și tipuri politice, retrograde, ca Sandu Napoailă, un fanjarone, ca Clevetici ultra-demagogul și pînă la o comedie ca Boieri și ciocoi sau Sinziana și Pepelea, în care satira socială alternează cu feeria folclorică — teatrul lui Alecsandri își păstrează intacte, nu numai virtuțile documentare, dar și pe cele de artă. Altmînteri, cum s-ar explica succesul de care se bucură în zilele noastre orice resurcezele scenică, fie a mamei Anghelușa, fie a coanei Chirița, în oricare din ipostazele ei, fie a duiosului și muștrătorului Barbu Lăutarul, pe care marele Liszt l-a anexat legendei?

Același lucru se poate spune și despre proza literară a lui Vasile Alecsandri. De la Buchetiera de la Florența, cu care debutează în 1840 la Dacia literară, atît de debitoare romantismului, dela notele lui de călătorie, fie în Algeria, fie prin munții Moldovei, cu amicului său Alecu Russo, în căutarea zînelor folclorului, fie prin Iașii preistorici ai vremii sale, sau, pe Dunăre, cu dramatica relateare a naufragiului vasului Szekeñir — proza literară a lui Vasile Alecsandri se îmbogățește, treptat, cu noi și noi trăsături realiste, pe care vasta lui corespondență le va pune și mai mult în lumină. Despre această corespondență, din care, cu jumătate de veac în urmă, Ilarie Chendi și E. Carcalechi au dat un prim volum, s-a vorbit din ce în ce mai insistent în ultimul timp, mai ales de cînd Marta Amineanu a tipărit în 1957 Catalogul corespondenței lui Alecsandri, urnat de două culegeri din scrisorile sale, cele mai multe inedite. Toate aceste exhumări, atît de revelatoare au atras atenția nu numai asupra însemnătății documentare a corespondenței lui Alecsandri, dar și asupra inepuizabilelor ei calități literare. Secolul trecut a cunoscut, în literatura noastră, o bogată pleiadă de epistolieri de rasă, precum: Ion Ghica, Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu, Odobescu, Eminescu etc. Inșă capul coloanei îl ține, neîndoios, Alecsandri. Rareori un scriitor a testat viitorimei un jurnal mai înșesat de fapte și mai ispititor la lectură de cît această corespondență a lui Alecsandri, atîta din ea încă inedită și a cărei tipărire integrală se impune tot mai mult ca un imperativ cultural de prim ordin.

Cei 75 de ani, ce prăznuim de la săvîrșirea lui din viață, îl află pe Vasile Alecsandri în plină și continuă resurrecție. Intiul volum din ediția critică a operelor lui, a ieșit de curînd, de sub teascuri, în îngrijirea lui G. C. Nicolescu, același ce, cu doi ani în urmă, ne-a dat magistrala monografie a vieții lui Vasile Alecsandri, cea mai completă și cea mai avizată, în așteptarea volumului următor, care va fi consacrat exegeziei operei sale. Lucrările pregătitoare pentru publicarea integrală a corespondenței poetului sînt și ele înaintate. N-ar fi exclus ca centenarul morții poetului să-l afle mai prezent, mai viu și mai revelator ca oricînd în astă ultimă sută de ani. Ceea ce ar fi mai mult decît un act de justiție. Căci Vasile Alecsandri n-a fost numai bardul nostru național, prin excelență. Ispitînd toate genurile literare, poezie lirică, baladă, poem eroic, proză, teatru, relatări de călătorie, corespondență, el a pus temelii limbii noastre literare, fără de care lungul lanț al înnoitorilor poeziei românești, de la Coșbuc pînă la Arghezi, cu Eminescu în frunte, n-ar fi fost cu puțină.

VASILE ALECSANDRI — schiță biografică

Cu prilejul comemorării a 75 de ani de la moartea lui Vasile Alecsandri, revista noastră pune la îndemina bibliotecarilor o scurtă bibliografie asupra poetului, bibliografie care prezintă toate edițiile îngrijite de poetul însuși, o selecție riguroasă din edițiile științifice apărute după moartea poetului și principalele contribuții critice și biografice asupra operei și personalității literare a lui Vasile Alecsandri. Această sinteză bibliografică — cit ne-a îngăduit-o spațiul revistei noastre — rezultă din cele peste 250 de ediții din opera poetului (din acestea, aproape 70 de ediții numai în anii regimului nostru) și, desigur, din cele câteva mii de referințe bibliografice, cite există asupra poetului, poate exprima totuși cu claritate drumul ascensiunii lui Vasile Alecsandri, desfășurarea în timp a edițiilor antume, a circulației pînă în zilele noastre a operei sale, în ediții românești sau traduse în alte limbi, a interesului deosebit pe care criticii recunoscuți din țara noastră l-au manifestat pentru explicarea, valorificarea și popularizarea operei lui Vasile Alecsandri. Este dovada vie a prețurii pe care poporul român a acordat-o marelui său poet național.

SCRIERILE LUI V. ALECSANDRI

I. Opere complete

- Opere complete. Partea întâia: Teatru. Vol. I: Canțonete comice, scenete și operete.* București. Edit. Socec, 1875. XXX + 290 p.
Ed. a 2-a în 1903 (XXVI + 266 p.).
- Opere complete. Partea întâia: Teatru. Vol. II: Vodeviluri.* București, Edit. Socec, 1875, p. 291—982.
Ed. a 2-a în 1903 (p. 267—904).
- Opere complete. Partea întâia: Teatru. Vol. III: Comedii.* București, Edit. Socec, 1875, p. 983—1471.
Ed. a 2-a în 1903 (p. 905—1346).
- Opere complete. Partea întâia: Teatru. Vol. IV: Drame.* București, Edit. Socec, 1875, p. 1472—1784.
Ed. a 2-a în 1903 (p. 1347—1625).
- Opere complete. Poesii. Vol. I: Doine și Lăcrămioare.* București, Edit. Socec, 1875, V + 251 p.
Cuprinde și ciclul: *Suvenire.*
- Opere complete. Poesii. Vol. II: Mărgăritărele.* București, Edit. Socec, 1875. IV + 200 p.
- Opere complete. Poesii. Vol. III, 1—2: Pasteluri și Legende.* București, Edit. Socec, 1875, VI + 144 + 193 p.
Cuprinde și ciclul: *Varia.*
- Opere complete. Partea a III-a: Proză.* București, Edit. Socec, 1876. 615 p.
Cuprinde: *Călătorii și studii* — Istoria unui galbin, Buchetiera de la Florența, Iași în 1844, Un salon din Iași, Romîni și poezia lor. O primărie la munți, Borsec, Balta-Albă, Călătorii în Africa, Stanțe epice de d-l Aristia, Tabla mișelor, Cîntec de stea și Povestea vorbeli de A. Pan. Un episod din 1848, Dicționar grotesc; — *Biografi:* Nicolae Bălcescu, Costache Filipescu, Alecu Russo, Const. Negruzzi, Prosper Merimée, *Fontina Blanduziei.* Pleșă în 3 acturi și în versuri. *Varia.* Vol. X al Operelor complete. Vol. V al teatrului. București, Edit. Socec, 1884, 216 [—219] p.
- Opere complete [Vol. I]: Poesii, Doine, Lăcrămioare, Suvenire, Mărgăritărele, Pasteluri, Legende, Ostașii noștri.* Altele. Cu o prefață de Al. Vlahuță. Ediție completă. București, Edit. „Minerva”, 1901. V + 344 p. (Biblioteca scriitorilor romîni).
Ed. a 2-a în 1904, a 3-a în 1909, a 4-a în 1918.
- Opere complete. Vol. II: Teatru. I: Șoldan Viteazul, Mama Anghelușa, Herșcu boccegiul, Clevetici, Sandu Napoliă, Surugiul, Ion Păpușariul, Cicoana Chirița, Barbu Lăutarul, Paraponisitul, Kera Nastasia, Halmana, Gură Cască, Stan covirgarul, Vivandiera, Păcală și Tindală, Scara mișei, Crai nou, Harță răzeșul, Rămășagul, Peatra din casă, Nunta țărăneasă, Chirița în Iași, Chirița în provincie.* Ediție populară. București, Edit. „Minerva”, 1903. VIII + 392 p. (Biblioteca scriitorilor romîni).
Ed. a 2-a în 1907.
- Opere complete. Vol. III: Teatru, II: Dol morții VII, Cinel-cinel, Rusaliile, Agachi Flutur, Arvinte și Pepelea, Milio director, Paracliserul sau Florin și Florica, Drumul de fier, Iorgu de la Sadagura, Creditorii.* Ediție populară. București, Edit. „Minerva”, 1904, p. 393—776. (Biblioteca scriitorilor romîni).
Ed. a 2-a în 1911.

Opere complete. Vol. IV : Teatru, III. Cu o prefață [de Il. Chendi și E. Carcalechi] : Iași în carnaval, Chir Zullaridi, Conclna, Ginerile lui Hași Petcu, Nobila cerșetoare, Farmazonul din Hârleu, Modista și cinovnicul, La București, Cucoana Chiriță în balon, Sfredelul dracului, La Turnu-Măgurele, Sinzlana și Pepelea. Ediție populară. București, Edit. „Minerva”, 1905. XXIV p. + p. 777—1 171. (Biblioteca scriitorilor romini).

Ed. a 2-a în 1914.

Opere complete. Vol. V : Teatru, IV : Sgîrcitul risipitor, Cetatea neamțului, Lipitorile satelor, Boleri și Ciocol. [Cu o prefață de Il. Chendi]. Ediție populară. București, Edit. „Minerva”, 1907, VIII + 319 p. (Biblioteca scriitorilor romini).

Opere complete. [Vol. IV] : Teatru. V : Despot-Vodă, Fintina Blanduziei, Ovidiu. Ediție populară. București, Edit. „Minerva”, 1908, 436 p. (Biblioteca scriitorilor romini).

Opere complete. [Vol.VII]. Proză : Buchetiera de la Florența, Istoria unui galbin, Mărgărita, Dridri, Iași în 1844. Un salon din Iași, O plimbare în munți, Borsec, Balta-Albă, Călătorie în Africa, Tarde venientibus ossa. Ediție populară București, Edit. „Minerva”, 1904, IV + 400 p. (Biblioteca scriitorilor romini).

Ed. a 2-a în 1910.

[Opere complete. Vol. VIII] : Poezii populare ale rominilor. Cu însemnări de pe edițiile anterioare și manuscrise de Em. Gârleanu. Ediție populară. București, Edit. „Minerva”, 1908, IX + 263 p.

II. Culegeri și opere separate

a) Teatru

Farmazonul din Hârleu. Comedie în trei acte. Înfașoșată pentru înteași dată la deschiderea teatrului național din Iași, luni în 18 noiembrie 1840. Iași, La Cantora Foalei Sătești, 1840. 50 p. (Repertoriul Teatrului Național din Iași, nr. 1).

Modista și cinovnicul. Comedie într-un act. Înfașoșată pentru înteași dată pe teatrul național din Iași, simbătă în ... ianuarie 1841. Iași, La Cantora Foalei Sătești, 1841, 41 p. (Repertoriul Teatrului Național din Iași, nr. 7).

C. C. Iorgu de la Sadagura sau nepotu-i salba dracului. Comedie în 3 acte. Iași, La Institutul Albinei 1844, 83 p.

Creditorii. Comedie în 1 act. Iași, la Cantora Foalei Sătești, 1845, 41 p.

Un rămasăg. Comedie-vodevil în 1 act. La Cantora Foalei Sătești, 1846. 36 p.

Peatra din casă. Partea I. Comedie cu cântice în 1 act. (Reprezentată în Iași în folosul arșilor din București, în 3 mai 1847). Iași, Tip. Institutul Albinei, 1847. 50 p.

O nuntă jărănească. Scene naționale în 1 act. Iași, T. Codrescu, 1850. 25 p. (Teatru românesc, nr. 1).

Repertoriul dramatic a d-lui V. Alecsandri. Tomul I : *Comedii, vodeviluri și opere* : 1. Iorgu de la Sadagura, 2. Creditorii, 3. Iași în carnaval, 4. Rămășagul, 5. Peatra din casă, 6. Nuntă jărănească, 7. Scara mîții, 8. Chirița în Iași, 9. Crai nou, 10. Doi morți vii, 11. Kir Zullaridi, 12. Chirița în provincie. — *Cânticele comice* : 1. Soldan viteazul, 2. Anghelușa doftoroaș, 3. Herșcu Boccegiul. Iassi, Tip. Francezo-română 1852. Paginație diferită (Teatru românesc).

Cetatea Neamțului sau Sobiejski și plășei români. Tablou istoric în 3 acturi. Ediție a doa. Jassy, Tip. lui Adolf Bermann, 1857. 66 p.

Păcăd și Tindală. Dialog politic. [Jassy], 1857. 14 p.

Liptorile satului. Dramă în 3 acturi și 2 tablouri. *Ultra-demagogul și ultra-retrogradul* [Clevetici și Sandu Napolă] cînticele comice. Iassi, Tip. Bermann-Pileski, 1863. 136 + 11 p. (Repertoriul dramatic).

Rusalile în satul lui Cremine. Vodevil într-un act. Iassi, Editori : T. Codrescu și D. Gusti, Tip. Buciumului român, 1863. 54 p. (Repertoriul dramatic).

Sgîrcitul risipitor. Dramă în 4 acturi. Iași, Editori : Th. Codrescu și D. Gusti, Tip. Buciumului Român, 1863. 148 p. (Repertoriul dramatic).

Mîlo director sau Mania posturilor. Comedie cu cîntice în 1 act. Cernăuți, cu tiparil lui Rudolf Ehard, 1867. 32 p. (Retipărit din „Foaea Societății pentru literatura și cultura romînae în Bucovina”).

Harță Răzeșul. Operetă comică într-un act. Editor Th. Balassan. Iași, 1871. 45 p. *Boleri și Ciocol.* Comedie în cinci acte. 1840—1846. Dedicată d-lui M. Cogălniceanu. Buc., Tip. Al. A. Georgescu, 1874. 208 p.

Despot-Vodă. Legendă istorică în versuri, 5 acturi și 2 tablouri. 1558—1561. (Reprezentată în București la 8 octombrie 1879). [Precedată de un schimb de scrisori între autor și A. Cantacuzino și Ion Ghica]. Buc., Sococ, 1880. XXVII + 152 p.

Les bonnets de la comtesse. Comédie en un acte, en vers. Buc., Sotschek et Comp., 1882. 79 p.

Teatru : Comediile. Ediție comentată de Alexandru Iordan. Craiova, Scrisul Românesc 1933. 449 [—451] p. + 5 f. pl.

Ed. a 2-a în 1939.

Drame istorice : Despot Vodă, Fintina Blanduziei, Ovidiu. Ediție îngrijită de George Baiculescu, cu o prefață, o introducere, anexe și note. Craiova, Scrisul românesc, 1937. CLVI + 424 p. + 12 f. pl.

Bibliografie, p. CIX—CXII.

Teatru. Cu o introducere de G. Orzea și F. I. Boclort. Vol. I—II. Buc., ESPLA, 1952—1953. 488 [—492] p. cu portr. + erata (I) ; 414 [—420] p. (II). (Clasicii romini).

Cuprinde, în vol. I, o culegere din vodevilurile și comedile lui V. Alecsandri ; în vol. II, cele trei drame istorice.

Ovide. Opera en 5 actes. In : Publius Ovidius Naso. CLXII i.e.n. — MCMLVII e.n. Buc., Edit. Academiei R.P.R., 1957, p. 470—522 (Biblioteca antică, Studii, 2).

Text publicat de N. Lascu, după m-sul rom. 1674 din Biblioteca Academiei R. S. România, ca anexă la studiul său : „Ovidiu în România”.

Teatru. Vol. I (Comedii), vol. II (Drame). Ediție îngrijită de G. Plenescu. Prefață de Al. Piru. Buc., E.P.L., 1961. XXXVII + 502 p. (I) ; 477 p. (II). (Biblioteca pentru toți, 104—105).

- Balade, adunate și îndreptate de V. Alecsandri.* Partea I—II. Iași, Tip. Buciumului Roman, 1852. III + 100 p. (I); IV + 106 p. (II).
- Doine și iacramioane.* 1842—1852. Paris, De Soye et Bouchet, Imprimeurs, 1853. 248 p.
- Ballades et chants populaires de la Roumanie (Principales Danubiennes),* Recueillis et traduits par V. Alecsandri. Avec un introduction par M. A. Ubicini. Paris, E. Dentu, Libraire-éditeur, 1855. XLVI + 199 p.
- Poesii populare ale Românilor adunate și întocmite de Vasile Alecsandri.* Buc., Tip. Lucrătorilor Asociați, 1866. XII + 416 p.
- Dumbrava Roșie.* 1897. Poem istoric. Jassy, Tipo-Lit. Națională, 1872. 44 p.
- Ostașii noștri.* La Turnu Măgurele. Scenă în versuri. Buc., Edit. Socec, 1878. 47 p.
- Poezii* Cu un studiu despre viața lui Alecsandri, note și comentarii de Elena Rădulescu-Pogoneanu. Vol. I—II. Craiova, Edit. „Scrisul românesc”, 1940. XXI + 532 p. + 25 f. pl. (Vol. I); 506 p. + 22 f. pl. (Vol. II). (Clasici români comentați).
- Cuprinde: Vol. I, Prefață; Viața lui V. Alecsandri; O culegere destul de bogată din ciclurile de poezii: Doine, Lăcrămioare, Suvenir; — Vol. II, din ciclurile: Mărgăritărele, Pasteluri, Varia I (I-a serie: 1875), Legende, Ostașii noștri, Varia II (a 2-a serie: 1884), Altece-Postume.
- Poezii.* Introducere, Biografie, Notițe, indice și glosar de Gh. Adamescu. Vol. I—II. Buc., Edit. „Cartea Românească”, [1937], XXV + 195 p. (Vol. I); 265 p. (Vol. II).
- Alte editii în 1940, 1943 și 1946.
- Cuprinde, în vol. I, ciclurile: Doine, Lăcrămioare, Suvenir, Mărgăritărele, Pasteluri (după ediția 1875); în vol. II, ciclurile: Legende (după ediția 1875, 1880), Varia (după ediția 1875 și 1884), Ostașii noștri (după ediția 1880), Altece, Postume, Uitate.
- Miorița.* Text și ilustrații gravate în lemn de Marcel Olinescu. Buc., Imprimeria Națională, 1940, 7 f.
- Poezii.* Cu ilustrații de Demian. Ediție omagială a Municipiului București cu prilejul împlinirii a cinci decenii de la moartea poetului. Craiova, Scrisul Românesc, 1940. XVI + 326 p. + 21 f. pl.
- Poezii.* Ediție îngrijită, anotată și comentată de G. C. Nicolescu. Cu o prefață de N. I. Popa. Vol. I—II. Buc. ESPLA, 1954. 456[—471] p. + 12 f. pl. (I); 417 [—428] p. + 7 f. pl. (II). (Clasici români).
- Opere. Ediție critică îngrijită de G. C. Nicolescu.* Vol. I. Buc., Editura Academiei R.P.R., 1965. 631 [—635] p. + 17 portr.
- Cuprinde toate ciclurile de poezii ale lui V. Alecsandri, precum și poeziile apărute în periodice și necuprinse în volumele publicate de poet.
- Poezii.* Ediție îngrijită de G. C. Nicolescu, C. Căpălescu, G. Rădulescu. Cu un studiu introductiv de Cornel Regman. Vol. I—II. Buc., E.S.P.L.A. 1957. 297[—303] p. + 1 f. portr. (I); 338[—343] p. + erata (II). (Biblioteca pentru toți).
- Cuprinde poezii alese din toate ciclurile de poezii ale lui V. Alecsandri.
- Poezii populare.* Ediție îngrijită și prefațată de I. D. Bălan. Buc. Edit. tinerețului, 1956. 310[—312] p. (Colecția „Miorița”, 3).
- Ed. a 2-a în 1939.

c) Proză

- Protestaște în numele Moldovei, a omenirii și a lui Dumnezeu.* Mai [1848]. F. loc. [1840]. 20 p.
- Salba literară de V. Alecsandri.* Istoria unui galbin, Buchetiera de la Florența. O primărie la munte. Borsek, Jassi în 1845, Balta Albă. Un salon din Jassi, Călătoria de la Baionala Jibraltar, Critica, Românii și poezia lor, Cinel-cinel, Vivandiera, Sobietki și plăeșii, Păcală și Tindală. Jassi, Tip. Adolf Bermann. 1857. [VIII] + 408[—411] p.
- Grammaire de la langue roumaine* par V. Mircescu. Précédée d'un aperçu historique sur la langue roumaine par A. Ubicini. Paris, Maisonneuve et Cie, 1865. XXVI[—XXVIII] + 179 p.
- Călători — Mistuni diplomatice.* Ediție comentată de Alexandru Marcu. Craiova, Scrisul Românesc, 1931. 251 [—253] p. + 7 f. pl.
- Ed. a 2-a în 1939.
- Proză: Amintiri, Povestiri romantice.* Ediție comentată de Alexandru Marcu. Craiova, Edit. Scrisul Românesc, 1930. 342 p. + 5 f. pl.
- Ed. a 2-a în 1939.
- Culegere de proză.* Text stabilit și note de G. C. Nicolescu. Studiu introductiv de C. Ciopraga. Vol. I—II. Buc., ESPLA, 1960. LIV + 311[—314] p. + 1 f. portr. (I); 269[—272] p. (II). (Biblioteca pentru toți, 4—5).
- Cuprinde majoritatea scrierilor în proză ale lui V. Alecsandri.

III. Corespondență

- Scrisori.* [Vol.] I: Către Titu Maloescu, I. Negruzzi, Al. Papadopol-Callimah și Paulina Alecsandri, Publicație îngrijită de Il. Chendi și E. Carcalechi. Buc., Edit. Socec. 1904. XXXIX + 317[—320] p.
- Lettres inédites* du poète roumain Basile Alecsandri à Edouard Grenier, publiées par Georges Gazler. Paris, H. Champion, 1911. 82 p. (La France jugée à l'étranger. 1855—1885).
- Autre fois et aujourd'hui.* Lettres de Vasile Alecsandri, C. Negri, N. Balcescu, Al. Russo, Em. Costachi Epureanu, Rosetti [publiées] par Marie Bogdan née Vasile Alecsandri. Buc., 1929. 227 [—229] p.
- Corespondență.* Ediție îngrijită și note de Marta Anineanu. Cu o prefață de G. C. Nicolescu. Buc., ESPLA, 1960. XXXIV + 271[—274] p. + 8 f. pl.
- Scrisori. Insemnări.* Ediție îngrijită, note și index de Marta Anineanu. Buc., E.P.L., 1964. VII + 273[—276] p. + 8 f. pl. (Studii și documente).

IV. Traduceri în alte limbi

Les doïnas. Poésies moldaves... Traduites par I. E. Voinesco. Paris, De Soye et Bouchet, imprimeurs, 1853. 111 p.

Rumänische Volkspoesie gesammelt und geordnet von B. Alexandri. Deutsch von W. V. Kotzebue. Berlin, Verlag der Königl. Gehelmen Ober. Hofbuchdruckerel (R. Decker), 1857. XVI + 178 p.

Légendes et doïnes roumaines imitées de M. B. Alexandri, et poésies diverses par Rocaresco [Antonin Roques]. Paris, Librairie Moquet, 1864, 239. p.

Am Blandusischen Quell (Fontána Blanduziei). Dramatische Dichtung in drei Aufzügen... Aus dem rumänischen übersetzt von Edgar von Herz. Wien Verlag von C. U. Sachse, 1885. 133 p.

Ovid. Schauspiel in vier Aufzügen von V. Alecsandri — aus dem Rumänischen von Dr. Adolf Stern (Bucarest). Hermanstadt, 1886. 79 p.

Pastels. Poésies roumaines... Traduites en vers français par Georges Bengesco. Bruxelles : P. Lacomblez, Paris : H. le Soudier, 1902. XXIX + 117 p.

Pastelle. Aus dem Rumänischen übertragen von Konrad Richter. Bukarest, Tip. F. Göbl, 1904. 38[—40] p.

Sinziana und Pepelea. Rumänische zaubermärchen in fünf Aufzügen, Ins Deutsche übertragen von Hermann Roth. Vorwort: Ion Roman. Buk., Edit. tineretului, 1957. 155[—160] p. + 1 f. port.

Válogatott versek. Szemler FÉrencz fordítása. Illustr. Feier Petru. Tg. Mureş. ESPLA, 1958. 384 p. cu ilustr.

Versuri alese. O culegere din toate ciclurile de poezii ale lui V. Alecsandri.

Vitragok a román népköltészet mezéjeröl [de] Acs Károly. Első füzet. Pest, 1858. VI + 112 p.

Flori din cimpul poeziei populare romine. Traduceri din poeziile lui V. Alecsandri. *Izbrannoe. Perevodî s rumînskogo.* [Sostavlenie i vstupitel'nala statia G. Ivanovoi]. Moskva. Goslitzdat, 1959. 269[—271] p.

Opere. Cuprinde o culegere din poeziile și proza lui V. Alecsandri, în traducerea mai multor scriitori ruși.

Világzás Ilonka és Arva Iancsi. Nemzeti tündérajáték öt felvonásban. Fordítottak Köllő Károly és Sz. Nagy Géza. A vers-és dalbetéteket: Veress Zoltán. [Az előszót írta Kakassy Endre]. Buk., Edit tineretului 1960. 128[—132] p.

Sinziana și Pepelea.

Ausgewählte Werke. Mit ein Einleitung. [Gedichte, deutsche von F. J. Buhardt; Theater, deutsche von O. Seidmann u. I. Weissglas; Erzählungen, deutsche von R. Lichendorf]. Buk., Literatur-Verlag, 1961. 416 p.

Scrieri alese : poezii, teatru, povestiri.

Színművek. [Fordította Köllő Károly, Sz. Nagy Géza a verses drámákat vers-és dalbetéteket Veress Zoltán]. Buk., Irodalmi Könyvkiadó, 1961. 516 [—520] p.

Teatru. Cuprinde: Iași în carnaval, Chirița în Iași, Sinziana și Pepelea, Despot-Vodă, Fintina Blanduziei.

Izabrane pripovetke. [Proză aleasă. Trad. în limba sîrbă de A. Lazarevic]. Buk., Izd. Preduzece Za Knjjevnost, 1962. 216[—218] p.

Cuprinde: Drîrdri, Vasile Porojan, Istoria unui galben, Buchetiera de la Florența, O primărie la muni, Balta-Albă.

V. Bibliografie. Cataloge.

CHENDI, ILARIE și EUG. CARCALECHI : *Bibliografia edițiilor separate și complete [a scrierilor lui V. Alecsandri]*, în : *V. Alecsandri, Scriitori.* Publicație îngrijită de Ilarie Chendi și E. Carcalechi. Buc., Socec, 1904, p. V—XXXIX.

ADAMESCU, GH. : *Scrierile lui Vasile Alecsandri*, în : *Convorbiri literare.* Buc., LXIII (1930), p. 929—950.

ANINEANU, MARTA : *Catalogul corespondenței lui Vasile Alecsandri.* Buc., Edit. Acad. R.P.R., 1957. XI + 618 p. + erata. (Biblioteca Academiei R.P.R.).

B

REFERINȚE

ROSETTI, C. A. : *Doine și lăcrămicare de V. Alecsandri.* Paris, 1852. In : *Stéoa Dunării*, Iassi, II (1856), nr. 15, febr. 14, p. 59—60; nr. 17, febr. 18, p. 68; nr. 18, febr. 21, p. 72; nr. 20, febr. 25, p. 80; nr. 24, mai 22, p. 96; nr. 27, mai 31, p. 108.

ASCANIO, [DIM. C. OLLĂNESCU] : *Despot Vodă. Dramă în cinci acte, în versuri.* Cronică teatrală, în : *România liberă*, Buc., III (1879), nr. 704, sept. 29, p. 2—3; nr. 713, oct. 10, p. 2—3; nr. 715, oct. 12, p. 3; nr. 716, oct. 13, p. 2—3; nr. 717, oct. 14, p. 2—3.

ODOBESCU, A. *Raport asupra scrierilor lui Vasile Alecsandri: Poezii vol. III, Legende nouă, Ostași noștri și Despot-Vodă, legendă istorică în versuri*, în : *Analele Academiei Române. Debaterile*, Seria II, tom. III (1880—81). Buc., 1882, p. XXXIV—LXXXVI (Anexa).

- BENGESCU, G. *Vasile Alecsandri. Studii istorice, literare și bibliografice asupra vieții și operilor sale*, în: *Convorbiri literare*, Buc., XX (1886), p. 150—169, XXI (1887), p. 841—869, 951—977, I 033—1044, XXII (1888), p. 27—39.
- MAIORESCU, T.: *Poeți și critici. [Insemnătatea lui Alecsandri]*, în: *Convorbiri literare*, Buc., XX (1886), nr. 1, aprilie 1, p. 3—9.
- ODOBESCU, A.: *Alecsandri și Fontana Blanduziei*, în: *Epoca*, Buc., II (1887), nr. 560, oct. 13/25, p. 1—2.
- DEMETRIESCU, ANGHEL: *Ovidiu. Piesă în 4 acte și în versuri*, în: *Epoca*, Buc., IV (1888), nr. 903 (supl. ilustr.), nov. 23, p. 1; nr. 910 (supl. ilustr.), decembrie 5, p. 2.
- IORGA, NECULAI: *Vasile Alecsandri, în culegerea: Neculai, Iorga, Schițe din literatura română*, vol. I, Iași, Edit. Șaraga, 1893, p. 13—72.
- OLLĂNESCU, DUMITRU C.: *Vasile Alecsandri, Discurs de recepțiune... cu răspunsul lui Iacob C. Negruzzi*, Buc., 1894. (Academia Română).
- PETRAȘCU, N.: *Vasile Alecsandri. Studiu critic*, Buc., 1894, 1 f. + 303 p.
- IBRAILEANU, G.: *Un junimist patruzecioptist: Vasile Alecsandri*, în: G. Ibrăileanu, *Spiritul critic în cultura românească*, Iași, Edit. „Viața românească”, 1909, p. 115—148.
- TAILLER, EMILIA: *Frédéric Mistral și Alecsandri la Congresul din Montpellier*, Buc., 1915, 132 p.
- ZAHARIA, N.: *Vasile Alecsandri. Viața și opera lui*, Buc., Inst. „Flacăra”, 1919, 289 p.
- Bibliografie, p. 281—289.
- NEGRUZZI, IACOB: *V. Alecsandri*, în: *Iacob Negruzzi, Amintiri din „Junimea”*, Buc., Edit. „Viața românească”, 1921, p. 105—121.
- ZOTA, SEVER: *La centenarul lui Vasile Alecsandri. 1821—1921. Material inedit privitor la familia poetului*, Iași, 1921, 92 p.
- BOGDAN-DUICĂ, G.: *Vasile Alecsandri, Admiratori și detractori*: Buc., 1922, p. 327—355 (Extras din *Analele Academiei Române, Seria II, tom. XLI*).
- DROUHET, CH.: *Vasile Alecsandri și scriitorii francezi*, Buc., *Cultura națională*, 1924, 310 p.
- BOGDAN-DUICĂ, G.: *Vasile Alecsandri, Povestea unei vieți*, Publicată la inaugurarea mausoleului de la Mircești în anul 1926, Buc., 1926, 63 p. + 12 f. pl. (Academia Română).
- MARCU, ALEXANDRU: *V. Alecsandri și Italia*, Buc., 1927. (Academia Română. *Memoriile Secțiunii Literare. Seria III, tom. III, mem. 9*).
- BAICULESCU, GEORGE: *Drama istorică în teatrul lui V. Alecsandri*, Craiova. *Scrisul Românesc*, 1937, 119 p.
- RĂDULESCU-POGONEANU, ELENA: *Viețile lui Alecsandri. Cu 18 planșe afară din text*, Craiova, Edit. *Scrisul Românesc*, 1940, VII + 346 p.
- DRAGOMIRESCU, MIHAIL: *Vasile Alecsandri în poezia universală*, Buc. 1943, 11 p. (*Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Literare. Seria III, tom. XII, mem. 1*).
- LOVINESCU, E.: *V. Alecsandri, în culegerea: E. Lovinescu, T. Maiorescu și contemporanii lui*, Buc., *Casa Școalelor*, 1943, p. 7—114.
- LUPI, GINO: *Alecsandri, Brescia, La Scuola*, 1946, 169[—171] p. (*Scriitori străneri*).
- NICOLESU, G. C.: *Vasile Alecsandri și ideile de la 1848*, în: *Viața Românească*, Buc., I (1948), nr. 2, p. 201—223.
- CIOPRAGA, CONST.: *Proza literară a lui V. Alecsandri*, în: *Analele științifice ale Univ. „Al. I. Cuza”, Iași, I (1955), nr. 1—2, p. 157—188*.
- LASCU, N.: *Ovidiu în teatrul românesc [V. Alecsandri]*, în: *Publius Ovidius Naso, XLIII i.e.n. — MCMLVII e.n.*, Buc., Edit. Academiei R.P.R., 1957, p. 438—467. (*Biblioteca antică, Studii*, 2).
- PERPESCIUS: *Alecsandri și limba literară*, în: *De la Varlaam la Sadoveanu*, Studii despre limba și stilul scriitorilor, Buc., ESPLA, 1958, p. 217—235.
- DIACONESCU, ION: *Vasile Alecsandri și problemele limbii literare din vremea sa*, în *Analele Universității „C. I. Parhon”. Seria Științe Sociale*, Buc., IX (1960), nr. 18, p. 351—362.
- CORNEA, PAUL: *Concepția despre lume și sensul activității creatoare a lui Vasile Alecsandri (Cu prilejul aniversării a 140 de ani de la nașterea poetului)*, în: *Lupta de clasă*, Buc., Seria a V-a, an. XLI (1961), nr. 11, noiembrie, p. 75—88.
- CORNEA, PAUL: *Pastelurile sau despre poezia naturii și natura poeziei la V. Alecsandri, în culegerea: Paul Cornea, Studii de literatură română modernă*, Buc., E.P.L., 1962, p. 291—320.
- PERPESCIUS: *Poezia lui Vasile Alecsandri, în culegerea: Perpessicus, Alte mențiuni de istorografie literară și folklor (II)*, Buc., E.P.L., 1964, p. 5—27.
- CĂLINESCU, G.: *Vasile Alecsandri*, Buc., Edit. tineretului, 1965, 144 p. + 8 f. pl. *Bibliografie*, p. 135—144.

В Н О М Е Р Е

<i>В свете документов съезда партии</i> (Анкета, проведенная редакцией в связи с задачами по пропагандированию книги на актуальном этапе)	450
<i>Подготовка будущих библиотекарей</i> (Мнения преподавательского состава библиотковедческого отдела филологического факультета Бухарестского трехлетнего педагогического института)	487
Николае ОАНЧА, Думитру МУСТЕР: „ <i>Централизация-децентрализация</i> ” в библиотеках высших учебных заведений. Из опыта Бухарестской университетской библиотеки	494
Академик П. ПАНАИТЕСКУ-ПЕРПЕССИЧИУС: <i>Василе Александри — к 75-летию со дня смерти</i>	504
Джордже БАЙКУЛЕСКУ: Библиография ((Василе Александри)	507

E X T R A I T D U S O M M A I R E

<i>À la lumière des Documents du Congrès du Parti.</i> (Enquête réalisée par la rédaction sur les tâches revenant à la propagande du livre dans l'étape actuelle)	450
<i>La préparation des futurs bibliothécaires.</i> (Opinions des cadres didactiques de la Section de bibliothéconomie de la Faculté de philologie de l'Institut pédagogique de trois ans de Bucarest)	487
Nicolae OANCEA, Dumitru MUSTER: „ <i>Centralisation-décentralisation</i> ” dans les bibliothèques d'enseignement supérieur. De l'expérience de la <i>Bibliothèque Centrale Universitaire de Bucarest</i>	494
Acad. P. PANAITESCU-PERPESSICIUS: <i>Vasile Alecsandri après 75 ani</i>	504
George BAICULESCU: <i>Bibliographie (Vasile Alecsandri)</i>	507

I N T H I S S U M M A R Y

<i>In reference to the Documents of the Partys Congres</i> (Investigation of our editorial staff regarding the tasks of the book propaganda in the actual stage)	450
<i>Preparing the librarians of to-morrow</i> (Opinions of the didactic staff working in the librarianship Section of the Faculty of Letters appertaining to the three years Pedagogic Institute from Bucharest)	487
Nicolae OANCEA, Dumitru MUSTER: „ <i>Centralization-devolution</i> ” in the College library. <i>The experience of the University library of Bucharest</i>	494
Acad. P. PANAITESCU-PERPESSICIUS: <i>Vasile Alecsandri after seventy-five years</i>	504
George BAICULESCU: <i>Bibliography (Vasile Alecsandri)</i>	507

COLEGIUL DE REDACȚIE: BAICULESCU George, GRUIA Ștefan (redactor șef), GRÜNBERG Aron (redactor șef-adjunct), IOVANOV Eugen, LUPU Atanase, MIRONESCU Nicolae, POPESCU-BRĂDICENI Angela, RAUȘ Nicolae, TOMESCU MIRCEA.

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

ANUL XVIII

S U M A R

ÎN LUMINA DOCUMENTELOR CONGRESULUI PARTIDULUI

- Menirea cărții* (La anchetă ne-au răspuns: DEMOSTENE BOTEZ, președinte al Uniunii Scriitorilor, membru corespondent al Academiei R.S. România; OLIVIU GHERMAN, conferențiar la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, candidat în științe fizico-matematice; CONSTANTIN NEGULESCU, director al Bibliotecii centrale universitare Cluj; ION BILANIUC, inginer șef al Combinatului de industrializare a lemnului de la Sighetul Marmației; SILVIA DUMITRU, directoare a Bibliotecii raționale „Grivița Roșie” din Capitală) . . . 450
- Horia NESTORESCU: *Documentele Congresului — izvor nesecat de inspirație și forță stimulatorie* 460
- Bibliotecile, focare ale culturii socialiste (fotoreportaj)* 464
- Ion HOLHOȘ: *La înălțimea cerințelor actuale* 470
- Dan RĂDUCANU: *Producția editorială — realizări și perspective* 475

PROPAGANDA CĂRȚII

- Nic. RAUȘ: *Propaganda literaturii politice în Raionul Roman* . . . 479
- Anton IORDACHE: *Literatura pe „micul ecran”* 484
- Ion Gh. BĂDIȚĂ: *Cartea în sprijinul producției agricole* 486

ÎNVĂȚĂMÂNTUL BIBLIOTECAR

- Formarea viitorilor bibliotecari* (La anchetă ne-au răspuns: prof. dr. DAN SIMONESCU; conf. univ. BARBU THEODORESCU, lector univ. NICOLAE MIRONESCU; lector univ. ILIE STANCIU; asistent univ. CORNELIU DIMA-DRAGAN) 487

BIBLIOTECI DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

- Nicolae OANCEA, Dumitru MUSTER: *„Centralizare-descentralizare” în bibliotecile de învățămînt superior. Din experiența Bibliotecii Universității din București* 497

★

- Vasile PETIȘOR, Lucian MATEI: *Cartea și biblioteca în viața mișcării muncitorești din România (1870—1921) III* 499

ANIVERSĂRI, COMEMORĂRI

- Acad. P. PANAITESCU PERPESSICIUS: *Vasile Alecsandri, după 76 de ani* 504
- George BAICULESCU: *Vasile Alecsandri — schiță bibliografică* 507

REDAȚIA : Str. BIS. AMZEI 5-7 — București — Telefon 13.94.04

AUGUST

Nr. 8 1965

